Rhaglen Gyflawn

Gwasanaeth Democratiaeth
Swyddfa'r Cyngor
CAERNARFON
Gwynedd
LL55 1SH

Cyfarfod

PWYLLGOR PENSIYNAU

Dyddiad ac Amser

10.00 y.b., DYDD LLUN, 27AIN TACHWEDD, 2023

Lleoliad

Cyfarfod Rhithiol

NODER

***I gael mynediad cyhoeddus i'r cyfarfod, cysylltwch â ni**

Pwynt Cyswllt

Lowri Haf Evans

01286 679878

lowrihafevans@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd Dydd Gwener, 17 Tachwedd 2023)

PWYLLGOR PENSIYNAU

AELODAETH (9)

Plaid Cymru (4)

Y Cynghorwyr

Iwan Huws Ioan Thomas	R Medwyn Hughes	Elin Hywel

Annibynnol (2)

Y Cynghorwyr

John Pughe Roberts	John Brynmor Hughes

Llafur / Rhyddfrydol (1)

Y Cynghorydd Stephen Churchman

Aelodau Cyfetholedig (2)

Cynghorydd Robin Wyn Williams	Cyngor Sir Ynys Môn
Cynghorydd Goronwy Owen Edwards	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy

Aelodau Ex-officio

Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Cyngor

R H A G L E N

1. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol

3. MATERION BRYS

Nodi unrhyw eitemau sy’n fater brys ym marn y cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

4. COFNODION 5 - 8

Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid llofnodi cofnodion cyfarfod o’r pwyllgor hwn a gynhaliwyd 18 Medi 2023 fel rhai cywir

5. CYFRIFON TERFYNOL CRONFA BENSIWN GWYNEDD AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2023 AC ARCHWILIAD PERTHNASOL 9 - 73

I ystyried adroddiad yr archwilydd, cymeradwyo’r Datganiad Cyfrifon ac awdurdodi’r Cadeirydd a’r Pennaeth Cyllid i ardystio’r llythyr.

6. DIWEDDARIAD PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU 74 - 106

I dderbyn a nodi’r diweddariad chwarterol gan Bartneriaeth Pensiwn Cymru

7. CYNADLEDDAU PENSIYNAU 107

I drafod dyddiadau cynadleddau a datgan diddordeb i fynychu’r digwyddiadau a nodir erbyn 15fed o Rhagfyr 2023

8. CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid cau’r wasg a’r cyhoedd allan o’r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitemau canlynol gan ei fod yn debygol y datgelir gwybodaeth eithriedig fel y’i diffinnir ym mharagraff Paragraff 14 o Atodiad 12A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 Gwybodaeth ynglŷn â thrafodion ariannol neu fusnes unrhyw berson penodol(yn cynnwys yr awdurdod sydd yn dal y wybodaeth hynny)

Mae budd cyhoeddus cydnabyddedig mewn bod yn agored ynglŷn â defnydd adnoddau cyhoeddus a materion ariannol cysylltiedig. Cydnabyddir fodd bynnag fod adegau, er gwarchod buddiannau ariannol awdurdod cyhoeddus fod angen trafod gwybodaeth fasnachol heb ei gyhoeddi. Byddai cyhoeddi gwybodaeth fasnachol sensitif o’r math yma yn amhriodol o ran buddiannau cydnabyddedig trydydd bartïon ac yn gallu tanseilio hyder i ddod a gwybodaeth ymlaen gerbron y Cyngor a felly gallu’r Cyngor i wneud

penderfyniadau ar ran y gronfa. Byddai hyn yn groes i'r budd cyhoeddus ehangach o sicrhau gwerth am arian a'r allbwn cyfansawdd gorau. Am y rhesymau hyn mae'r materion yn gaeedig er budd y cyhoedd.

9. ADOLYGIAD O DDYRANIAD ASEDAU STRATEGOL CRONFA BENSIWN GWYNEDD

I ystyried a chymeradwyo dyraniad asedau strategol arfaethedig y Gronfa

(copi i Aelodau'r Pwyllgor yn unig)

10. GWASANAETH YMGYSYLLTU ROBECO- ADRODDIAD YMGYSYLLTU CH2 2023

I ystyried a nodi Adroddiad Chwarterol gan Robeco

(copi i Aelodau'r Pwyllgor yn unig)

PWYLLGOR PENSIYNAU 18-09-23

Presenoldeb:

Cynghorwyr: Stephen Churchman, Goronwy Edwards (Cyngor Sir Bwrdeistrefol Conwy), John Pughe Roberts, Robin Williams (Cyngor Sir Ynys Môn) a Richard Medwyn Hughes

Swyddogion: Dewi Morgan (Pennaeth Cyllid), Delyth Jones-Thomas (Rheolwr Buddsoddi), Meirion Jones (Rheolwr Pensiynau) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth)

Eraill a wahoddwyd:

Cyng. Beca Roberts (Aelod Bwrdd Pensiwn - arsylwi)
Yvonne Thomas (Rheolwr Archwilio, Archwilio Cymru)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan John Brynmor Hughes, Iwan Huws, Elin Hywel ac Ioan Thomas.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Dim i'w nodi

3. MATERION BRYS

Dim i'w nodi

4. COFNODION

Bu i'r Cadeirydd dderbyn cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 26 Mehefin 2023 fel rhai cywir.

5. ADRODDIAD BLYNYDDOL DRAFFT CRONFA BENSIWN GWYNEDD AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 Mawrth 2023

Cyflwynwyd adroddiad (drafft) gan y Rheolwr Buddsoddi yn manylu ar weithgareddau'r Gronfa Bensiwn yn ystod y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2023. Nodwyd bod fformat yr Adroddiad Blynyddol yn unol â chanllawiau CIPFA ac yn cynnwys manylder aelodaeth y Pwyllgor a'r Bwrdd Pensiwn, gweinyddiaeth, buddsoddiadau, perfformiad ariannol, adroddiad yr actiwari, cyfrifon, a'r pum datganiad safonol sydd gan y Gronfa Bensiwn. Eglurwyd y byddai'r ddogfen yn cael ei hadolygu fel rhan o archwiliad y cyfrifon gan Archwilio Cymru ac i'w gyflwyno i gyfarfod Blynyddol y Gronfa Bensiwn ddiwedd mis Tachwedd.

Diolchwyd am yr adroddiad.

Mewn ymateb i sylw bod 'nifer y dyddiau gwaith ar gyfartaledd a gymerir i anfon llythyr dyfynbris yn cynnig trosglwyddiad i mewn' ar gyfartaledd yn 26.60, nodwyd, er yn cytuno bod y ffigwr yn uchel (targed yw 10 diwrnod gwaith), bod y nifer dyddiau yn lleihau gydag amser. Ategwyd bod y dasg o gasglu'r wybodaeth yn un sydd yn gymhleth gyda llawer o waith trafod gyda chwmnïau. Nodwyd bod trafferthion recriwtio staff i'r maes penodol

yma hefyd wedi bod yn heriol. Fel un sydd yn cynnig cyngor ariannol a phrofiad yn y maes penodol yma, nododd y Cyng. Robin Williams, o'i brofiad, nad yw'r amser yn 'annerbyniol' erbyn hyn oherwydd y lleihad mewn staff gan gwmnïau ers covid. Er bod y ffigwr yn uchel, ategodd nad oedd angen bod yn rhy galed ar y perfformiad. Diolchodd y Cadeirydd i'r staff am eu hymdrechion gan dderbyn nad yw'r cyfartaledd diwrnodau yn broblem unigryw.

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â pham bod costau arolygu a llywodraethu ffioedd actiwari wedi dyblu rhwng 2021/22 (£117,000) a 2022/23 (£234,000), nodwyd bod hyn yn bennaf oherwydd ffioedd uwch o gynnal prisiad tair blynyddol.

Mewn ymateb i sylw ynglŷn â chynnydd amlwg mewn costau arolygu a llywodraethu Pwyllgor Pensiynau a Bwrdd Pensiwn Lleol (£18,000 yn 2021/22 a £33,000 yn 2022/23), nodwyd bod hyn yn gyfuniad o gostau hyfforddiant i aelodau newydd ynghyd a chalendr llawn o ddigwyddiadau yn 2022/23 (o gymharu â chyfnod covid).

PENDERFYNWYD derbyn a nodi'r Adroddiad Blynyddol Drafft

6. CYNLLUN ARCHWILIO MANWL CRONFA BENSIWN GWYNEDD 2022-23

Croesawyd Yvonne Thomas (Archwilio Cymru) i'r cyfarfod.

Atgoffwyd yr Aelodau bod cyfrifon y Gronfa Bensiwn wedi eu cwblhau ac wedi eu cyflwyno i gyfarfod y Pwyllgor Mehefin 2023 ynghyd a chynllun amlinellol gan Archwilio Cymru. Ar y pryd nid oedd y cynllun manwl ar gael oherwydd gofynion newidiadau allweddol i ISA315 oedd yn golygu bod rhaid i'r archwilwyr wneud gwaith pellach o ystyried a phwyso a mesur risgiau.

Adroddwyd bod y Cynllun Archwilio Manwl bellach wedi ei gyhoeddi oedd yn amlinellu'r gwaith fydd yr archwilwyr yn ei wneud er mwyn cyflawni eu dyletswydd statudol sy'n cynnwys cadw llygad ar y risgiau sylweddol i ddatganiadau ariannol ac ar feysydd allweddol y canolbwyntir arnynt yn 2023.

- Risg 1 - y bydd rheolwyr yn diystyru rheolaethau. Bod hwn yn risg sylweddol i bawb ac nad oedd amheuaeth nad oedd hyn yn digwydd
- Risg 2 – cyhoeddi balansau'r Gronfa – bod hwn yn faes sydd yn cael ei gynnwys yn flynyddol ac er nad yn risg sylweddol bydd Archwilio Cymru yn canolbwyntio arno.

Ategwyd bod y cynllun manwl hefyd yn cynnwys amserlen (bwriad cyflwyno adroddiad ar y gwaith o archwilio'r Datganiadau Ariannol i'r Pwyllgor, Tachwedd 2023), manylion y tîm archwilio a'r ffi archwilio (£40,509 - cynnydd o 15% - nid oes bwriad gwneud elw - bydd y ffi, os yn llai na'r hyn a amcangyfrifid, yn cael ei ad-dalu). Cyfeiriwyd at ffi 2022 gan nodi camgymeriad yn y ffigwr yn yr adroddiad - £35,515 ac nid £36,515

Diolchwyd am adroddiad syml a hawdd i'w ddilyn ac i Yvonne Thomas am fynychu'r cyfarfod.

PENDERFYNWYD: Derbyn a nodi Cynllun Archwilio Manwl Cronfa Bensiwn Gwynedd 2022-23

7. ADRODDIAD ALLBWN RHEOLAETH TRYSORLYS 2022-23

Cyflwynwyd adroddiad gan y Rheolwr Buddsoddi yn adrodd ar wir ganlyniadau rheolaeth trysorlys y Cyngor 2022/23, yn erbyn y strategaeth a gymeradwywyd gan y Cyngor Llawn 3ydd Mawrth 2022. Adroddwyd bod y flwyddyn wedi bod yn flwyddyn brysur a

llewyrchus iawn i weithgaredd rheolaeth trysorlys y Cyngor wrth i'r gweithgaredd aros o fewn y cyfyngiadau a osodwyd. Cadarnhawyd nad oedd unrhyw fethiant i ad-dalu gan y sefydliadau roedd y Cyngor wedi buddsoddi arian gyda nhw.

Adroddwyd bod £1.8m o log wedi ei dderbyn ar fuddsoddiadau sydd yn uwch na'r £0.4m a oedd yn y gyllideb. Nodwyd bod yr incwm llog yn sylweddol uwch na'r gyllideb oherwydd gosodwyd y gyllideb mewn cyfnod pan roedd y gyfradd sylfaenol yn 0.75%; erbyn Mawrth 2023 roedd yn 4.25%. Derbyniodd y Gronfa Bensiwn £210,000 o incwm yn y flwyddyn dan sylw.

Adroddwyd, yng nghyd-destun buddsoddiadau, bod y Cyngor wedi parhau i fuddsoddi gyda Banciau a Chymdeithasau Adeiladu, Cronfeydd Marchnad Arian, Cronfeydd wedi'i pwlio, Awdurdodau Lleol a Swyddfa Rheoli Dyledion. Nodwyd bod y cronfeydd yn gyson gyda'r math o fuddsoddiadau sydd wedi eu gwneud ers nifer o flynyddoedd bellach.

Yng nghyd-destun adroddiad cydymffurfiad a dangosyddion adroddwyd bod yr holl weithgareddau wedi cydymffurfio'n llawn gyda chod ymarfer CIPFA a strategaeth rheolaeth trysorlys y Cyngor - hynny yn newyddion da, ac yn dangos bod rheolaeth gadarn dros yr arian. Cyfeiriwyd at y dangosyddion lle amlygwyd bod pob dangosydd a osodwyd yn cydymffurfio â'r disgwyl heblaw un (Datguddiad Cyfraddau llog). Eglurwyd bod y dangosydd yma wedi ei osod yn amodau llog isel Mawrth 2022 ac felly'n rhesymol bod y symiau mor wahanol.

Diolchwyd am yr adroddiad

Mewn ymateb i sylw ynglŷn â buddsoddi / benthyg arian i Awdurdodau eraill, nodwyd bod broceriaid yn cysylltu gyda'r Cyngor yn chwilio am fuddsoddiad. Gyda'r Gronfa mewn sefyllfa lewyrchus gellid cynnig benthyciad i Awdurdodau eraill.

PENDERFYNWYD derbyn a nodi'r adroddiad fel gwybodaeth

8. DIWEDDARIAD PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU

Cyflwynwyd adroddiad yn rhoi diweddariad ar waith y Bartneriaeth. Nodwyd bod yr adroddiad yn un sydd yn ymddangos yn rheolaidd ar raglen y Pwyllgor Pensiynau fel modd o sicrhau bod yr Aelodau yn derbyn gwybodaeth gyfredol a diweddar. Cyfeiriwyd at grynodeb o drafodaethau a phenderfyniadau cyfarfod y Cydbwyllgor Llywodraethu a gynhaliwyd 19 Gorffennaf 2023 gan dynnu sylw penodol at adolygiad chwarter 4 o gynllun busnes 2022/23 y Bartneriaeth. Nodwyd bod y diweddariad yn cynnwys gwybodaeth am yr holl gronfeydd sydd wedi eu sefydlu gan y Bartneriaeth (Gwynedd yn rhan o 6 ohonynt, gyda 83% o Gronfa Gwynedd wedi'i bwlio gyda'r Bartneriaeth) ac at gofnod o berfformiad y cronfeydd hynny.

Amlygwyd bod y flwyddyn ariannol yma wedi bod yn heriol, ond yn chwarter 4 gwelwyd bod perfformiad buddsoddiadau ecwiti wedi dechrau gwella wrth i ffactorau megis chwyddiant arafu, ac i farchnadoedd Tsiena ail agor ar ôl covid. Yng nghyd-destun buddsoddiadau incwm sefydlog, nodwyd bod yr amgylchiadau wedi bod yn heriol gyda methiant Credit Suisse, ond bod yr amgylchiadau wedi sefydlogi erbyn diwedd y cyfnod.

Yng nghyd-destun datblygiadau i'r dyfodol, adroddwyd bod Cronfa Ecwiti Cynaliadwy wedi ei lansio yn llwyddiannus gyda buddsoddiad o £270 miliwn gan Gronfa Bensiwn Gwynedd. Ategwyd bod gwaith yn mynd ymlaen i fuddsoddi yng Nghronfa Credyd Preifat, Isadeiledd ac Ecwiti preifat, a hynny er mwyn gweithredu dyraniad asedau strategol newydd y Gronfa. Nodwyd bod gwaith ymchwil hefyd yn cael ei wneud ar sut y gellid pwlio eiddo - dyma'r elfen olaf a'r mwyaf heriol yng nghyd-destun pwlio gyda PPC

Diolchwyd am yr adroddiad

Mewn ymateb i gais am gadarnhad bod y Gronfa yn buddsoddi gyda Bute Energy Wales, nodwyd bod y Gronfa wedi buddsoddi £10m yn y fenter fel rhan o fuddsoddiad ynni glan. Ategodd y Cadeirydd mai da oedd gweld y Gronfa yn buddsoddi yng Nghymru.

PENDERFYNWYD derbyn a nodi diweddariad chwarterol Partneriaeth Pensiwn Cymru

9. CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

PENDERFYNWYD cau'r wasg a'r cyhoedd allan o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitemau canlynol gan ei fod yn debygol y datgelir gwybodaeth eithriedig fel y'i diffinnir ym mharagraff Paragraff 14 o Atodiad 12A o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972 Gwybodaeth ynglŷn â thrafodion ariannol neu fusnes unrhyw berson penodol (yn cynnwys yr awdurdod sydd yn dal y wybodaeth hynny). Mae budd cyhoeddus cydnabyddedig mewn bod yn agored ynglŷn â defnydd adnoddau cyhoeddus a materion ariannol cysylltiedig. Cydnabyddir fodd bynnag fod adegau, er gwarchod buddiannau ariannol cyhoeddus fod angen trafod gwybodaeth fasnachol heb ei gyhoeddi. Mae'r adroddiadau yn benodol ynglŷn â phroses gaffael arfaethedig. Byddai cyhoeddi gwybodaeth fasnachol sensitif o'r math yma yn gallu bod yn niweidiol i fuddiannau'r Cyngor a'i bartneriaid drwy danseilio cystadleuaeth. Byddai hyn yn groes i'r budd cyhoeddus ehangach o sicrhau'r allbwn cyfansawdd gorau. Am y rhesymau hyn mae'r materion yn gaeedig er y budd cyhoeddus.

10. CYTUNO AR Y MEINI PRAWF GWERTHUSO AR GYFER Y BROSES CAFFAEL GWEITHREDWR PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU

Amlygwyd bod cytundeb presennol gweithredwr Partneriaeth Pensiwn Cymru yn dod i ben mis Rhagfyr 2024, a bod y broses caffael o ganfod gweithredwr newydd wedi dechrau. Nodwyd y bydd gwahoddiad i dendro yn cael ei ryddhau mis nesaf, ond yn unol â'r cytundeb rhwng awdurdod bod angen i bob awdurdod, sef pob pwyllgor pensiynau gytuno ar y meini prawf gwerthuso cyn i'r gwahoddiad am dendr gael ei gyhoeddi.

Trafodwyd rhaniad y meini prawf.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r meini prawf gwerthuso ar gyfer y broses caffael gweithredwr Partneriaeth Pensiwn Cymru

11. GWASANAETH YMGYSYLLTU ROBECO – ADRODDIAD YMGYSYLLTU Ch1 2023

Cyflwynwyd adroddiad chwarterol yn crynhoi'r gwaith mae Robeco yn gyflawni ar ran y Gronfa Bensiwn gan gynnwys y gwaith ymgysylltu.

Diolchwyd am yr adroddiad.

PENDERFYNWYD derbyn a nodi cynnwys yr adroddiad

Dechreuodd y cyfarfod am 14:00 a daeth i ben 14:40

CYFARFOD	**PWYLLGOR PENSIYNAU**
DYDDIAD	**27 TACHWEDD 2023**
TEITL	**CYFRIFON TERFYNOL CRONFA BENSIWN GWYNEDD AM Y FLWYDDYN A DDAETH I BEN 31 MAWRTH 2023 AC ARCHWILIAD PERTHNASOL**
PWRPAS	**Cyflwyno –** • **Datganiad o’r Cyfrifon ôl-Archwiliad;** • **Adroddiad ‘ISA260’ Archwilio Cymru;** • **Llythyr Cynrychiolaeth**
ARGYMHELLIAD	**Ystyried adroddiad yr archwilydd, cymeradwyo’r Datganiad Cyfrifon ac awdurdodi’r Cadeirydd a’r Pennaeth Cyllid i ardystio’r llythyr.**
AWDUR	**Dewi Morgan, Pennaeth Cyllid** **Delyth Jones-Thomas, Rheolwr Buddsoddi**

---

1. CYFRIFON 2022/23

Mae Datganiad o Gyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd 2022/23 (ôl- archwiliad) wedi’u amgau yma ac yn rhoi manylion am weithgareddau ariannol y Gronfa yn ystod y flwyddyn ddaeth i ben 31 Mawrth 2023.

2. ARCHWILIAD GAN ARCHWILIO CYMRU

Mae’r cyfrifon hyn yn destun archwiliad gan Archwilio Cymru, a chyflwynir yma adroddiad ‘ISA260’ ar ran Archwilydd Cyffredinol Cymru yn manylu ar ddarganfyddiadau yr archwiliad.

3. ARGYMHELLIAD

Gofynnir i’r Pwyllgor Pensiynau –

- Nodi’r adroddiad ‘ISA 260’ gan Archwilio Cymru, a derbyn sylwadau’r archwilwyr,
- Ystyried a cymeradwyo Datganiad o’r Cyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd ol-archwiliad ar gyfer 2022/23, a
- Awdurdodi'r Cadeirydd a s.151 (yn electroneg) i ardystio'r Llythyr Cynrychiolaeth (Atodiad 1) ar ôl i'r Pwyllgor Pensiynau gymeradwyo'r uchod.

4. CYFARFOD CYFFREDINOL BLYNYDDOL Y GRONFA BENSIWN

Bydd Datganiad o Gyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd hefyd yn cael ei gyflwyno i’r holl gyflogwyr yng Nghyfarfod Cyffredinol Blynyddol y Gronfa Bensiwn ar 28 Tachwedd 2023.

Cronfa Bensiwn Gwynedd

DATGANIAD O'R CYFRIFON 2022/23

ADRODDIAD NARATIF

Rhagarweiniad

Mae cyfrifon a nodiadau Cronfa Bensiwn Gwynedd am 2022/23 wedi'u cyflwyno yma ar dudalennau 5 i 43.

Mae'r cyfrifon yn cynnwys Cyfrif a Datganiad Asedau Net Cronfa Bensiwn Gwynedd.

Cefnogir y cyfrifon hyn gan yr Adroddiad Naratif yma, y Polisïau Cyfrifo ac amrywiol nodiadau i'r cyfrifon.

Mae cyfrifon y Gronfa Bensiwn a'r nodiadau ynghlwm yn crynhoi trafodion ariannol ac asedau net ar gyfer darparu pensiynau a buddiannau taladwy eraill ar gyfer cyn-weithwyr holl gyflogwyr y Gronfa, gan gynnwys Cynghorau Ynys Môn, Conwy a Gwynedd, Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri, Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru, Cartrefi Conwy, Adra, amryw o gynghorau tref a chymuned, cyrff ar yr atodlen a chyrff a ganiateir.

Mae Datganiad o'r Cyfrifon a gwybodaeth pellach ar gael ar wefan Cronfa Bensiwn Gwynedd sef www.cronfabensiwngwynedd.cymru.

Mae gan y Gronfa ddau ddatganiad pwysig sydd yn gosod allan strategaethau er mwyn sicrhau bod y pensiynau wedi cael eu cyllido nawr ac yn y dyfodol fel a ganlyn:

- Datganiad Strategaeth Gyllido – mae'r datganiad yn gosod allan strategaeth penodol i'r gronfa sydd yn adnabod sut bydd ymrwymiadau pensiwn cyflogwyr yn cael eu cwrdd orau wrth symud ymlaen. Caiff ei adolygu bob tair mlynedd yn dilyn y prisiad actiwaraidd ac mae'n cynnwys cyfraddau unigol i bob cyflogwr ar gyfer y cyfnod dilynol.
- Datganiad Strategaeth Buddsoddi – mae'r datganiad yn gosod y math o fuddsoddiadau a therfynau llydan ar gyfer bob math o buddsoddiad.

Mae'r ddau ddatganiad yma ar gael ar safle we y Gronfa o dan yr adran buddsoddiadau.

Mae'n ofynnol i gael Prisiad Actiwaraidd bob tair mlynedd er mwyn sefydlu'r lefel asedau ar gael er mwyn talu pensiynau nawr ac yn y dyfodol. Y prisiad diweddaraf yw fel ar 31 Mawrth 2022 a gwneir unrhyw newidiadau i gyfraniadau y cyflogwyr o 1 Ebrill 2023 ymlaen.

Ceir gwybodaeth bellach am y cyfrifon gan:

Delyth Jones-Thomas
Rheolwr Buddsoddi
01286 679128

Adran Cyllid
Cyngor Gwynedd
Swyddfa'r Cyngor
Caernarfon
Gwynedd
LL55 1SH

Mae yn rhan o bolisi'r Gronfa i ddarparu gwybodaeth lawn am weithgareddau'r Gronfa. Yn ychwanegol, mae gan aelodau'r cyhoedd sydd yn dymuno hawl statudol i arolygu'r cyfrifon cyn cwblheir yr archwiliad. Hysbysir argaeledd y cyfrifon i'w harolygu ar wefan y Gronfa Bensiwn ar yr adeg briodol.

DATGANIAD O GYFRIFOLDEBAU AM Y DATGANIAD O'R CYFRIFON

CYFRIFOLDEB Y GRONFA BENSIWN

Mae'n ofynnol ar Gyngor Gwynedd fel awdurdod gweinyddu (yn effeithiol yr ymddiriedolwr) ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd i wneud trefniadau ar gyfer iawn weinyddiad o'i faterion ariannol ac i sicrhau y rhoddir cyfrifoldeb am weinyddu'r materion hynny i un o'i swyddogion. Yng Nghyngor Gwynedd, y Pennaeth Cyllid yw'r "Swyddog Adran 151" hwnnw. Cyfrifoldeb yr Awdurdod Gweinyddu hefyd yw rheoli ei weithgareddau er mwyn sicrhau defnydd effeithiol, effeithlon ac economaidd o'i adnoddau, gwarchod ei asedau, a chymeradwyo'r Datganiad o'r Cyfrifon.

27ain Tachwedd 2023

Y Cynghorydd Stephen Churchman

Cadeirydd Pwyllgor Pensiynau

CYFRIFOLDEB Y PENNAETH CYLLID

Y Pennaeth Cyllid sy'n gyfrifol am baratoi Datganiad Cyfrifon y Gronfa Bensiwn yn unol â'r ymarfer priodol fel a osodir allan yn y *Côd Ymarfer CIPFA/LASAAC ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig* (y "Côd").

Wrth baratoi'r datganiad o'r cyfrifon, mae'r Pennaeth Cyllid wedi dewis polisïau cyfrifo priodol gan eu defnyddio'n gyson; wedi ffurfio barnau a gwneud amcangyfrifon a oedd yn rhesymol a darbodus; ac yn cydymffurfio â'r Côd.

Hefyd, mae'r Pennaeth Cyllid wedi cadw cofnodion cyfrifo priodol a chyfamserol, ac wedi cymryd camau rhesymol i ddarganfod a gwarchod rhag twyll ac unrhyw anghysondebau eraill.

TYSTYSGRIF Y SWYDDOG CYLLIDOL CYFRIFOL

Tystiaf fod y Datganiad o'r Cyfrifon wedi ei baratoi yn unol â'r trefniadau uchod. Mae'r Datganiad yn cyflwyno darlun cywir a theg o sefyllfa ariannol Cronfa Bensiwn Gwynedd ar 31 Mawrth 2023, ac incwm a gwariant y Gronfa Bensiwn am y flwyddyn a ddaeth i ben bryd hynny.

16eg Tachwedd 2023

Dewi Morgan CPFA
Pennaeth Cyllid, Cyngor Gwynedd

CYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD

CYFRIF Y GRONFA

31 Mawrth 2022 £'000		Nodiadau	31 Mawrth 2023 £'000
	Delio gydag aelodau, cyflogwyr ac eraill sydd â chysylltiad uniongyrchol â'r Gronfa		
82,971	Cyfraniadau	7	89,762
4	Incwm arall	8	4
2,664	Trosglwyddiadau i mewn o gronfeydd pensiwn eraill	9	6,773
85,639			**96,539**
(66,979)	Buddion	10	(72,108)
(3,683)	Taliadau i ac oherwydd ymadawyr	11	(3,121)
(70,662)			**(75,229)**
14,977	**Ychwanegiadau/ (alldyniadau) net yn sgil ymwneud ag aelodau**		**21,310**
(16,525)	Costau Rheoli	12	**(12,729)**
(1,548)	**Ychwanegiadau/ (alldyniadau) net gan gynnwys costau rheoli'r gronfa**		**8,581**
	Enillion ar fuddsoddiadau		
26,170	Incwm Buddsoddi	13	30,940
223,010	Elw a cholledion wrth waredu buddsoddiadau a newidiadau yng ngwerth buddsoddiadau ar y farchnad	14	(53,153)
249,180	**Enillion net ar fuddsoddiadau**		**(22,213)**
247,632	**Cynnydd/ (Lleihad) yn yr asedau net ar gael ar gyfer buddion yn ystod y flwyddyn**		**(13,632)**
2,528,129	**Asedau net agoriadol y gronfa**		**2,775,761**
2,775,761	**Asedau net terfynol y gronfa**		**2,762,129**

Mae'r nodiadau ar tudalennau 7 i 43 yn rhan o'r Datganiadau Cyllidol

DATGANIAD ASEDAU NET

31 Mawrth 2022 £'000		Nodiadau	31 Mawrth 2023 £'000
2,761,271	Asedau buddsoddi	14	2,742,933
303	Adneuon arian parod	14	963
(285)	Ymrwymiadau buddsoddi	14	(960)
2,761,289	**Cyfanswm buddsoddiadau net**		**2,742,936**
17,828	Asedau cyfredol	20	22,454
(3,356)	Ymrwymiadau cyfredol	21	(3,261)
2,775,761	**Asedau net y gronfa ar gael i ariannu buddion ar ddiwedd y cyfnod adrodd**		**2,762,129**

Nid yw'r Datganiadau Cyllidol yn cynnwys ymrwymiadau'r Gronfa i dalu pensiynau a budd-daliadau eraill i holl gyfranwyr presennol y Gronfa ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, ond yn hytrach mae'n crynhoi trafodion ac asedau net y Gronfa. Ystyrir ymrwymiadau'r Gronfa ym mhrisiadau cyfnodol yr actiwari o'r Gronfa (y mwyaf diweddar ar 31 Mawrth 2022) ac fe'u hadlewyrchir yn lefelau cyfraniadau'r cyflogwyr a bennir gan y prisiad hwn, fel bydd y Gronfa yn gallu cwrdd ag ymrwymiadau'r dyfodol. Dangosir gwerth presennol actiwariaidd ar gyfer buddiannau a addawyd yn Nodyn 19.

NODIADAU AR GYFRIFON CRONFA BENSIWN GWYNEDD

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd ("y Gronfa") yn rhan o'r Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (CPLlL) ac fe'i gweinyddir gan Gyngor Gwynedd.

a) Cyffredinol

Deddf Pensiynau Gwasanaeth Cyhoeddus 2013 sy'n llywodraethu'r Gronfa. Gweinyddir y Gronfa yn unol â'r deddfau eilaidd a ganlyn:

- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Darpariaethau Trosiannol, Arbedion a Gwelliant) 2014 (fel y'i diwygiwyd);
- Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016.

Mae'n gynllun pensiwn budd-dal diffiniedig cyfrannol a weinyddir gan Gyngor Gwynedd i roi pensiynau a buddion eraill i weithwyr pensiynadwy Cyngor Gwynedd, dau awdurdod lleol arall a chyrff ar yr atodlen, cyrff a benderfynir a chyrff eraill a ganiateir sydd o fewn cyn ardal Cyngor Sir Gwynedd. Nid yw athrawon, swyddogion yr heddlu a gweithwyr y gwasanaeth tân wedi'u cynnwys gan eu bod yn rhan o gynlluniau pensiwn cenedlaethol eraill. Mae'r Gronfa'n cael ei goruchwylio gan y Pwyllgor Pensiynau, sef un o bwyllgorau Cyngor Gwynedd.

b) Aelodaeth

Mae bod yn aelod o'r CPLlL yn rhywbeth gwirfoddol ac mae gweithwyr yn rhydd i ddewis p'un a ydynt am ymuno â'r cynllun, parhau'n aelod o'r cynllun neu wneud eu trefniadau personol y tu allan i'r cynllun. Ymysg y sefydliadau sy'n cymryd rhan yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd mae:

- Cyrff ar yr atodlen, sy'n awdurdodau lleol a chyrff tebyg ble mae gan eu staff hawl awtomatig i fod yn aelodau o'r Gronfa.
- Cyrff a benderfynir, sy'n gyngor dinas, tref neu gymuned. Mae ganddynt yr hawl i benderfynu os caiff eu gweithwyr ymuno â'r CPLlL ac i fabwysiadu'r penderfyniad yn unol â hynny.
- Cyrff a ganiateir, sy'n sefydliadau eraill sy'n cymryd rhan yn y Gronfa dan gytundeb mynediad rhwng y Gronfa a'r sefydliad perthnasol. Mae'r cyrff a ganiateir yn cynnwys cyrff gwirfoddol, elusennol a thebyg neu gontractwyr preifat sy'n ymgymryd â swyddogaeth awdurdod lleol wedi i'r swyddogaeth gael ei allanoli i'r sector preifat.

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

Mae'r cyrff canlynol yn gyflogwyr gweithredol yn y Gronfa Bensiwn:

Cyrff ar yr Atodlen	
Cyngor Gwynedd	Awdurdod Parc Cenedlaethol Eryri
Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy	Ysgol Bryn Elian
Cyngor Sir Ynys Môn	Ysgol Emrys ap Iwan
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru	Ysgol Pen y Bryn
Grŵp Llandrillo – Menai	Ysgol Uwchradd Eirias
GwE	Asiant Cefnffyrdd Gogledd a Chanolbarth Cymru
Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru	
Cyrff a Benderfynir	
Cyngor Cymuned Llanllyfni	Cyngor Tref Ffestiniog
Cyngor Dinas Bangor	Cyngor Tref Llandudno
Cyngor Tref Abergele	Cyngor Tref Llangefni
Cyngor Tref Bae Colwyn	Cyngor Tref Porthaethwy
Cyngor Tref Biwmares	Cyngor Tref Towyn a Bae Cinmel
Cyngor Tref Caergybi	Cyngor Tref Tywyn
Cyngor Tref Caernarfon	Cyngor Tref Conwy
Cyngor Tref Llanfairfechan	Cyngor Tref Llanrwst (ymuno 26/09/2022)
Cyrff a Ganiateir	
Addysg Oedolion Cymru	Cymdeithas y Deillion Gogledd Cymru
Adferiad Recovery	Cefnogaeth Gymunedol a Gwirfoddol Conwy
Cydbwyllgor Claddu Caergybi	Gyrfaoedd Cymru Gogledd Orllewin
Cwmni'r Frân Wen	Mantell Gwynedd
Menter Môn	Medrwn Môn
Ynysmaengwyn	
Cyrff Cymunedol a Ganiateir	
Cartrefi Conwy	Adra
Byw'n Iach	
Cyrff Trosglwyddai a Ganiateir	
ABM Catering	A E & A T Lewis
Kingdom Services Group	Chartwells

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

Nodir manylion aelodaeth isod:

	31 Mawrth 2022	31 Mawrth 2023
Nifer y cyflogwyr	46	47
Nifer y gweithwyr yn y cynllun		
Cyngor Sir	14,691	15,246
Cyflogwyr eraill	3,966	4,058
Cyfanswm	**18,657**	**19,304**
Nifer y pensiynwyr		
Cyngor Sir	9,281	9,647
Cyflogwyr eraill	2,017	2,133
Cyfanswm	**11,298**	**11,780**
Pensiynwyr gohiriedig		
Cyngor Sir	10,512	11,019
Cyflogwyr eraill	2,028	2,141
Cyfanswm	**12,540**	**13,160**
Buddion heb eu hawlio		
Cyngor Sir	2,142	2,595
Cyflogwyr eraill	283	378
Cyfanswm	**2,425**	**2,973**
Ymadawyr heb benderfynu		
Cyngor Sir	5,455	4,480
Cyflogwyr eraill	737	513
Cyfanswm	**6,192**	**4,993**
Cyfanswm yr aelodau yn y cynllun pensiwn	**51,112**	**52,210**

c) Cyllid

Mae'r buddion yn cael eu cyllido gan gyfraniadau ac enillion ar fuddsoddiadau. Mae aelodau gweithredol y Gronfa'n talu cyfraniadau yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ac roeddent yn amrywio o 2.75% i 12.5% o dâl pensiynadwy ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023. Gosodir cyfraniadau cyflogwyr yn seiliedig ar brisiadau actiwaraidd a gynhelir pob tair blynedd. Roedd y prisiad perthnasol ar gyfer y flwyddyn yma ar 31 Mawrth 2019. Mae cyfraddau cyfraniadau cyflogwyr yn amrywio o 7.7% i 36.1% o dâl pensiynadwy.

NODYN 1 – DISGRIFIAD O'R GRONFA (parhad)

d) Buddion

Mae buddion pensiwn dan y CPLIL cyn 1 Ebrill 2014, yn seiliedig ar y tâl pensiynadwy terfynol a hyd y gwasanaeth pensiynadwy; gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth cyn 1 Ebrill 2008	**Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2008**
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/80 x cyflog pensiynadwy terfynol.	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/60 x cyflog pensiynadwy terfynol.
Lwmp swm	Lwmp swm awtomatig o 3 x cyflog. Yn ogystal, gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

O 1 Ebrill 2014, daeth y Gronfa yn gynllun cyfartaledd cyflog gyrfa. Gweler y crynodeb isod:

	Gwasanaeth ar ôl 31 Mawrth 2014
Pensiwn	Mae pob blwyddyn a weithiwyd gwerth 1/49 x cyfartaledd cyflog gyrfa wedi'i adbrisio (CARE)
Lwmp Swm	Dim lwmp swm awtomatig. Gellir cyfnewid rhan o'r pensiwn blynyddol am daliad arian parod di-dreth unwaith ac am byth. Telir lwmp swm o £12 am bob £1 o bensiwn a ildir.

Caiff pensiwn cronedig ei gynyddu'n flynyddol yn unol â'r Mynegai Prisiau Defnyddwyr.

Darperir amrediad o fuddion eraill dan y cynllun yn cynnwys ymddeoliad cynnar, pensiynauanabledd a buddion marwolaeth. Am fwy o fanylion, cyfeiriwch at lawlyfr cynllun Cronfa Bensiwn Gwynedd sydd ar gael gan Adain Pensiynau Cyngor Gwynedd.

NODYN 2 – SAIL PARATOI

Mae'r Datganiad o'r Cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23 a'i sefyllfa diwedd blwyddyn ar 31 Mawrth 2023. Mae'r cyfrifon wedi'u paratoi yn unol â'r Côd Ymarfer ar Gyfrifyddu mewn Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2022/23 sy'n seiliedig ar y Safonau Adrodd Ariannol Rhyngwladol (SAARh), fel y'u diwygiwyd ar gyfer sector cyhoeddus y DU. Paratowyd y cyfrifon ar sail busnes gweithredol.

Mae paragraff 3.3.1.2 o'r Cod yn gofyn i unrhyw safonau cyfrifyddu sydd wedi'u cyhoeddi ond heb eu mabwysiadau eto gael ei ddatgan. Nid oes safonau cyfrifyddu o'r fath wedi'u nodi ar gyfer 2022/23.

Mae'r cyfrifon yn crynhoi trafodion y Gronfa ac yn adrodd ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion pensiwn. Nid yw'r cyfrifon yn rhoi ystyriaeth i rwymedigaethau i dalu pensiynau a buddion sy'n ddyledus ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol, na gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol. Gweler gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo, ble bo'u gwerth wedi'i gyfrifo'n seiliedig ar Safon Cyfrifo Genedlaethol (SCC) 19, yn Nodyn 19 y cyfrifon hyn.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL

Cyfrif y Gronfa – cydnabyddiaeth refeniw

a) Incwm o Gyfraniadau

Cyfrifir cyfraniadau arferol ar sail groniadol fel a ganlyn:

- Mae cyfraddau cyfraniadau gweithwyr yn cael eu gosod yn unol â rheoliadau CPLIL, gan ddefnyddio cyfraddau canrannol cyffredin ar gyfer pob cynllun sy'n codi yn ôl tâl pensiynadwy.
- Mae cyfraniadau cyflogwyr yn cael eu gosod ar y gyfradd ganrannol a argymhellir gan actiwari'r gronfa yn y cyfnod y maent yn perthyn iddo.

Mae cyfraniadau cyflogwyr i ddiffygion cronfeydd yn cael eu cyfrif ar y dyddiadau y maent yn daladwy dan atodlen cyfraniadau a gosodwyd gan actwari y Gronfa, neu wrth eu derbyn os yw hynny'n digwydd cyn y dyddiad maent yn ddyledus.

Cyfrifir am gyfraniadau ychwanegol cyflogwyr a chyfraniadau straen pensiwn yn y cyfnod ble mae'r ymrwymiadau dan sylw yn codi. Ystyrir bod unrhyw swm sy'n ddyledus yn ystod y flwyddyn, ond nad ydyw wedi'i dalu, yn ased ariannol cyfredol. Ystyrir bod unrhyw swm nad ydyw'n ddyledus nes flynyddoedd yn y dyfodol yn ased ariannol tymor hir.

b) Trosglwyddiadau o gynlluniau eraill ac i gynlluniau eraill

Mae trosglwyddiadau i mewn ac allan yn ymwneud ag aelodau sydd wedi ymuno neu adael y gronfa.

Mae trosglwyddiadau unigol i mewn/ allan yn cael eu cyfrifo pan gânt eu derbyn neu eu talu. Cyfrifir am drosglwyddiadau i mewn gan aelodau sy'n dymuno defnyddio'r enillion o'u cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (gweler isod) i brynu buddion ar sail derbynion ac maent wedi'u cynnwys dan Drosglwyddiadau i Mewn (gweler Nodyn 9).

Cyfrifir am drosglwyddiadau swmp (grŵp) yn seiliedig ar groniadau yn unol â thelerau'r cytundeb trosglwyddo.

c) Incwm buddsoddi

i) Incwm llog

Cydnabyddir incwm llog yng nghyfrif y Gronfa wrth iddo gronni, gan ddefnyddio cyfradd llog effeithiol yr offeryn ariannol ar dyddiad caffael neu fan cychwyn.

ii) Incwm difidend

Cydnabyddir incwm difidend ar y dyddiad pan fo'r cyfranddaliadau'n cael eu dyfynnu fel rhai cyn-ddifidend. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

iii) Dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno yn cynnwys eiddo

Cydnabyddir dosbarthiadau o gronfeydd wedi'u cyfuno ar y dyddiad pan maent yn cael eu cyflwyno. Cyfeirir at unrhyw swm nad ydyw wedi'i dderbyn erbyn diwedd y cyfnod adrodd yn y datganiad asedau net fel ased ariannol cyfredol.

iv) Newid yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farchnad

Cydnabyddir newidiadau yng ngwerth net buddsoddiadau ar y farnach fel incwm ac maent yn cynnwys yr holl elw/colledion a wireddwyd ac na wireddwyd yn ystod y flwyddyn.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

Cyfrif y Gronfa – eitemau sy'n creu costau

d) Buddion sy'n daladwy

Mae'r buddion pensiwn a lwmp swm sy'n daladwy'n cynnwys yr holl symiau a wyddys eu bod yn daladwy ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Cyfeirir at unrhyw swm sy'n ddyledus ond nad ydyw wedi'i dalu yn y datganiad asedau net fel ymrwymiadau cyfredol, ar yr amod bod y taliad wedi'i gymeradwyo.

e) Costau rheoli

Mae'r gronfa'n datgelu ei chost reoli yn unol â chanllawiau CIPFA, *Accounting for Local Government Pension Scheme Management Expenses (2016),* fel y dangosir isod. Codir pob eitem o wariant ar y gronfa ar sail gronnol fel a ganlyn:

Costau gweinyddol

Mae holl gostau staff y tîm gweinyddu pensiynau'n cael eu codi'n uniongyrchol ar y Gronfa. Mae ad-daliadau'r Cyngor am gostau rheoli, llety a gorbenion eraill hefyd yn cael eu cyfrif fel costau gweinyddol y gronfa.

Costau arolygu a llywodraethu

Mae'r holl gostau sy'n gysylltiedig â goruchwylio a llywodraethu yn cael eu nodi ar wahân, eu dosrannu i'r gweithgaredd hwn a'u codi fel costau i'r gronfa.

Costau rheoli buddsoddiadau

Codir ffioedd buddsoddi yn uniongyrchol ar y gronfa fel rhan o gostau rheoli ac ni chânt eu cynnwys yn yr enillion a adroddwyd ar fuddsoddiadau, na'u netio oddi wrthynt. Pan fydd ffioedd yn cael eu netiooddi ar enillion gan reolwyr buddsoddi, mae'r costau hyn yn cael eu grosio i fyny i gynyddu'r newid yng ngwerth buddsoddiadau.

Mae ffioedd y rheolwyr buddsoddi a'r gwarcheidwad allanol wedi'u nodi yn y mandadau perthnasol sy'n llywodraethu eu penodiadau. Yn fras, mae'r rhain yn seiliedig ar werth marchnad y buddsoddiadau sydd o dan eu rheolaeth ac felly'n cynyddu neu'n lleihau wrth i werth y buddsoddiadau hyn newid.

Mae costau trafodion yn ymwneud a prynu a gwerthu asedau'r cronfeydd ac yn cael eu egluro yn y nodiadau i'r cyfrifon.

f) Treth

Mae'r Gronfa'n gynllun gwasanaeth cyhoeddus cofrestredig dan adran 1(1) Atodlen 36 Deddf Cyllid 2004 ac o ganlyniad mae'r llog a dderbynnir yn eithriedig rhag treth incwm y DU a rhag treth ar enillion cyfalaf ar yr enillion a geir o'r buddsoddiadau a werthir. Mae treth atal yn daladwy ar incwm a geir o fuddsoddiadau tramor yn y wlad ble maent yn tarddu, oni bai bod eithriad wedi'i ganiatáu. Cyfrifir am dreth anadferadwy fel cost i'r Gronfa fel mae'n codi.

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

Datganiad asedau net

g) Asedau ariannol

Mae'r holl asedau buddsoddi wedi'u cynnwys yn y datganiad asedau net yn seiliedig ar eu gwerth teg ar y dyddiad adrodd. Cydnabyddir ased ariannol yn y datganiad asedau net ar y dyddiad y caiff y Gronfa gytundeb ei fod yn cael yr ased. Cydnabyddir unrhyw enillion neu golledion ar werthiannau buddsoddi sy'n deillio o newidiadau yng ngwerth teg yr ased yng nghyfrif y gronfa.

Mae gwerth y buddsoddiadau fel sy'n ymddangos yn y datganiad asedau net wedi'u pennu ar werth teg yn unol â gofyniad y Cod ac SAARh 13 (gweler nodyn 14). Ar gyfer ddibenion datgelu lefelau hierarchaeth gwerth teg, mae'r gronfa wedi mabwysiadau'r canllawiau dosbarthu a argymhellir yn y Canllawiau Ymarferol ar Ddatgeliadau Buddsoddi (PRAG/ Investment Association, 2016).

h) Trafodion arian tramor

Mae difidendau, llog a phryniannau a gwerthiannau buddsoddiadau mewn arian tramor wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar y cyfraddau cyfredol ar y farchnad ar ddyddiad y trafodion. Defnyddir cyfraddau cyfnewid cyfredol ar y farchnad ar ddiwedd y flwyddyn i gyfrifo gwerth balansau arian parod a ddelir mewn cyfrifon banc arian tramor, gwerth buddsoddiadau tramor ar y farchnad a gwerthiannau sy'n aros ar ddiwedd y cyfnod adrodd.

i) Arian a chywerthoedd arian

Mae arian parod yn cynnwys arian parod sydd ar gael ac adneuon ar alw ac mae'n cynnwys symiau a ddelir gan reolwyr allanol y gronfa. Mae'r holl falansau arian parod yn fuddsoddiadau byrdymor, hylifol iawn y gellir eu trosglwyddo'n arian parod yn rhwydd, ac nad oes llawer o risg y bydd eu gwerth yn newid.

j) Ymrwymiadau ariannol

Cydnabyddir ymrwymiad ariannol yn y datganiad ased net ar y dyddiad y daw'r gronfa yn gyfreithiol gyfrifol am yr ymrwymiad hwnnw. Mae'r gronfa'n cydnabod ymrwymiadau ariannol sy'n ymwneud â masnachu buddsoddiadau ar werth teg ac mae unrhyw enillion a cholledion sy'n deillio o newidiadau yng ngwerth teg yr ymrwymiad rhwng dyddiad y contract, dyddiad diwedd y flwyddyn a'r dyddiad setliad yny pen draw yn cael eu cydnabod yng nghyfrif y gronfa fel rhan o'r newid yng ngwerth buddsoddiadau.

Mae ymrwymiadau ariannol eraill sy'n cael eu dosbarthu fel cost wedi'i amorteiddio yn cael eu cario yn y datganiad asedau net ar werth y brifswm sy'n ddyledus ar 31 Mawrth bob blwyddyn. Mae unrhyw log sy'n ddyledus ond heb ei dalu eto yn cael ei gyfrif ar sail croniadau ac mae'n cael ei gynnwys mewn costau gweinyddol.

k) Gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo

Asesir gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo teirblynyddol gan actiwari'r Gronfa yn unol â gofynion SCCI9 a'r safonau actiwaraidd perthnasol.

Fel y caniateir o dan y Cod, mae'r Gronfa wedi dewis datgelu gwerth actiwaraidd cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo drwy gynnwys hysbysiad yn y datganiad asedau net (Nodyn 19).

NODYN 3 – CRYNODEB O BOLISÏAU CYFRIFEG ARWYDDOCAOL (parhad)

l) Cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol

Mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn darparu cynllun cyfraniadau gwirfoddol ychwanegol (AVC) ar gyfer ei aelodau ac mae asedau'r cynllun hwnnw'n cael eu buddsoddi ar wahân i asedau'r Gronfa Bensiwn. Mae tair cronfa AVC. Delir y cronfeydd hyn gyda Clerical Medical, Utmost Life a Standard Life. Mae'r darparwyr AVC yn diogelu buddion ychwanegol ar sail prynu arian ar gyfer yr aelodau hynny sy'n dewis talu cyfraniadau ychwanegol gwirfoddol. Mae pob aelod sy'n cymryd rhan yn y trefniadau hyn yn derbyn datganiad blynyddol hyd at 31 Mawrth yn cadarnhau'r symiau a ddelir yn eu cyfrif a'r newidiadau yn ystod y flwyddyn.

Nid yw AVCs yn cael eu cynnwys yn y cyfrifon, yn unol ag Adran 4(1)(b) o Reoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Rheoli a Buddsoddi Cronfeydd) 2016 ond fe'u datgelir er gwybodaeth yn unig yn Nodyn 22.

m) Asedau dibynnol ac ymrwymiadau dibynnol

Mae ased dibynnol yn codi pan fydd digwyddiad wedi digwydd gan arwain at ased posibl y bydd ei fodolaeth yn cael ei gadarnhau neu fel arall gan ddigwyddiadau yn y dyfodol. Mae ymrwymiad dibynnol yncodi pan fydd digwyddiad cyn diwedd y flwyddyn wedi creu rhwymedigaeth ariannol bosibl y bydd ei fodolaeth yn cael ei gadarnhau neu fel arall gan ddigwyddiadau yn y dyfodol. Gall ymrwymiadau dibynnol godi hefyd pan nad yw'n bosib ar y Fantolen fesur gwerth y rhwymedigaeth ariannol yn ddibynadwy.

Ni chydnabyddir asedau ac ymrwymiadau dibynnol yn y datganiad asedau net ond fe'u datgelir trwy naratif yn y nodiadau.

NODYN 4 – DYFARNIADAU ALLWEDDOL WRTH WEITHREDU POLISÏAU CYFRIFO

Buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd heb eu dyfynnu

Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn seiliedig yn bennaf ar amcangyfrifon a dyfarniadau sy'n edrych tua'r dyfodol sy'n cynnwys sawl ffactor. Mae rheolwyr buddsoddi'n pennu gwerth buddsoddiadau ecwiti heb eu dyfynnu ac isadeiledd gan ddefnyddio canllawiau sydd wedi'u gosod gan safon cyfrifo SAARh. Roedd gwerth y gwarantau preifat heb eu dyfynnu ar 31 Mawrth 2023 yn £234.2 miliwn (£226.1 miliwn ar 31 Mawrth 2022).

Ymrwymiadau'r gronfa bensiwn

Cyfrifir ymrwymiadau'r gronfa bensiwn pob tair blynedd gan yr actiwari sydd wedi'i benodi, a darperir diweddariadau blynyddol yn ystod y blynyddoedd rhwng pob prisiad. Mae'r fethodoleg a ddefnyddir yn unol â chanllawiau cymeradwy ac yn unol ag SCC19. Mae'r rhagdybiaethau sy'n tanategu'r prisiadau yn cael eu cytuno gyda'r actiwari a cheir crynodeb ohonynt yn Nodyn 18. Mae'r amcangyfrif hwn yn destun amrywiaethau arwyddocaol yn seiliedig ar newidiadau i'r rhagdybiaethau gwaelodol.

NODYN 5 – RHAGDYBIAETHAU A WNEIR AM Y DYFODOL A FFYNONELLAU PWYSIG ERAILL SY'N RHOI ANSICRWYDD WRTH AMCANGYFRIFO

Wrth baratoi datganiadau ariannol, mae gofyn i'r rheolwyr wneud dyfarniadau, amcangyfrifon a thybiaethau sy'n effeithio ar y symiau yr adroddir arnynt. Amcangyfrifir a rhagdybiaethir drwy roi ystyriaeth i brofiad hanesyddol, tueddiadau cyfredol a disgwyliadau yn y dyfodol. Fodd bynnag, gan na ellir pennu balansau gyda sicrwydd, gallai'r gwir ganlyniadau fod yn bur wahanol i'r rhagdybiaethau a'r amcangyfrifon.

Mae'r eitemau yn y datganiad asedau net ble mae risg arwyddocaol o amrywiaethau materol yn y flwyddyn ariannol i ddod, fel a ganlyn:

Eitem	Ansicrwydd	Effaith os yw'r gwir ganlyniadau'n wahanol i'r rhagdybiaethau
Gwerth cyfredol actiwaraidd y buddion ymddeol a sydd wedi'u haddo (Nodyn 19)	Mae amcangyfrif yr ymrwymiad net i dalu pensiynau'n dibynnu ar nifer o ddyfarniadau cymhleth sy'n ymwneud â'r gyfradd ddisgownt a ddefnyddir, codiadau cyflog, newidiadau mewn oedrannau ymddeol, cyfraddau marwolaeth ac enillion ar asedau'r gronfa. Cyflogir Hymans Robertson i roi cyngor arbenigol i'r gronfa am y rhagdybiaethau i'w defnyddio.	Gellir mesur effeithiau newidiadau mewn rhagdybiaethau unigol ar ymrwymiadau pensiynau net. Fodd bynnag, mae'r rhagdybiaethau'n rhyngweithio mewn ffyrdd cymhleth.
Ecwiti preifat ac isadeiledd	Mae gwerth teg buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn cael ei bennu'n unol âg arweiniad y *British Venture Capital Association* (Rhagfyr 2018). Nid yw'r buddsoddiadau hyn yn cael eu rhestru'n gyhoeddus ac fel y cyfryw, mae elfen o amcangyfrif yn gysylltiedig â'r prisiad.	Mae cyfanswm y buddsoddiadau ecwiti preifat ac isadeiledd yn y datganiadau ariannol yn £234.2 miliwn. Mae risg bod y buddsoddiad wedi'i nodi'n rhy isel neu'n rhy uchel yn y cyfrifon.

NODYN 6 – DIGWYDDIADAU AR ÔL DYDDIAD ADRODD

Nid oes unrhyw ddigwyddiadau arwyddocaol ar ôl diwedd y flwyddyn i'w adrodd.

NODYN 7 – CYFRANIADAU DERBYNIADWY

Yn ôl categori

2021/22 £'000		2022/23 £'000
19,703	Cyfraniadau gweithwyr	21,519
	Cyfraniadau cyflogwyr :	
63,233	• Cyfraniadau arferol	68,243
35	• Cyfraniadau adfer diffyg	0
63,268	**Cyfanswm cyfraniadau cyflogwyr**	**68,243**
82,971	**Cyfanswm cyfraniadau derbyniadwy**	**89,762**

Yn ôl math o gyflogwr

2021/22 £'000		2022/23 £'000
27,650	Cyngor Gwynedd	29,489
50,205	Cyrff eraill ar yr atodlen	54,733
1,716	Cyrff a ganiateir	1,901
2,892	Cyrff cymunedol a ganiateir	3,087
161	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	154
313	Cyrff a benderfynir	398
34	Cronfeydd gaeedig*	0
82,971		**89,762**

*Cronfeydd gaeedig - Dyma'r cyfraniadau a dderbyniwyd gan Ganolfan Cynghori Ynys Môn a Chanolfan Cynghori Conwy yn ystod y flwyddyn a oedd yn arfer bod yn gyrff a ganiateir ond bellach sydd yn gronfeydd gaeedig.

NODYN 8 – INCWM ARALL

2021/22 £'000		2022/23 £'000
2	Llog ar gyfraniadau gohiriedig	2
2	Incwm ar gyfrifo ysgariad	2
4		**4**

NODYN 9 – TROSGLWYDDIADAU I MEWN O GRONFEYDD PENSIWN ERAILL

2021/22 £'000		2022/23 £'000
2,664	Trosglwyddiadau unigol	6,773
2,664		**6,773**

NODYN 10 – BUDDION A DALWYD

Yn ôl categori

2021/22 £'000		2022/23 £'000
52,087	Pensiynau	56,010
13,123	Cymudiad a buddion ymddeol lwmp swm	13,789
1,769	Buddion marwolaeth – lwmp swm	2,309
66,979		**72,108**

Yn ôl math o gyflogwr

2021/22 £'000		2022/23 £'000
20,183	Cyngor Gwynedd	21,934
31,868	Cyrff eraill ar yr atodlen	34,788
1,651	Cyrff a ganiateir	1,384
1,217	Cyrff cymunedol a ganiateir	1,365
104	Cyrff trosglwyddo a ganiateir	59
109	Cyrff a benderfynir	273
11,847	Cronfeydd gaeedig	12,305
66,979		**72,108**

NODYN 11 – TALIADAU I RAI SY'N YMADAEL

2021/22 £'000		2022/23 £'000
138	Ad-daliadau i aelodau sy'n ymadael â'r gwasanaeth	172
3,545	Trosglwyddiadau unigol	2,949
3,683		**3,121**

NODYN 12 – COSTAU RHEOLI

2021/22 £'000		2022/23 £'000
14,788	Costau rheoli buddsoddiadau	10,593
1,373	Costau gweinyddol	1,588
364	Costau arolygaeth a llywodraethu	548
16,525		**12,729**

NODYN 12a- COSTAU RHEOLI BUDDSODDIADAU

2022/23	Ffioedd rheolwyr	Costau trafodion	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000
Cronfeydd cyfun			
Incwm sefydlog	332	0	**332**
Ecwiti	2,001	551	**2,552**
Buddsoddiadau eraill			
Buddsoddiadau eiddo cyfun	1,974	0	**1,974**
Ecwiti preifat	2,062	0	**2,062**
Isadeiledd	3,401	0	**3,401**
	9,770	551	**10,321**
Ffioedd gwarchodaeth			**272**
Cyfanswm			**10,593**

2021/22	Ffioedd rheolwyr	Costau trafodion	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000
Cronfeydd cyfun			
Incwm sefydlog	297	0	**297**
Ecwiti	2,420	693	**3,113**
Buddsoddiadau eraill			
Buddsoddiadau eiddo cyfun	1,744	0	**1,744**
Ecwiti preifat	6,445	0	**6,445**
Isadeiledd	2,937	0	**2,937**
	13,843	693	**14,536**
Ffioedd gwarchodaeth			**252**
Cyfanswm			**14,788**

Mae'r ffioedd rheoli uchod yn cynnwys yr holl ffioedd rheoli buddsoddiad a grëwyd yn uniongyrchol gan y Gronfa, yn cynnwys y ffioedd a godwyd ar gronfeydd buddsoddi wedi'u cyfuno. Ni thalwyd unrhyw ffioedd sy'n gysylltiedig â pherfformiad i'r rheolwyr buddsoddi. Yn ogystal â'r costau hyn, rhaid talucostau anuniongyrchol a ddaw yn sgil y gwasgariad bid-cynnig ar werthu a phrynu buddsoddiadau. Caiff y rhain eu hadlewyrchu yng nghostau prynu buddsoddiadau ac yn yr enillion a geir wrth werthu buddsoddiadau yn Nodyn 14a.

Mae cronfeydd PPC Global Opportunities, Multi Asset Credit, Absolute Return Bond a Emerging Markets yn fuddsoddiadau a benodir drwy ddull rheolwr o reolwyr sydd â'u ffioedd sylfaenol eu hunain. Mae'r adenillion ar gyfer y mandad hwn yn net o'r ffioedd rheolwr sylfaenol a adlewyrchir yn Nodyn 14a o fewn y 'Newid mewn Gwerth Marchnad'. Er mwyn tryloywder, y ffioedd yn 2022/23 oedd £2,366,210 (£1,881,000 yn 2021/22).

NODYN 12b- COSTAU GWEINYDDOL

2021/22 £'000		2022/23 £'000
652	Costau staff uniongyrchol	686
344	Costau uniongyrchol eraill	449
377	Gwasanaethau cefnogol, yn cynnwys TG	453
1,373		**1,588**

Mae'r costau gweinyddol yn cynnwys y symiau a godir ar y Gronfa Bensiwn gan Gyngor Gwynedd am gostau staff, gwasanaethau cefnogol a llety.

NODYN 12c- COSTAU AROLYGU A LLYWODRAETHU

2021/22 £'000		2022/23 £'000
117	Ffioedd actiwari	234
49	Ffioedd ymgynghorwyr buddsoddi	72
9	Gwasanaeth monitro perfformiad	11
36	Ffioedd archwilwyr allanol	40
18	Pwyllgor Pensiynau a Bwrdd Pensiwn Lleol	33
135	Partneriaeth Pensiwn Cymru	158
364		**548**

NODYN 12ch- PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU

Mae'r Costau Rheoli Buddsoddiadau yn Nodyn 12a yn cynnwys ffioedd sy'n daladwy i Link Fund Solutions (gweithredwr y PPC) ac maent yn cynnwys ffioedd rheolwyr buddsoddi (sydd hefyd yn cynnwys ffi'r gweithredwr a chostau cysylltiedig eraill), costau trafodion a ffioedd gwarchodaeth. Mae'r costau hyn yn seiliedig ar gyfran ganrannol pob cronfa o asedau cyfun PPC ac fe'u didynnir o'r NAV.

Y costau goruchwylio a llywodraethu yn Nodyn 12c yw costau rhedeg blynyddol y pŵl sy'n cynnwys costau'r awdurdod lletya a chostau ymgynghorwyr allanol eraill. Caiff y costau hyn eu hariannu'n gyfartal gan bob un o'r wyth Cronfa Bensiwn awdurdod lleol yng Nghymru.

Mae'r ffioedd canlynol wedi'u cynnwys yn Nodyn 12 mewn perthynas â Phartneriaeth Pensiwn Cymru a ceir rhagor o wybodaeth am y PPC ar gael yn yr Adroddiad Blynyddol.

	2021/22 £'000	2022/23 £'000
Costau rheoli buddsoddiadau		
Ffioedd rheolwyr	2,286	2,268
Costau trafodion	693	551
Costau gwarchodaeth	227	247
	3,206	**3,066**
Costau arolygu a llywodraethu		
Costau rhedeg	135	158
Cyfanswm	**3,341**	**3,224**

NODYN 13 – INCWM BUDDSODDI

2021/22		2022/23
£'000		**£'000**
4,430	Incwm sefydlog	6,581
12,141	Ecwiti	13,109
2,090	Ecwiti preifat	470
280	Isadeiledd	2,712
7,213	Buddsoddiadau eiddo cyfun	7,817
16	Llog ar adneuon arian parod	251
26,170	**Cyfanswm cyn trethi**	**30,940**

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd ddau gyfrif banc sy'n cael eu dal fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian dros ben sy'n cael ei ddal yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi yn ddyddiol. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, sy'n seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa yn ystod y flwyddyn.

Mae gan y Gronfa Bensiwn gyfrif Ewro i ymdrin â derbyniadau a thaliadau mewn Ewros ac i leihau'r trafodion cyfnewid a chostau perthnasol.

NODYN 14 – BUDDSODDIADAU

31 Mawrth 2022		31 Mawrth 2023
£'000		
	Asedau buddsoddi	
	Cronfeydd cyfun	
551,777	Incwm sefydlog	586,703
1,730,845	Ecwiti	1,700,745
	Buddsoddiadau eraill	
252,521	Buddsoddiadau eiddo cyfun	221,297
158,711	Ecwiti preifat	166,622
67,417	Isadeiledd	67,566
2,761,271		**2,742,933**
303	Adneuon arian parod	963
2,761,574	**Cyfanswm asedau buddsoddi**	**2,743,896**
	Ymrwymiadau buddsoddi	
(285)	Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(960)
(285)	**Cyfanswm ymrwymiadau buddsoddi**	**(960)**
2,761,289	**Asedau buddsoddi net**	**2,742,936**

NODYN 14a – CYSONI SYMUDIADAU MEWN BUDDSODDIADAU A DEILLIADAU

2022/23	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2022	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia-nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2023
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Buddsoddiadau cyfun	2,282,622	59,691	(25,000)	(29,865)	2,287,448
Buddsoddiadau eiddo cyfun	252,521	18,715	0	(49,939)	221,297
Ecwiti preifat / Isadeiledd	226,128	25,540	(35,240)	17,760	234,188
	2,761,271	103,946	(60,240)	(62,044)	2,742,933
Adneuon arian parod	303				963
Symiau taladwy ar gyfer pryniant Buddsoddiadau	(285)				(960)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				8,891	
Asedau buddsoddi net	**2,761,289**			**(53,153)**	**2,742,936**

2021/22	Gwerth marchnad ar 1 Ebrill 2021	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthia-nnau yn ystod y flwyddyn	Newid mewn gwerth marchnad yn ystod y flwyddyn	Gwerth marchnad ar 31 Mawrth 2022
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Buddsoddiadau cyfun	2,108,945	151,612	(116,647)	138,712	2,282,622
Buddsoddiadau eiddo cyfun	194,581	19,038	0	38,902	252,521
Ecwiti preifat / Isadeiledd	211,643	38,945	(56,756)	32,296	226,128
	2,515,169	209,595	(173,403)	209,910	2,761,271
Adneuon arian parod	146				303
Symiau taladwy ar gyfer pryniant Buddsoddiadau	(126)				(285)
Ffioedd o fewn cerbydau wedi'u cyfuno				13,100	
Asedau buddsoddi net	**2,515,189**			**223,010**	**2,761,289**

NODYN 14b – DADANSODDIAD O FUDDSODDIADAU

Buddsoddiadau fesul rheolwr buddsoddi

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2022 £'000	%		Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2023 £'000	%
1,496,425	54.2	Partneriaeth Pensiwn Cymru	1,501,286	54.8
851,675	30.9	BlackRock	842,157	30.7
226,128	8.2	Grŵp Partners	234,188	8.5
75,739	2.7	UBS	74,865	2.7
72,139	2.6	Lothbury	57,297	2.1
39,450	1.4	Threadneedle	34,103	1.2
18	0.0	Veritas	0	0.0
2,761,574	**100.0**		**2,743,896**	**100.0**

Mae'r buddsoddiadau a ganlyn yn cynrychioli mwy na 5% o asedau net y Gronfa:

Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2022 £'000	%		Gwerth Marchnad ar 31 Mawrth 2023 £'000	%
454,098	16.4	Global Opportunities Fund PPC	430,059	15.6
430,749	15.5	Global Growth Fund PPC	426,908	15.5
353,857	12.7	Absolute Return Bond PPC	386,103	14.0
346,072	12.5	Black Rock ACS World Low Carbon Fund	331,802	12.0
239,314	8.6	Black Rock Aquila Life UK Equity Index Fund	246,433	8.9
200,811	7.2	Black Rock Aquila Life Gl. Dev Fundamental Fund	207,927	7.5
197,920	7.1	Multi Asset Credit Fund PCC	200,600	7.3

NODYN 14c – BENTHYCA STOC

Mae strategaeth fuddsoddi'r Gronfa yn nodi y caniateir benthyca stoc yn amodol ar ganiatâd penodol. Yr incwm a enillodd y Gronfa trwy fenthyca stoc oedd £109,916 (£126,800 yn 2021/22). Ar hyn o bryd, mae gan y Gronfa gyfanswm ecwiti a ddyfynnwyd o £40.6m ar fenthyg (£35.8m ar 31 Mawrth 2022). Mae'r ecwiti hyn yn parhau i gael ei gydnabod yn natganiadau ariannol y Gronfa. Nid oes unrhyw rwymedigaethau'n gysylltiedig â'r asedau a fenthycwyd.

NODYN 15 – GWERTH TEG - SAIL GWERTHUSO

Mae'r holl asedau wedi'u prisio gan ddefnyddio technegnau gwerthoedd teg yn seiliedig ar nodweddion pob offeryn, gan ddefnyddio gwybodaeth sy'n seiliedig ar y farchnad lle bo hynny'n bosibl. Ni fu unrhyw newid yn y technegau prisio a ddefnyddiwyd yn ystod y flwyddyn.

Mae asedau ac ymrwymiadau wedi'u dosbarthu i dair lefel, yn unol ag ansawdd a dibynadwyedd y wybodaeth a ddefnyddiwyd i bennu gwerthoedd teg.

Lefel 1 - ble mae gwerthoedd teg wedi eu pennu drwy ddefnyddio prisiau wedi'u dyfynnu a heb eu haddasu ar farchnadoedd gweithredol am asedau neu rwymedigaethau cyfwerth, sy'n cynnwys ecwiti wedi'u dyfynnu, bondiau wedi'u dyfynnu ac ymddiriedolaethau uned.

Lefel 2 - ble nad oes prisiau'r farchnad wedi'u dyfynnu ar gael, neu pan ddefnyddir technegau prisio i bennu gwerth teg yn seiliedig ar ddata gweladwy.

Lefel 3 - ble nad yw o leiaf un mewnbwn a allai gael effaith sylweddol ar brisiad yr offeryn yn seiliedig ar ddata gweladwy'r farchnad.

NODYN 15 – GWERTH TEG - SAIL GWERTHUSO (parhad)

Disgrifiad o'r Ased	Hierarchaeth brisio	Sail y prisiad	Mewnbynnau arsylladwy ac na ellir eu harsylwi	Materion o sensitifrwydd allweddol sy'n effeithio ar y Prisiadau a ddarperir
Arian a chyfwerthoedd arian	Lefel 1	Bernir bod gwerth i'w gario yn werth teg oherwydd natur tymor byr yr offerynnau ariannol hyn	Diangen	Diangen
Buddsoddiadau cyfun- cronfeydd ecwiti	Lefel 2	Cyfrifir y 'NAV' (net asset value) ar sail gwerth yr asedau sylfaenol ar y farchnad	Porthiant prisiau wedi'i werthuso	Diangen
Buddsoddiadau cyfun- incwm sefydlog	Lefel 2	Cyfrifir y 'NAV' ar sail gwerth marchnadol y gwarantau incwm sefydlog sylfaenol	Porthiant prisiau wedi'i werthuso	Diangen
Buddsoddiadau eiddo cyfun	Lefel 2	Pris cynnig cau pan gyhoeddir prisiau cynnig; pris sengl cau lle cyhoeddir pris sengl	Wedi'i seilio ar 'NAV' wedi'i osod ar sail blaen-brisio	Diangen
Ecwiti preifat	Lefel 3	Prisiad cymaradwy cwmnïau tebyg yn unol ag *International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines 2018* ac *IPEV Board's Special Valuation Guidance* (Mawrth 2020)	• Lluosrif EBITDA • Lluosrif refeniw • Gostyngiad am ddiffyg marchnadwyedd • Rheoli premiwm	Gallai newidiadau i lifoedd arian disgwyliedig neu wahaniaethau rhwng cyfrifon archwiliedig a chyfrifon nas archwiliwyd effeithio ar brisiadau
Isadeiledd	Lefel 3	Wedi'i brisio gan ddefnyddio technegau llif arian disgowntiedig i gynhyrchu gwerth presennol net	Cyfradd ddisgownt a llif arian a ddefnyddir yn y modelau	Cyfradd chwyddiant, llog, treth a chyfnewid tramor

Sensitifrwydd asedau a werthir ar lefel 3

Mae'r gwerthoedd a adroddir yn y prisiadau Lefel 3 yn cynrychioli'r amcan gyfrif mwyaf cywir gwerthoedd y portffolio ar 31 Mawrth 2023. Mae unrhyw oddrychedd sy'n gysylltiedig â'r gwerth buddsoddi wedi'i ymgorffori yn y prisiad a gellir gweld y dadansoddiad sensitifrwydd yn Nodyn 17.

Trosglwyddiadau rhwng lefelau 1 a 2

Ni chafwyd unrhyw drosglwyddiadau rhwng buddsoddiadau lefelau 1 a 2 yn ystod 2022/23.

NODYN 15a – HIERARCHAETH GWERTH TEG

Mae gwerth y buddsoddiad mewn ecwiti preifat yn seiliedig ar brisiadau a ddarparwyd gan bartneriaid cyffredinol y cronfeydd ecwiti preifat y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd wedi buddsoddi ynddynt. Paratoir y prisiadau hyn yn unol â'r *International Private Equity and Venture Capital Valuation Guidelines*, sy'n dilyn egwyddorion prisio'r SAARh ac US GAAP.

Mae'r tabl isod yn crynhoi gwerth cario'r asedau ariannol a'r ymrwymiadau ariannol fesul lefel o 1 i 3, yn seiliedig ar y lefel â'u gwerth teg.

Gwerth ar 31 Mawrth 2023	**Pris y farchnad a ddyfynnwyd Lefel 1**	**Gan ddefnyddio mewnbwn gweladwy Lefel 2**	**Heb fewnbwn gweladwy sylweddol Lefel 3**	**Cyfanswm**
	£'000	**£'000**	**£'000**	**£'000**
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Incwm sefydlog	0	586,703	0	586,703
Ecwiti	0	1,700,745	0	1,700,745
Buddsoddiadau eiddo cyfun	0	221,297	0	221,297
Ecwiti preifat	0	0	166,622	166,622
Isadeiledd	0	0	67,566	67,566
Adneuon arian parod	963	0	0	963
	963	**2,508,745**	**234,188**	**2,743,896**
Ymrwymiadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(960)	0	0	(960)
Cyfanswm	**3**	**2,508,745**	**234,188**	**2,742,936**

NODYN 15a – HIERARCHAETH GWERTH TEG (parhad)

Gwerth ar 31 Mawrth 2022	Pris y farchnad a ddyfynnwyd Lefel 1	Gan ddefnyddio mewnbwn gweladwy Lefel 2	Heb fewnbwn gweladwy sylweddol Lefel 3	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
Asedau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Incwm sefydlog	0	551,777	0	551,777
Ecwiti	0	1,730,845	0	1,730,845
Buddsoddiadau eiddo cyfun	0	252,521	0	252,521
Ecwiti preifat	0	0	158,711	158,711
Isadeiledd	0	0	67,417	67,417
Adneuon arian parod	303	0	0	303
	303	**2,535,143**	**226,128**	**2,761,574**
Ymrwymiadau ariannol wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled				
Symiau taladwy ar gyfer pryniant buddsoddiadau	(285)	0	0	(285)
Cyfanswm	**18**	**2,535,143**	**226,128**	**2,761,289**

NODYN 15b – CYSONIAD MESURIADAU GWERTH TEG O FEWN LEFEL 3

	Gwerth y Farchnad 1 Ebrill 2022	Trosglwyddiadau o Lefel 3	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthiannau yn ystod y flwyddyn	Enillion/ (colledion) na wireddwyd	(Enillion)/ colledion a wireddwyd	Gwerth y Farchnad 31 Mawrth 2023
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ecwiti preifat	158,711	0	14,620	(4,852)	6,675	(8,532)	166,622
Isadeiledd	67,417	0	10,920	(12,481)	11,085	(9,375)	67,566
Cyfanswm Lefel 3	**226,128**	**0**	**25,540**	**(17,333)**	**17,760**	**(17,907)**	**234,188**

	Gwerth y Farchnad 1 Ebrill 2021	Trosglwyddiadau o Lefel 3	Pryniannau yn ystod y flwyddyn	Gwerthiannau yn ystod y flwyddyn	Enillion/ (colledion) na wireddwyd	(Enillion)/ colledion a wireddwyd	Gwerth y Farchnad 31 Mawrth 2022
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Ecwiti preifat	165,423	0	23,050	(22,550)	23,275	(30,487)	158,711
Isadeiledd	46,220	0	15,895	(3,488)	9,021	(231)	67,417
Cyfanswm Lefel 3	**211,643**	**0**	**38,945**	**(26,038)**	**32,296**	**(30,718)**	**226,128**

NODYN 16 – DOSBARTHIAD OFFERYNNAU ARIANNOL

Mae polisïau cyfrifo'n disgrifio sut mae gwahanol ddosbarthiadau o asedau offerynnau ariannol yn cael eu mesur a sut mae incwm a chostau, yn cynnwys enillion a cholledion gwerth teg, yn cael eu cydnabod. Mae'r tabl a ganlyn yn dadansoddi'r symiau cario o asedau ag ymrwymiadau ariannol fesul categori a phennawd datganiad asedau net. Ni ail-ddosbarthwyd unrhyw asedau ariannol yn ystod y cyfnod cyfrifo.

Fel ar 31 Mawrth 2022				Fel ar 31 Mawrth 2023		
Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled	**Asedau ar gost wedi'i amorteiddio**	**Cost ymrwymiadau ariannol**		**Wedi'u pennu fel gwerth teg drwy elw a cholled**	**Asedau ar gost wedi'i amorteiddio**	**Cost ymrwymiadau ariannol**
£'000	**£'000**	**£'000**		**£'000**	**£'000**	**£'000**
			Asedau ariannol			
2,282,622			Buddsoddiadau cyfun	2,287,448		
252,521			Buddsoddiadau eiddo cyfun	221,297		
158,711			Ecwiti preifat	166,622		
67,417			Isadeiledd	67,566		
	14,481		Arian parod		19,255	
	3,650		Dyledwyr		4,163	
2,761,271	**18,131**	**0**		**2,742,933**	**23,418**	**0**
		(3,641)	Credydwyr			(4,222)
0	**0**	**(3,641)**		**0**	**0**	**(4,222)**
2,761,271	**18,131**	**(3,641)**		**2,742,933**	**23,418**	**(4,222)**

NODYN 16a – ENILLION A CHOLLEDION NET AR OFFERYNNAU ARIANNOL

31 Mawrth 2022		31 Mawrth 2023
Gwerth teg		**Gwerth teg**
£'000		**£'000**
	Asedau ariannol	
209,909	Gwerth teg drwy elw a cholled	(62,044)
0	Benthyciadau a derbyniadau	0
209,909	**Cyfanswm yr asedau ariannol**	**(62,044)**
	Ymrwymiadau ariannol	
0	Gwerth teg drwy elw a cholled	0
0	Cost ymrwymiadau ariannol	0
0	**Cyfanswm yr ymrwymiadau ariannol**	**0**
209,909	**Asedau ariannol net**	**(62,044)**

NODYN 17 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL

Risg a rheoli risg

Prif risg hirdymor y Gronfa yw y bydd asedau'r Gronfa'n annigonol i ymdrin â'i hymrwymiadau (h.y. y buddion a gafodd eu haddo i aelodau sy'n daladwy). Felly, nod rheoli risg buddsoddi yw lleihau'r risg o weld gostyngiad cyffredinol yng ngwerth y Gronfa a gwneud y mwyaf o'r cyfle i wneud enillion ar draws portffolio'r Gronfa yn ei gyfanrwydd. Mae'r Gronfa'n cyflawni hyn drwy amrywio'i asedau i leihau risg y farchnad (risg pris, risg arian tramor a risg cyfradd llog) a risg credyd y mae'n agored iddo ar lefel dderbyniol. Yn ogystal, mae'r Gronfa'n rheoli ei risg o hylifedd i sicrhau bod digon o hylifedd ar gael i fodloni llif arian rhagweladwy'r Gronfa. Mae'r Cyngor yn rheoli'r risgiau buddsoddi hyn fel rhan o'i raglen gyffredinol i reoli risg y Gronfa Bensiwn.

Y Pwyllgor Pensiynau sy'n gyfrifol am strategaeth rheoli risg y Gronfa. Sefydlir polisïau rheoli risg i nodi a dadansoddi'r risgiau sy'n wynebu gweithrediadau'r Gronfa Bensiwn, yna eu hadolygu'n rheolaidd i adlewyrchu newidiadau mewn gweithgaredd ac amodau'r farchnad.

a) Risg y farchnad

Risg y farchnad yw'r risg o golledion yn sgil amrywiad ym mhrisiau ecwiti a nwyddau, llog, cyfraddau cyfnewid arian tramor a gwasgariad credyd. Mae'r Gronfa'n agored i risg y farchnad yn sgil ei weithgareddau buddsoddi, yn enwedig drwy'r ecwiti mae'n eu dal. Mae lefel y risg yn dibynnu ar amgylchiadau'r farchnad, disgwyliadau o ran prisiau yn y dyfodol, newidiadau mewn enillion a'r gymysgedd o asedau.

Nod strategaeth rheoli risg y Gronfa yw adnabod a rheoli risgiau'r farchnad i'r Gronfa o fewn paramedrau derbyniol, gan sicrhau'r enillion buddsoddiad gorau posibl.

Yn gyffredinol, rheolir anweddolrwydd gormodol yn risg y farchnad drwy amrywio'r portffolio yn ddaearyddol ac o ran sectorau diwydiant a gwarantau unigol. I leihau risg y farchnad, mae'r Gronfa a'i ymgynghorwyr buddsoddi'n monitro cyflwr y farchnad a dadansoddiadau meincnod yn briodol.

Mae'r Gronfa'n rheoli'r risgiau hyn mewn dwy ffordd:

- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risg y farchnad yn cael ei fonitro drwy ddadansoddi ffactorau risg i sicrhau bod y risg yn parhau o fewn lefelau goddefol;
- mae pa mor agored yw'r Gronfa i risgiau penodol yn cael ei gyfyngu drwy bennu risgiau penodol goddefol ar gyfer buddsoddiadau unigol.

Risg prisiau eraill

Mae risg prisiau eraill yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth offeryn ariannol yn amrywio o ganlyniad i newid ym mhris y farchnad (ac eithrio'r risgiau sy'n codi o risg cyfradd llog neu risg cyfradd cyfnewid arian tramor), boed y newidiadau'n cael eu hachosi gan ffactorau sy'n benodol i'r offeryn unigol neu'rsawl a'i cyflwynodd neu ffactorau sy'n effeithio ar bob offeryn o'r fath yn y farchnad.

Mae'r Gronfa'n agored i risg prisiau cyfranddaliadau. Mae rheolwyr buddsoddi'r Gronfa'n lliniaru'r perygl pris hwn trwy amrywio a dewis gwarantau ac offerynnau ariannol eraill sy'n cael eu monitro gan y Cyngor i sicrhau ei fod o fewn y cyfyngiadau a nodir yn strategaeth fuddsoddi'r Gronfa.

NODYN 17 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Risg prisiau eraill – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol a'r enillion ar fuddsoddiadau a ddisgwylir yn ystod y flwyddyn ariannol, mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa, mae'r Cyngor wedi pennu bod y newidiadau a ganlyn mewn risg pris y farchnad yn rhesymol bosib ar gyfer cyfnod adrodd 2021/22 a 2022/23.

Math o ased	**Symudiad posib y farchnad (+/-)**	
	31 Mawrth 2022	**31 Mawrth 2023**
	%	%
Ecwiti DU	19.9	18.2
Ecwiti Byd-Eang	20.1	19.0
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	27.0	24.4
Ecwiti Preifat	31.2	31.2
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	2.8	2.7
Isadeiledd	14.6	16.0
Eiddo	15.0	15.5
Credyd Amrywiol	7.4	7.8
Arian	0.3	0.3
Cronfa Gyfan	**14.3**	**13.3**

Mae'r newid posibl a ddatgelir uchod yn gyson a un symudiad gwyriad safonol yn y newid yng ngwerth yr asedau dros y tair blynedd ddiweddaraf. Mae cyfanswm newid posibl y gronfa yn ystyried y berthynas disgwyliedig rhwng y gwahanol ddosbarthiadau o asedau a ddangosir, yn seiliedig ar gyfnewidioldeb sylfaenol a chydberthynas yr asedau, yn unol a theori portffolio amrywiant cymedrig.

NODYN 17 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Pe byddai pris buddsoddiadau'r Gronfa ar y farchnad wedi cynyddu/gostwng yn unol â'r uchod, byddai'r newid ym mhris y farchnad yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion wedi bod fel a ganlyn:

Math o ased	**Gwerth fel ar 31 Mawrth 2023 £'000**	**Canran newid %**	**Gwerth ar ôl cynnydd £'000**	**Gwerth ar ôl gostyngiad £'000**
Ecwiti DU	246,433	18.2	291,284	201,583
Ecwiti Byd-eang	1,396,696	19.0	1,662,068	1,131,324
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	57,616	24.4	71,674	43,557
Ecwiti Preifat*	166,622	31.2	218,608	114,636
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	386,103	2.7	396,528	375,679
Isadeiledd*	67,566	16.0	78,377	56,756
Eiddo	221,297	15.5	255,598	186,996
Credyd Amrywiol	200,600	7.8	216,246	184,953
Arian	19,255	0.3	19,313	19,197
Dyledwyr a Chredydwyr	(59)	0.0	(59)	(59)
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	**2,762,129**		**3,209,637**	**2,314,622**
*Asedau lefel 3	234,188		296,985	171,392

Math o ased	**Gwerth fel ar 31 Mawrth 2022 £'000**	**Canran newid %**	**Gwerth ar ôl cynnydd £'000**	**Gwerth ar ôl gostyngiad £'000**
Ecwiti DU	239,314	19.9	286,937	191,690
Ecwiti Byd-eang	1,431,729	20.1	1,719,508	1,143,952
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	59,802	27.0	75,948	43,655
Ecwiti Preifat*	158,711	31.2	208,228	109,193
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	353,857	2.8	363,765	343,949
Isadeiledd*	67,417	14.6	77,260	57,574
Eiddo	252,521	15.0	290,399	214,643
Credyd Amrywiol	197,920	7.4	212,566	183,274
Arian	14,481	0.3	14,525	14,438
Dyledwyr a Chredydwyr	9	0.0	9	9
Cyfanswm asedau sydd ar gael i dalu buddion	**2,775,761**		**3,249,145**	**2,302,377**
*Asedau lefel 3	226,128		285,488	166,767

Risg cyfraddau llog

Mae'r Gronfa'n buddsoddi mewn asedau ariannol yn bennaf er mwyn cael enillion ar fuddsoddiadau. Mae'r buddsoddiadau hyn yn agored i risgiau cyfraddau llog, sy'n cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau llog y farchnad.

Mae cyfradd llog y Gronfa'n cael ei monitro'n gyson, yn unol â strategaeth rheoli risg y Gronfa, yn cynnwys monitro pa mor agored ydyw i'r cyfraddau llog ac asesiad o'r gwir gyfraddau llog yn erbyn y meincnodau perthnasol.

NODYN 17 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Gweler pa mor agored yn uniongyrchol yw'r Gronfa i newidiadau mewn cyfraddau llog fel ar 31 Mawrth 2022 a 31 Mawrth 2023 isod. Mae'r ffigyrau isod yn cyflwyno'r gyfradd llog yn seiliedig ar werth teg yr asedau ariannol gwaelodol:

Math o ased	Fel ar 31 Mawrth 2022 £'000	Fel ar 31 Mawrth 2023 £'000
Arian a chyfwerthoedd arian	14,178	18,292
Balansau arian parod	303	963
Cronfa Incwm Sefydlog	551,777	586,703
Cyfanswm	**566,258**	**605,958**

Dadansoddiad sensitifrwydd risg cyfraddau llog

Mae'r Gronfa yn cydnabod y gall cyfraddau llog amrywio ac effeithio ar incwm i'r Gronfa a gwerth yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion. Mae newid 1% mewn cyfraddau llog yn gyson â lefel y sensitifrwydd a ddefnyddiwyd fel rhan o strategaeth rheoli risg y Gronfa. Mae'r dadansoddiad isod yn rhagdybio bod pob newidyn arall, yn enwedig cyfraddau cyfnewid, yn parhau'n gyson, ac mae'n dangos yr effaith yn ystod y flwyddyn ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion o newid o +/- 1% mewn cyfraddau llog:

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2023	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		+1%	-1%
	£'000	£'000	£'000
Arian a chyfwerthoedd arian	18,292	183	(183)
Balansau arian parod	963	10	(10)
Cronfa Incwm Sefydlog *	586,703	5,867	(5,867)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**605,958**	**6,060**	**(6,060)**

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Math o ased	Swm cario fel ar 31 Mawrth 2022	Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion	
		+1%	-1%
	£'000	£'000	£'000
Arian a chyfwerthoedd arian	14,178	142	(142)
Balansau arian parod	303	3	(3)
Cronfa Incwm Sefydlog *	551,777	5,518	(5,518)
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**566,258**	**5,663**	**(5,663)**

* Nid yw newid 1% ar gyfradd llog yn cael effaith uniongyrchol ar warantau llog sefydlog ond mae'n cael effaith rhannol fel y cyfrifir yn y tablau uchod.

Mae'r effaith y byddai newid o 1% mewn cyfraddau llog yn cael ar y llog a dderbyniwyd yn fach iawn gan mai 2.04% oedd cyfartaledd y gyfradd llog a dderbyniwyd ar arian yn ystod y flwyddyn, gan roi cyfanswm llog o £210,338 am y flwyddyn (cyfartaledd y gyfradd llog o 0.1% a cyfanswm llog o £14,183 yn 2021/22).

NODYN 17 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Nid yw cynnydd 1% mewn cyfraddau llog yn effeithio'r llog a dderbynnir ar asedau llog sefydlog ond byddai'n lleihau'r gwerth teg, fel y dangosir yn y tablau uchod. Nid yw newidiadau mewn cyfraddau llog yn effeithio y gwerth arian / arian a'u cyffelyb ond byddai'n effeithio'r llog a dderbynnir ar y balansau. Mae newidiadau i werth teg yr asedau ac incwm a dderbynnir o fuddsoddiadau yn cael effaith ar yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion ond fel y nodir uchod nid yw'n cael effaith sylweddol ar y Gronfa.

Risg arian tramor

Mae risg arian tramor yn cynrychioli'r risg y bydd gwerth teg llif arian offeryn ariannol yn y dyfodol yn amrywio yn sgil newidiadau yng nghyfraddau cyfnewid arian tramor. Mae'r Gronfa'n agored i risg arian ar offerynnau ariannol sy'n cael eu cynrychioli mewn unrhyw arian ac eithrio arian swyddogaethol y Gronfa (£DU). Mae'r Gronfa'n dal asedau sy'n cael eu cynrychioli mewn arian ac eithrio £DU.

Mae gan y Gronfa ymrwymiadau ecwiti preifat ac isadeiledd mewn arian tramor (€393.2 miliwn a $88.6 miliwn). Mae'r ymrwymiadau hyn yn cael eu tynnu i lawr ar gais y rheolwr buddsoddi dros nifer o flynyddoedd. Gweler yr ymrwymiadau cyfredol sy'n aros yn Nodyn 24. Y risg dan sylw yw y bydd y bunt yn wan o'i chymharu â'r ddoler a'r ewro pan fydd yr ymrwymiadau'n cael eu tynnu i lawr ac y bydd yn cryfhau pan fo'r Gronfa wedi'i chyllido'n llawn. Mae'r Gronfa wedi bod yn ariannu'r ymrwymiadau ers 2005 felly mae'r ymrwymiadau wedi'i gydbwyso dros gyfnod maith o amser.

Mae cyfradd cyfnewid arian y Gronfa'n cael ei gyfrifo ar sail anweddolrwydd yr arian tramor fyddai'n effeithio ar werth y buddsoddiadau ac unrhyw arian fyddai'n cael ei ddal yn yr arian tramor hynny.

Risg arian tramor – dadansoddiad sensitifrwydd

Yn dilyn dadansoddiad o ddata hanesyddol mewn ymgynghoriad ag ymgynghorwyr buddsoddi'r Gronfa, mae'r anweddolrwydd sy'n gysylltiedig â newidiadau mewn cyfraddau cyfnewid arian tramor wedi cael eu cyfrifo wrth ddefnyddio anweddolrwydd hanesyddol yr arian tramor a'r symiau cymharol ym muddsoddiadau'r Gronfa.

Y gwyriad safonol disgwyliedig 1 blwyddyn ar gyfer un arian tramor unigol ar 31 Mawrth 2023 yw 9.9%. Y gyfradd gyfatebol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2022 oedd 9.5%. Mae'r dadansoddiad hwn yn tybio bod yr holl amrywiadau eraill, yn enwedig cyfraddau llog, yn aros yn gyson.

NODYN 17 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r tablau isod yn dangos dadansoddiad o ddatguddiad y Gronfa at arian tramor unigol fel ar 31 Mawrth 2023 ac ar ddiwedd y flwyddyn ariannol cynt:

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	**Swm cario fel ar 31 Mawrth 2023**	**Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion**	
		Gwerth ar gynnydd	**Gwerth ar leihad**
	£'000	**£'000**	**£'000**
Ecwiti Byd-eang	1,396,696	1,534,969	1,258,423
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	57,616	63,320	51,912
Ecwiti Preifat	166,622	183,118	150,127
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	386,103	424,328	347,879
Isadeiledd	67,566	74,255	60,877
Credyd Amrywiol	200,600	220,459	180,740
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**2,275,203**	**2,500,449**	**2,049,958**

Agored i newidiadau mewn arian tramor – math o ased	**Swm cario fel ar 31 Mawrth 2022**	**Newid yn y flwyddyn yn yr asedau net sydd ar gael i dalu buddion**	
		Gwerth ar gynnydd	**Gwerth ar leihad**
	£'000	**£'000**	**£'000**
Ecwiti Byd-eang	1,431,729	1,567,744	1,295,716
Ecwiti Marchnadoedd sy'n datblygu	59,802	65,483	54,120
Ecwiti Preifat	158,711	173,788	143,633
Bondiau Dychwelyd Absoliwt	353,857	387,473	320,240
Isadeiledd	67,417	73,822	61,013
Credyd Amrywiol	197,920	216,722	179,118
Cyfanswm y newid yn yr asedau sydd ar gael	**2,269,436**	**2,485,032**	**2,053,840**

b) Risg credyd

Mae risg credyd yn cynrychioli'r risg y bydd gwrth barti i drafodion neu offeryn ariannol yn methu â gwireddu goblygiad ac yn creu colled ariannol i'r Gronfa o ganlyniad i hynny. Yn gyffredinol, mae gwerth buddsoddiadau ar y farchnad yn adlewyrchu asesiad o gredyd wrth eu prisio ac felly darperir ar gyfer y risg o golled yng ngwerth cario asedau ariannol ag ymrwymiadau'r Gronfa.

Yn ei hanfod, mae portffolio buddsoddi cyfan y Gronfa'n agored i ryw fath o risg credyd. Fodd bynnag, mae dewis gwrth bartïon, broceriaid a sefydliadau ariannol o ansawdd uchel yn isafu'r risg credyd a allai godi yn sgil methiant i setlo trafodion yn brydlon.

NODYN 17 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Gweler isod meincnod ar gyfer y canran o'r cronfeydd a ddelir gan y rheolwyr buddsoddi:

Rheolwr Buddsoddi	**Canran o'r Portffolio**
BlackRock	29.5%
Emerging Markets Partneriaeth Pensiwn Cymru	2.5%
Global Growth Partneriaeth Pensiwn Cymru	14.0%
Global Opportunities Partneriaeth Pensiwn Cymru	14.0%
Multi Asset Credit Partneriaeth Pensiwn Cymru	7.5%
Absolute Return Bond Partneriaeth Pensiwn Cymru	15.0%
Eiddo (UBS, Threadneedle, Lothbury, BlackRock)	10.0%
Partners Group	7.5%

Mae'r holl fuddsoddiadau a ddelir gan reolwyr buddsoddi'n cael eu dal yn enw'r Gronfa Bensiwn felly, os yw'r rheolwr buddsoddi'n methu, nid yw buddsoddiadau'r Gronfa yn cael eu cyfrif yn rhan o'i asedau.

Cynrychiolir risg credyd contract gan y taliad net neu'r enillion sy'n aros. Mae'r risg weddilliol yn fân yn sgil bolisïau yswiriant amrywiol a ddelir i ymdrin â gwrth bartïon sy'n diffygdalu.

Er mwyn uchafu'r dychweliadau o fuddsoddiadau tymor byr ac adneuon arian parod, mae'r Cyngor yn buddsoddi unrhyw arian gwarged dros dro yn ei gyfrifon banc gydag unrhyw arian gwarged dros ben yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn. Telir rhaniad priodol o'r llog a enillir i'r Gronfa Bensiwn a rhennir unrhyw golledion wrth fuddsoddi ar sail yr un gyfran. Oherwydd natur y trefniadau banc, nid yw unrhyw arian gwarged yng nghyfrifon banc y Gronfa Bensiwn yn cael ei drosglwyddo i gyfrifon banc y Cyngor.

Ni adneuir arian mewn banciau a sefydliadau ariannol oni bai eu bod yn cael eu graddio o ran statws credyd yn annibynnol, a'u bod yn bodloni meini prawf credyd y Cyngor. Yn ogystal, mae'r Cyngor wedi gosod cyfyngiadau ar y ganran uchaf o adneuon y gellir eu gwneud mewn unrhyw ddosbarth o sefydliad ariannol penodol. Hefyd, mae'r Cyngor yn buddsoddi canran a gytunwyd o gronfeydd yn y marchnadoedd arian er mwyn cael buddsoddiadau amrywiol. Mae'r cronfeydd marchnad arian a ddewiswyd oll wedi derbyn statws credyd AAA gan asiantaeth statws credyd blaenllaw.

NODYN 17 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Nid yw cyflogwyr y Gronfa'n cael eu hasesu ar hyn o bryd ar gyfer eu statws credyd neu ar gyfer y cyfyngiadau credyd unigol sydd wedi'u gosod. Mae risg yn bodoli na ellir casglu cyfraniadau gan gyflogwyr ble nad oes ganddynt unrhyw aelodau sy'n cyfrannu (e.e. y risg sy'n gysylltiedig â chyflogwyr gyda nifer fechan o aelodau sy'n dewis peidio â chyfrannu), felly mae'r Awdurdod Gweinyddu'n monitro newidiadau mewn aelodaeth bob blwyddyn.

Bydd angen i gyflogwyr newydd sy'n dod yn rhan o'r Gronfa gytuno i ddarparu bond neu gael gwarant i leihau'r risg o golledion ariannol i'r Gronfa yn y dyfodol pe na fyddai'r cyflogwr dan sylw'n medru bodloni ei hymrwymiadau pensiwn pe byddai'n ymadael â'r Gronfa. Fel y dangosir yn Nodyn 25 mae dau gyflogwr wedi darparu bondiau. Bydd unrhyw ymrwymiadau eraill ar y Gronfa yn y dyfodol o ganlyniad i gyflogwr yn ymadael yn cael eu cario gan y Gronfa a'u rhannu dros yr holl gyflogwyr. Gwneir hyn i sicrhau bod y cyfnodau a'r symiau adfer actiwaraidd yn cael eu cadw ar lefel y gall cyflogwyr llai ymdopi â hi.

Mae'r risg wedi cynyddu yn sgil dyfarniad cyfreithiol diweddar, fydd o bosib yn pennu na ellir codi cyfraniadau ar gyflogwyr nad oes ganddynt aelodau sy'n cyfrannu dan Reoliadau Gweinyddu'r CPLIL. Fodd bynnag, nid yw'r dyfarniad hwn yn effeithio ar allu'r Gronfa i gasglu cyfraniadau yn dilyn prisiad ymadael dan Reoliad 38(2). Gellir rhoi cyfarwyddyd i'r Actiwari ystyried adolygu'r cyfraddau a'rdystysgrif Addasiadau i gynyddu cyfraniadau cyflogwr dan Reoliad 38 o Reoliadau CPLIL (Gweinyddu) 2008 rhwng y prisiad a gynhelir teirblynyddol.

c) Risg hylifedd

Mae'r risg hylifedd yn cynrychioli'r risg na fydd modd i'r Gronfa fodloni ei oblygiadau ariannol wrth iddynt ddod yn ddyledus. Felly, mae'r Cyngor yn cymryd camau i sicrhau bod gan y Gronfa Bensiwn ddigon o adnoddau arian parod i fodloni ei hymrwymiadau i dalu pensiynwyr ac i fodloni ymrwymiadau buddsoddi.

Mae gan y Cyngor llif arian sy'n ceisio sicrhau bod arian parod ar gael pe bai ei angen. Yn ogystal, mae'r cyfraniadau cyfredol a dderbynnir gan gyflogwyr ac aelodau yn cyfrannu'n llawer mwy na'r hyn a delir allan mewn buddion. Buddsoddir yr arian parod dros ben ac ni ellir ei dalu'n ôl i gyflogwyr. Mae Actiwari'r Gronfa yn sefydlu'r cyfraniadau y dylid eu talu fel y gellir bodloni holl rwymedigaethau'r dyfodol.

Nid oes unrhyw gyfyngiad ar y swm y gall cyfrif banc y Gronfa Bensiwn ei ddal. Dylai'r symiau a ddelir yn y cyfrif hwn fodloni anghenion hylifedd arferol y Gronfa. Mae unrhyw arian dros ben dros dro yn cael ei fuddsoddi gan y Cyngor yn unol â'r Datganiad Strategaeth Rheoli'r Trysorlys er mwyn darparu incwm ychwanegol i'r Gronfa Bensiwn. Buddsoddir arian parod dros ben yn unol â'r Datganiad Egwyddorion Buddsoddi.

Yn ogystal, mae gan y Gronfa fynediad at gyfleuster gorddrafft trwy drefniadau cyfrifon banc grŵp y Cyngor. Dim ond i fodloni gwahaniaethau amseru tymor byr ar daliadau pensiwn y defnyddir y cyfleusterhwn. Gan mai benthyciadau byrdymor eu natur fyddai'r rhain, ystyrir bod pa mor agored i risg credyd yw'r Gronfa yn hyn o beth yn ddibwys.

NODYN 17 – NATUR A GRADDFA'R RISGIAU SY'N CODI O OFFERYNNAU ARIANNOL (parhad)

Mae'r Gronfa'n diffinio asedau hylifol fel asedau y gellir eu trosglwyddo'n arian parod o fewn tri mis. Asedau anhylif yw'r asedau fydd yn cymryd cyfnod mwy na thri mis i'w trosglwyddo'n arian parod. Ar 31 Mawrth 2023, roedd gwerth yr asedau anhylif yn £455m, sy'n cynrychioli 16.4% o gyfanswm asedau'r Gronfa (31 Mawrth 2022: £479m, a oedd yn cynrychioli 17.2% o gyfanswm asedau'r Gronfa).

Mae rheolwyr yn paratoi rhagolygon llif arian cyfnodol er mwyn deall a rheoli amseriad llif arian y Gronfa. Mae lefel strategol briodol y balans arian parod i'w ddal yn ffurfio rhan o strategaeth fuddsoddi'r Gronfa.

Mae'r holl ymrwymiadau ariannol ar 31 Mawrth 2023 yn ddyledus o fewn blwyddyn, yn yr un modd agar 31 Mawrth 2022.

Risg ail ariannu

Y risg allweddol yw y bydd y Gronfa wedi'i rwymo i ailgyflenwi cyfran sylweddol o'i hofferynnau ariannol pan fo cyfraddau llog yn anffafriol. Nid oes gan y Gronfa unrhyw offerynnau ariannol sydd â risg ail ariannu'n rhan o'i strategaethau rheoli trysorlys a buddsoddi.

NODYN 18 – TREFNIADAU CYLLIDO

Yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (Gweinyddu) 2013, mae actiwari'r Gronfa yn ymgymryd â phrisiad teirblynyddol er mwyn sefydlu'r gyfradd cyfraniadau i gyflogwyr ar gyfer y tair blynedd i ddod. Cynhaliwyd y prisiad diwethaf fel ar 31 Mawrth 2022.

Disgrifiad o'r Polisi Cyllido

Amlinellir y polisi cyllido yn Natganiad Strategaeth Cyllido yr Awdurdod Gweinyddu a gafodd ei adolygu fel rhan o brisiad 2022.

Mae elfennau allweddol y polisi cyllido fel a ganlyn:

- cymryd golwg hirdymor doedd i sicrhau'r gofyniad rheoliadol ar gyfer hylifedd hirdymor, gyda digon o arian i dalu buddion i aelodau a'u dibynyddion
- defnyddio strategaeth fuddsoddi gytbwys i leihau cyfraniadau arian parod hirdymor gan gyflogwyr a chwrdd â'r gofyniad rheoliadol ar gyfer effeithlonrwydd cost hirdymor
- lle bo'n briodol, sicrhau cyfraddau cyfraniadau sefydlog gan gyflogwyr
- adlewyrchu nodweddion gwahanol gyflogwyr i osod eu cyfraddau cyfrannu, gan ddefnyddio strategaeth gyllido dryloyw
- defnyddio mesurau rhesymol i leihau'r risg y bydd cyflogwr yn methu â chyflawni ei ymrwymiadau pensiwn.

Amlinella'r Datganiad Strategaeth Cyllido sut mae'r Awdurdod Gweinyddu yn ceisio cydbwyso'r nodau croestynnol o ddiogelu hydaledd y Gronfa a chadw cyfraniadau cyflogwyr yn sefydlog.

NODYN 18 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

O ran cyflogwyr oedd â chyfamod digon cryf yn ôl yr Awdurdod Gweinyddu, mae cyfraniadau wedi cael eu sefydlogi i fod yn debygol iawn o gyflawni'r targed cyllido dros 17 mlynedd. Defnyddiwyd dull modelu ymrwymiadau asedau sy'n dangos os caiff y cyfraddau cyfrannu hyn eu talu a bod newidiadau cyfraniadau yn y dyfodol yn cael eu cyfyngu fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido, fod yna o leiaf siawns o 70% y bydd y Gronfa yn cyrraedd lefel ariannu'n llawn dros y 17 mlynedd.

Sefyllfa Gyllido ar adeg y Prisiad Cyllido Ffurfiol Diwethaf

Cynhaliwyd y prisiad actwaraidd mwyaf diweddar dan Reoliad 62 Rheoliadau (Gweinyddol) Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013 ar 31 Mawrth 2022. Datgelodd y prisiad hwn fod asedau'r Gronfa, oedd wedi'u prisio'n £2,776 miliwn ar 31 Mawrth 2022, yn ddigon i dalu 120% o'r ymrwymiadau (h.y. gwerth cyfredol y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo) oedd wedi'u cronni hyd at y dyddiad hwnnw. O ganlyniad, y gwarged ym mhrisiad 2022 oedd £468 miliwn.

Gosodwyd allan cyfraniad pob cyflogwr yn y prisiad, gyda'r nod o gyflawni cyllido llawn o fewn gorwel amser a thebygolrwydd a fesurwyd yn unol â'r Datganiad Strategaeth Cyllido. Cafodd cyfraniadau cyflogwyr unigol am y cyfnod 1 Ebrill 2023 i 31 Mawrth 2026 eu pennu yn unol â pholisi cyllido'r Gronfa fel y nodir yn y Datganiad Strategaeth Cyllido.

Prif Ragdybiaethau Actwaraidd a'r Dull a ddefnyddiwyd i Brisio'r Ymrwymiadau

Disgrifir y manylion llawn am y dulliau a'r rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd yn yr adroddiad prisio 2022.

Dull

Aseswyd yr ymrwymiadau drwy ddefnyddio dull buddion cronedig sy'n ystyried aelodaeth bensiynadwy hyd at y dyddiad prisio, ac yn ystyried cynnydd disgwyliedig mewn cyflog yn y dyfodol, ymddeoliad neu ddyddiad disgwyliedig cynharach o adael aelodaeth bensiynadwy.

Rhagdybiaethau

Dilynwyd dull sy'n gysylltiedig â'r farchnad i brisio'r ymrwymiadau er mwyn sicrhau cysondeb gyda phrisiad o asedau'r Gronfa yn ôl eu gwerth ar y farchnad.

Roedd y rhagdybiaethau ariannol allweddol a fabwysiadwyd ar gyfer prisiad 2022 fel a ganlyn:

Rhagdybiaethau Ariannol	**31 Mawrth 2022**
Cyfradd disgownt	4.1 y.f %
Cynnydd mewn cyflog	3.2 y.f %
Cynnydd mewn pensiwn	2.7 y.f %

Y rhagdybiaeth demograffig allweddol oedd yr ystyriaeth a roddwyd i hirhoedledd. Mae'r rhagdybiaethau disgwyliad oes yn seiliedig ar V*itaCurves* y Gronfa gyda gwelliannau yn unol a model CMI 2021, gyda 0% o bwysau ar data 2021 (a 2020), llyfnhau safonol (Sk7), addasiad cychwynnol o 0.25% a cyfradd hirdymor o 1.5% y flwyddyn. Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau hyn, mae'r disgwyliad oes gyfartalog yn y dyfodol i oed 65 fel a ganlyn:

NODYN 18 – TREFNIADAU CYLLIDO (parhad)

Rhagdybiaethau marwolaeth	Gwryw	Benyw
	Blynyddoedd	Blynyddoedd
Pensiynwyr cyfredol	21.1	24.0
Pensiynwyr y dyfodol (45 oed ym mhrisiad 2022)	22.3	25.8

Mae copïau o adroddiad Prisiad 2022 a'r Datganiad Strategaeth Cyllido ar gael ar wefan y Gronfa Bensiwn www.cronfabensiwngwynedd.cymru

Profiad yn ystod y Cyfnod ers 31 Mawrth 2022

Mae'r rhyfel parhaus yn yr Wcrain a phwysau chwyddiant yn parhau i amharu ar farchnadoedd, gan effeithio ar enillion buddsoddiadau a gyflawnwyd gan asedau'r Gronfa. Mae lefelau uchel o chwyddiant yn y DU (o gymharu a phrofiad diweddar) wedi arwain at gynnydd uwch na'r disgwyl mewn budd-daliadau CPLIL o 10.1% ym mis Ebrill 2023. Er gwaethaf hyn, mae lefel ariannu'r Gronfa yn debygol yn fod yn uwch na'r hyn a adroddwyd ym Mhrisiad 31 Mawrth 2022 oherwydd cynnydd sylweddol mewn cyfraddau llog a leihaodd y gwerth a roddir ar ymrwymiadau'r Gronfa.

Bydd y prisiad actiwaraidd nesaf yn cael ei gynnal ar 31 Mawrth 2025. Bydd y Datganiad Strategaeth Cyllido hefyd yn cael ei adolygu bryd hynny.

NODYN 19 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI'U HADDO

Yn ogystal â'r prisiad cyllido teirblynyddol, mae'r actiwari hefyd yn cynnal prisiad o rwymedigaethau'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar SCC19 bob blwyddyn gan ddefnyddio'r un data sylfaenol â'r prisiad cyllido wedi'i dynnu ymlaen i'r flwyddyn ariannol gyfredol, gan ystyried y newidiadau yn niferoedd yr aelodau a diweddaru rhagdybiaethau ar gyfer y flwyddyn gyfredol. Nid yw'r gwerthusiad yn cael ei ymgymryd yn yr un modd a ddefnyddir ar gyfer gosod cyfraddau cyfrannu i'r Gronfa, ac nid yw cyfrifon y Gronfa yn ystyried rhwymedigaethau talu pensiynau na buddion eraill yn y dyfodol.

Er mwyn asesu gwerth y buddion yn seiliedig ar hyn, mae'r actiwari wedi diweddaru'r rhagdybiaethau actiwaraidd (gweler isod) o'r rhai a ddefnyddir er dibenion cyllido (gweler Nodyn 18) a hefyd mae wedi'u defnyddio i ddarparu'r adroddiadau SCC19 ac SAA102 ar gyfer cyflogwyr unigol yn y Gronfa. Yn ogystal, mae'r actiwari wedi prisio buddion salwch a marwolaeth yn unol â SCC19.

Roedd gwerth cyfredol actiwaraidd y buddion ymddeol sydd wedi'u haddo ar 31 Mawrth 2022 ac 2023, fel a ganlyn:

	31 Mawrth 2022	31 Mawrth 2023
Rhagdybiaethau	**£m**	**£m**
Aelodau Gweithredol	1,929	1,084
Aelodau Gohiriedig	583	387
Pensiynwyr	818	864
Cyfanswm	**3,330**	**2,335**

NODYN 19 – GWERTH CYFREDOL ACTIWARAIDD Y BUDDION YMDDEOL SYDD WEDI'U HADDO (parhad)

Fel y nodir uchod, mae'r ymrwymiadau uchod wedi'u cyfrifo'n seiliedig ar SCC19 ac felly maent yn wahanol i ganlyniadau'r prisiad cyllido teirblynyddol a gynhaliwyd yn 2022 (gweler Nodyn 18) gan fod SCC19 yn nodi cyfradd ddisgownt yn hytrach na chyfradd sy'n adlewyrchu cyfraddau'r farchnad.

Y rhagdybiaethau a ddefnyddiwyd

Defnyddiwyd y tybiaethau ariannol sydd yn cael eu mabwysiadu ar gyfer adroddiad SCC19 yr Awdurdod Gweinyddol fel y ganlyn ac maent yn wahanol ar 31 Mawrth 2022 a 2023. Mae'r actiwari yn amcanu mai effaith y newid mewn tybiaethau i 31 Mawrth 2023 yw i leihau y gwerth presennol actiwaraidd o £1,422m. Amcanir mai effaith y newid mewn demograffiaeth a hirhoedledd ydi lleihau y gwerth presennol actiwaraidd o £55m.

Rhagdybiaeth	31 Mawrth 2022 %	31 Mawrth 2023 %
Cyfradd cynnydd mewn pensiwn	3.20	2.95
Cyfradd cynnydd mewn cyflog	3.50	3.45
Cyfradd ddisgownt	2.70	4.75

Mae'r disgwyliad oes ar gyfer y dybiaeth hirhoedledd yn seiliedig ar VitaCurves y Gronfa gyda gwelliannau yn unol â model CMI 2021, gyda 10% o bwysau ar ddata 2021 (a 2020), llyfnhau safonol (Sk7), addasiad cychwynnol o 0.25% a chyfradd gwella tymor hir o 1.5% y flwyddyn. Yn seiliedig ar y rhagdybiaethau hyn, mae'r disgwyliad oes gyfartalog yn y dyfodol i oed 65 wedi'u crynhoi isod:

	Gwryw Blynyddoedd	Benyw Blynyddoedd
Pensiynwyr cyfredol	20.9	23.9
Pensiynwyr y dyfodol (45 oed ym mhrisiad 2019)	21.9	25.6

Mae'r rhagdybiaethau demograffig eraill wedi ei diweddaru ers flwyddyn diwethaf ac yn unol a prisiad diweddaraf y gronfa.

Mae'r sensitifrwydd ynghylch y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd i fesur rhwymedigaethau wedi'u nodi isod:

Sensitifrwydd i'r Rhagdybiaethau am y flwyddyn sy'n gorffen 31 Mawrth 2023	Amcan % y cynnydd mewn rhwymedigaethau	Amcan swm Ariannol £m
0.1% y.f. o gynnydd mewn chwyddiant pensiwn	2	41
0.1% y.f. o gynnydd mewn cyflog	0	7
0.1% y.f. o leihad yn y gyfradd ddisgownt	2	47
1 mlynedd o gynydd yn disgwyliad oes aelod	4	93

NODYN 20 – ASEDAU CYFREDOL

31 Mawrth 2022 £'000		31 Mawrth 2023 £'000
483	Cyfraniadau sy'n ddyledus – gweithwyr	495
1,597	Cyfraniadau sy'n ddyledus – cyflogwyr	1,617
1,570	Amrywiol ddyledwyr	2,050
3,650	**Cyfanswm dyledwyr**	**4,162**
14,178	Arian	18,292
17,828	**Cyfanswm**	**22,454**

NODYN 21 – YMRWYMIADAU CYFREDOL

31 Mawrth 2022 £'000		31 Mawrth 2023 £'000
1,697	Credydwyr amrywiol	2,078
1,659	Buddion sy'n daladwy	1,183
3,356	**Cyfanswm**	**3,261**

NODYN 22 – CYFRANIADAU GWIRFODDOL YCHWANEGOL (AVC)

Mae gwerth y cronfeydd ar y farchnad wedi'i nodi isod:

	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2022 £'000	Gwerth ar y Farchnad 31 Mawrth 2023 £'000
Clerical Medical	4,670	4,576
Utmost Life	182	162
Standard Life	5	5
Cyfanswm	**4,857**	**4,743**

Talwyd cyfraniadau AVC yn uniongyrchol i'r rheolwr yma fel a ganlyn:

	2021/22 £'000	2022/23 £'000
Clerical Medical	645	797
Cyfanswm	**645**	**797**

NODYN 23 – TRAFODION PARTÏON CYSYLLTIEDIG

Cyngor Gwynedd
Cyngor Gwynedd sy'n gweinyddu Cronfa Bensiwn Gwynedd. O ganlyniad, mae perthynas gryf rhwng y Cyngor a'r Gronfa Bensiwn.

Cafodd y Cyngor gostau o £1,474,104 (£1,318,514 yn 2021/22) mewn perthynas â gweinyddu'r Gronfa ac yn dilyn hynny, cafodd ad-daliad am y costau hyn gan y Gronfa. Yn ogystal, y Cyngor yw un o gyflogwyr mwyaf aelodau'r Gronfa a chyfrannodd £29.49m tuag at y Gronfa yn 2022/23 (£27.65m yn 2021/22). Ar ddiwedd y flwyddyn, £0.53m oedd dyled y Cyngor i'r Gronfa yn bennaf mewn perthynasâ llôg a dalwyd ar fuddsoddiadau'r Gronfa Bensiwn a chyfraniadau ar gyfer Mawrth 2023 a £1.47m oedd dyled y Gronfa i'r Cyngor yn bennaf mewn perthynas ag ad-daliadau i'r Cyngor am y costau gweinyddol.

Mae gan Gronfa Bensiwn Gwynedd ddau gyfrif banc a ddelir fel rhan o Grŵp o Gyfrifon Banc Cyngor Gwynedd. Mae'r arian parod dros ben a ddelir yn y Grŵp o Gyfrifon Banc yn cael ei fuddsoddi bob dydd. Ar ddiwedd y flwyddyn ariannol, mae Cyngor Gwynedd yn talu llog i'r Gronfa Bensiwn, yn seiliedig ar falansau dyddiol y Gronfa dros y flwyddyn. Yn ystod 2022/23, derbyniodd y Gronfa log o £210,338 (£14,183 yn 2021/22) gan Gyngor Gwynedd.

Llywodraethu
Roedd un aelod o'r Pwyllgor Pensiynau yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2022/23 (yr aelod pwyllgor J.B. Hughes). Yn ogystal, mae aelodau'r pwyllgor S.W. Churchman, R.W. Williams, J.B. Hughes, I. Thomas, G. Edwards, J.P. Roberts a R.M. Hughes yn aelodau gweithredol o'r Gronfa Bensiwn.

Roedd dau aelod o'r Bwrdd Pensiwn yn derbyn buddion pensiwn o Gronfa Bensiwn Gwynedd yn 2022/23 (yr aelodau bwrdd H. E. Jones a S.Warnes). Yn ogystal, mae aelodau Bwrdd B. Roberts, O. Richards, H. Trainor a S. E. Parry yn aelodau gweithredol o'r Gronfa Bensiwn.

Prif Bersonél Rheoli
Cyfarwyddwr y Gronfa a Pennaeth Cyllid (s151) yw prif bersonél rheoli'r gronfa.

Mae'r cyflog sy'n daladwy i brif bersonél rheoli y gellir ei phriodoli i'r gronfa wedi'i nodi isod:

31/03/2022 £'000		31/03/2023 £'000
7	Buddion tymor byr	38
1	Buddion ôl-gyflogaeth	7
8		45

NODYN 24 – YMRWYMIADAU DAN GONTRACTAU BUDDSODDI

Roedd yr ymrwymiadau (buddsoddiadau) cyfalaf sy'n aros ar 31 Mawrth fel a ganlyn:

	Cyfanswm ymrwymiadau €'000	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2022 €'000	Ymrwymiad ar 31 Mawrth 2023 €'000
P.G. Direct 2006	19,224	0	0
P.G. Global Value 2006	50,000	3,477	3,477
P.G. Secondary 2008	15,000	1,960	1,960
P.G. Global Value 2011	15,000	2,096	2,096
P.G. Global Infrastructure 2012	40,000	7,019	7,019
P.G. Direct 2012	12,000	1,181	1,181
P.G. Global Value 2014	12,000	1,531	1,531
P.G Direct Equity 2016	50,000	2,826	2,826
P.G. Global Value 2017	42,000	17,870	11,570
P.G. Global Infrastructure 2018	28,000	14,379	8,131
P.G. Direct Equity 2019	48,000	18,432	8,352
P.G. Direct Infrastructure 2020	32,000	24,800	20,320
P.G. Direct Equity V	30,000	0	30,000
Cyfanswm Ewro	**393,224**	**95,571**	**98,463**
	$'000	**$'000**	**$'000**
P.G. Emerging Markets 2011	7,000	1,082	1,082
P.G Secondary 2015	38,000	15,740	15,220
P.G Direct Infrastructure 2015	43,600	9,598	7,640
Cyfanswm Doleri	**88,600**	**26,420**	**23,942**

Mae 'PG' uchod yn cyfeirio at y Partners Group, y rheolwr buddsoddi sy'n buddsoddi mewn meysydd 'amgen' (ecwiti preifat ac isadeiledd) ar ran y Gronfa.

Mae'r ymrwymiadau hyn yn ymwneud â thaliadau galw sy'n aros ar gronfeydd partneriaethau cyfyngedig heb eu dyfynnu a ddelir yn rhan ecwiti preifat y portffolio. Mae'r symiau a 'elwir' gan y cronfeydd hyn yn afreolaidd o ran eu maint a'u hamseriad dros nifer o flynyddoedd o ddyddiad yr ymrwymiad gwreiddiol.

NODYN 25 - ASEDAU DIBYNNOL

Mae dau o gyflogwyr sy'n gyrff a ganiateir yng Nghronfa Bensiwn Gwynedd yn dal bondiau yswiriant i'w diogelu yn erbyn y posibilrwydd o fethu â bodloni eu goblygiadau pensiwn. Llunnir y bondiau hyn o blaid y Gronfa ac ni wneir taliad ohonynt oni bai bod y cyflogwr yn methu talu.

NODYN 26 - YMRWYMIADAU DIBYNNOL

Ni nodwyd unrhyw ymrwymiadau dibynnol.

NODYN 27 - COLLEDION YN SGIL AMHARIADAU

Nid oes unrhyw golledion yn sgil amhariadau.

Adroddiad Archwilio Arfaethedig

Adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru ar gyfer aelodau Cyngor Gwynedd sy'n gweithredu fel awdurdod gweinyddu ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd

Barn ar y datganiadau ariannol

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol y Gronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben yn 31 Mawrth 2023 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Mae datganiadau ariannol y Gronfa Bensiwn Gwynedd yn cynnwys cyfrif y gronfa, datganiad o'r asedau net a'r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisïau cyfrifyddu perthnasol. Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw'r gyfraith berthnasol a'r safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd ac y'u haddaswyd gan God Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2023.

Yn fy marn i, mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o drafodiadau ariannol y gronfa bensiwn ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023, ac o swm a threfniadaeth ei hasedau a'i rhwymedigaethau ar y dyddiad hwnnw;
- wedi eu paratoi'n briodol yn unol â gofynion deddfwriaethol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y'u dehonglwyd ac y'u haddaswyd gan God Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2023.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â'r gyfraith berthnasol a'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU (ISAs (Y DU)) a Nodyn Ymarfer 10 'Archwilio Datganiadau Ariannol Endidau'r Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig'. Caiff fy nghyfrifoldebau dan y safonau hynny eu disgrifio ymhellach yn yr adran o'm hadroddiad sy'n nodi cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol.

Mae fy staff a minnau'n annibynnol ar y gronfa bensiwn yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio yr wyf wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barn.

Casgliadau sy'n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio'r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i'r casgliad bod defnyddio'r sail gyfrifyddu busnes gweithredol i baratoi'r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, nid wyf wedi adnabod unrhyw ansicrwydd perthnasol mewn perthynas â digwyddiadau neu amodau a all, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r gronfa bensiwn i barhau i fabwysiadu'r sail gyfrifyddu busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddi'r datganiadau ariannol.

Caiff fy nghyfrifoldebau i a chyfrifoldebau'r swyddog cyllid cyfrifol mewn perthynas â busnes gweithredol eu disgrifio yn yr adrannau perthnasol o'r adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth yn yr adroddiad blynyddol heblaw am y datganiadau ariannol a'm hadroddiad i fel archwilydd ar y rhain. Y Swyddog Cyllid Cyfrifol sy'n gyfrifol am yr wybodaeth arall yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn am y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall a, heblaw i'r graddau a nodir yn benodol fel arall yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar yr wybodaeth arall honno. Fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn berthnasol anghyson â'r datganiadau ariannol neu wybodaeth a gafwyd wrth gyflawni'r archwiliad, neu'n ymddangos fel arall fel pe bai wedi cael ei chamddatgan yn berthnasol. Os wyf yn canfod anghysonderau perthnasol o'r fath neu wybodaeth berthnasol o'r fath sy'n ymddangos fel pe bai wedi cael ei chamddatgan, mae'n ofynnol i mi benderfynu a yw hyn yn achosi camddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i wneud, os wyf yn dod i'r casgliad bod yr wybodaeth arall hon wedi'i chamddatgan yn berthnasol, mae'n ofynnol i mi nodi'r ffaith honno.

Nid oes unrhyw beth gennyf i'w nodi yn hyn o beth.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad, mae'r wybodaeth a geir yn yr adroddiad blynyddol ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer, yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r adroddiad blynyddol yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Yng ngoleuni'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth am Cronfa Bensiwn Gwynedd a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn yr adroddiad blynyddol.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol, y cyflwynaf adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol, yn fy marn i:

- nid wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau y mae eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad;

- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol, neu ni chafwyd ffurflenni sy'n ddigonol ar gyfer fy archwiliad o ganghennau nad ymwelodd fy nhîm â hwy; neu
- nid yw'r datganiadau ariannol yn gyson â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu.

Cyfrifoldebau

Cyfrifoldebau'r swyddog cyllid cyfrifol am y datganiadau ariannol
Fel a esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau am y datganiadau ariannol, y swyddog cyllid cyfrifol sy'n gyfrifol am:

- baratoi'r datganiad cyfrifon, sy'n rhoi darlun cywir a theg;
- cadw cofnodion cyfrifyddu priodol;
- pa bynnag reolaethau mewnol sy'n angenrheidiol ym marn y swyddog cyllid cyfrifol i allu paratoi datganiadau ariannol heb unrhyw gamddatganiadau perthnasol, boed hynny trwy dwyll neu wall; ac
- asesu gallu y Gronfa Bensiwn Gwynedd i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel y bo'n gymwys, faterion sy'n ymwneud â'r busnes gweithredol a defnyddio sail gyfrifyddu busnes gweithredol oni bai bod y swyddog cyllid cyfrifol yn rhagweld na fydd y gwasanaethau a ddarperir gan [enw'r gronfa bensiwn] yn parhau i gael eu darparu yn y dyfodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol
Fy nghyfrifoldeb yw archwilio'r datganiadau ariannol yn unol â Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.
Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch p'un a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhai heb unrhyw gamddatganiad perthnasol, boed hynny trwy dwyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU wastad yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreolaidd-dra, gan gynnwys twyll, yn golygu achosion o ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau. Rwy'n dylunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a nodir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag afreolaidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

- Holi'r rheolwyr a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennaeth ategol mewn perthynas â pholisïau a gweithdrefnau Cronfa Bensiwn Gwynedd sy'n ymwneud ag:
  - adnabod, gwerthuso a chydymffurfio â deddfau a rheoliadau a pha un a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio;
  - canfod ac ymateb i'r risgiau o dwyll a pha un a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, tybiedig neu honedig; a hefyd
  - y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau.
- Ystyried fel tîm archwilio sut a ble allai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion posibl o dwyll. Fel rhan o'r drafodaeth hon, canfûm botensial ar gyfer twyll yn rheolwyr yn diystyru rheolaethau.
- Cael dealltwriaeth am y fframwaith awdurdod sydd gan Cronfa Bensiwn Gwynedd, yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn gweithredu oddi mewn iddynt, gan ganolbwyntio ar y deddfau a'r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Cronfa Bensiwn Gwynedd .
- Cael dealltwriaeth am berthnasoedd partïon cysylltiedig.

Yn ychwanegol at yr uchod, roedd fy ngweithdrefnau i ymateb i risgiau a ganfuwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol a phrofi yn erbyn dogfennaeth ategol i asesu cydymffurfiaeth â deddfau a rheoliadau perthnasol a drafodir uchod;
- holi'r rheolwyr, y Pwyllgor Penisynau ac ymgynghorwyr cyfreithiol ynghylch ymgyfreithiad a hawliadau gwirioneddol a phosibl;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu a'r awdurdod gweinyddu; ac
- wrth fynd i'r afael â'r risg o dwyll trwy wrthwneud rheolaethau gan reolwyr, profi priodoldeb cofnodion dyddlyfr ac addasiadau eraill; asesu a yw'r dyfarniadau a wnaed wrth lunio amcangyfrifon cyfrifyddu'n rhoi arwydd o wyrduedd bosibl; a gwerthuso'r rhesymeg fusnes dros unrhyw drafodion arwyddocaol sy'n anarferol neu y tu allan i gwrs arferol busnes.

Fe wnes i hefyd gyfleu deddfau a rheoliadau dynodedig perthnasol a risgiau posibl o dwyll i holl aelodau'r tîm archwilio ac aros yn effro i

unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau trwy gydol yr archwiliad.

Effeithir ar y graddau y mae fy ngweithdrefnau'n gallu canfod afreolaidd-dra, gan gynnwys twyll, gan yr anhawster cynhenid o ran canfod afreolaidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Cronfa Bensiwn Gwynedd, a natur, amseriad a hyd a lled y gweithdrefnau archwilio a gyflawnwyd.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'm hadroddiad archwilio.

Cyfrifoldebau eraill yr archwilydd

Rwy'n cyfathrebu gyda'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymhlith materion eraill, cwmpas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau archwilio arwyddocaol, gan gynnwys unrhyw ddiffygion arwyddocaol mewn rheolaeth fewnol yr wyf yn eu hadnabod yn ystod fy archwiliad.

Tystysgrif cwblhau'r archwiliad

Yr wyf yn tystio fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol Cymru
29 Tachwedd 2023

1 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd, CF10 4BZ

Archwilio Cymru
Audit Wales

Adroddiad ar yr Archwiliad o'r Cyfrifon – Cronfa Bensiwn Gwynedd

Blwyddyn archwilio: 2022-23

Dyddiad cyhoeddi: Tachwedd 2023

Cyfeirnod y ddogfen: 3919A2023

Paratowyd y ddogfen hon fel rhan o waith a gyflawnir yn unol â swyddogaethau statudol.

Os ceir cais am wybodaeth y gall y ddogfen hon fod yn berthnasol iddi, tynnir sylw at y Cod Ymarfer a gyhoeddwyd o dan adran 45 Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000. Mae Cod adran 45 yn nodi'r arfer o ran trin ceisiadau a ddisgwylir gan awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys ymgynghori â thrydydd partïon perthnasol. Mewn perthynas â'r ddogfen hon, mae Archwilydd Cyffredinol Cymru, Archwilio Cymru a, lle y bo'n berthnasol, yr archwilydd sy'n gweithredu ar ran yr Archwilydd Cyffredinol yn drydydd partïon perthnasol. Dylid anfon unrhyw ymholiadau ynglŷn â datgelu neu ailddefnyddio'r ddogfen hon at Archwilio Cymru yn swyddog.gwybodaeth@archwilio.cymru.

Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg. Ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Saesneg. This document is also available in English.

Cynnwys

Rydym yn bwriadu cyhoeddi adroddiad archwilio diamod ar eich Cyfrifon. Mae rhai materion y mae angen rhoi gwybod ichi amdanynt cyn eu cymeradwyo.

Adroddiad ar yr Archwiliad o'r Cyfrifon	
Cyflwyniad	4
Barn archwilio arfaethedig	4
Materion arwyddocaol sy'n codi o'r archwiliad	5
Argymhellion	5
Atodiadau	
Atodiad 1 – Llythyr Sylwadau Terfynol	6
Atodiad 2 – Adroddiad Archwilio Arfaethedig	9
Atodiad 3 – Crynodeb o Gywiriadau a Wnaed	14
Atodiad 4 – Argymhellion	15

Adroddiad ar yr Archwiliad o’r Cyfrifon

Cyflwyniad

1 Rydym yn crynhoi prif ganfyddiadau ein harchwiliad o’ch adroddiad blynyddol a’ch cyfrifon ar gyfer 2022-23 yn yr adroddiad hwn..

2 Rydym eisoes wedi trafod y materion hyn gyda’r Pennaeth Cyllid (Swyddog Adran 151) a’i dîm.

3 Nid yw archwilwyr byth yn gallu rhoi sicrwydd cyflawn bod cyfrifon wedi’u datgan yn gywir. Yn lle hynny, rydym yn gweithio i lefel o ‘berthnasedd’. Pennir y lefel hon o berthnasedd i geisio adnabod a chywiro camddatganiadau a allai beri fel arall i’r sawl sy’n defnyddio’r cyfrifon gael ei gamarwain.

4 Pennwyd lefel perthnasedd o £27.6635 miliwn ar gyfer archwiliad eleni.

5 Ceir rhai meysydd o fewn y cyfrifon a allai fod yn bwysicach i’r darllenydd ac rydym wedi pennu lefel perthnasedd is ar gyfer hyn, fel a ganlyn:

- Datgeliadau Partïon Cysylltiedig – Prif Bersonél Rheoli £1,000

6 Rydym bellach wedi cwblhau archwiliad eleni yn sylweddol ond yn amodol ar gwblhau camau gweithdrefn archwilio terfynol. Os bydd unrhyw faterion yn codi o'r gwaith hwn, byddwn yn darparu diweddariad llafar yn y Pwyllgor.

7 Yn ein barn broffesiynol ni, rydym wedi cydymffurfio â’r safonau moesegol sy’n berthnasol i’n gwaith; rydym yn annibynnol arnoch chi; ac nid yw ein gwrthrychedd wedi cael ei beryglu mewn unrhyw ffordd. Nid oes unrhyw berthnasoedd rhyngom ni a chi a allai danseilio ein gwrthrychedd a’n hannibyniaeth yn ein tyb ni. Rydym wedi eich hysbysu’n flaenorol ynghylch bygythiad posibl i annibyniaeth a gwrthrychedd archwilydd yn ymwneud â’r Rheolwr Archwilio sydd gyda ffrindiau a pherthnasau sy’n cyfrannu i, neu yn derbyn pensiwn o’r Gronfa Bensiwn, ac yn cadarnhau bod y mesurau diogelu arfaethedig a nodwyd yn ein Cynllun Archwilio wedi gweithredu fel a fwriadwyd.

Barn archwilio arfaethedig

8 **Rydym yn bwriadu cyhoeddi barn archwilio ddiamod ar gyfrifon eleni** unwaith y byddwch wedi rhoi Llythyr Sylwadau inni yn seiliedig ar yr hyn a nodir yn **Atodiad 1**.

9 Rydym yn cyhoeddi barn archwilio ‘amodol’ lle mae gennym bryderon perthnasol ynghylch rhai agweddau ar eich cyfrifon; fel arall rydym yn cyhoeddi barn ddiamod.

10 Mae’r Llythyr Sylwadau’n cynnwys ambell gadarnhad y mae’n ofynnol inni eu cael gennych chi dan safonau archwilio ynghyd â chadarnhad o wybodaeth benodol arall yr ydych chi wedi’i darparu ar ein cyfer yn ystod ein harchwiliad.

11 Caiff ein hadroddiad archwilio arfaethedig ei nodi yn **Atodiad 2**.

Materion Arwyddocaol sy’n codi o’r Archwiliad

Camddatganiadau nas cywirwyd

12 Nid oes unrhyw gamddatganiadau wedi’u canfod yn y cyfrifon, sy’n dal heb eu cywiro.

Camddatganiadau a gywirwyd

13 Roedd un camddatganiad yn y cyfrifon yn wreiddiol sydd bellach wedi cael ei gywiro gan y rheolwyr. Fodd bynnag, rydym ni’n credu y dylid ei ddwyn i’ch sylw a chaiff ei nodi gydag esboniad yn Atodiad 3.

Materion Arwyddocaol eraill sy’n codi o’r Archwiliad

14 Yn ystod yr archwiliad, rydym yn ystyried nifer o faterion sy’n ymwneud â’r cyfrifon ac yn rhoi gwybod ichi am unrhyw faterion arwyddocaol sy’n codi. Nid oedd unrhyw faterion arwyddocaol yn codi eleni.

Argymhellion

15 Mae’r un argymhelliad sy’n codi o’n harchwiliad ei nodi yn **Atodiad 4.**

16 Mae’r rheolwyr wedi ymateb i’r argymhelliad yma sy'n ymwneud â thystiolaeth ategol ar gyfer niferoedd aelodaeth. Byddwn yn dilyn cynnydd yn erbyn yr argymhelliad yn ystod archwiliad y flwyddyn nesaf ac os yw dal heb ei weithredu, byddwn yn parhau i fonitro cynnydd ac yn ei adrodd i chi yn adroddiad y flwyddyn nesaf.

Atodiad 1

Llythyr Sylwadau Terfynol

Pennawd llythyr

Archwilydd Cyffredinol Cymru

1 Cwr y Ddinas

Stryd Tyndall

Caerdydd

CF10 4BZ

Sylwadau ynghylch datganiadau ariannol 2022-23

Darperir y llythyr hwn mewn cysylltiad â'ch archwiliad o ddatganiadau ariannol y Gronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023 at ddiben mynegi barn ynglŷn â'u gwirionedd a thegwch a'u paratoi'n briodol.

Yr ydym ni cadarnhau hyd eithaf ein gwybodaeth a'n cred ar ôl gwneud yr ymholiadau a oedd yn ddigonol yn ein tyb ni, y gallwn gyflwyno'r sylwadau canlynol i chi.

Sylwadau'r rheolwyr

Cyfrifoldebau

Yr ydym ni wedi cyflawni ein cyfrifoldebau am:

- baratoi'r datganiadau ariannol yn unol â gofynion deddfwriaethol â'r Côd Ymarfer ar Gyfrifo ar gyfer Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2022-23; yn arbennig mae'r datganiadau ariannol yn rhoi golwg gywir a theg yn unol â hwy; ac
- dylunio, gweithredu, cynnal ac adolygu rheolaeth fewnol i atal a chanfod twyll a gwallau.

Gwybodaeth a ddarparwyd

- Rydym wedi darparu'r canlynol ar eich cyfer:
- mynediad llawn at:
  - yr holl wybodaeth yr ydym yn ymwybodol ohoni sy'n berthnasol i baratoi'r datganiadau ariannol megis llyfrau cyfrifon a dogfennaeth ategol, cofnodion cyfarfodydd a materion eraill;
  - gwybodaeth ychwanegol yr ydych chi wedi gofyn amdani gennym ni at ddiben yr archwiliad; a

- mynediad digyfyngiad at aelodau o staff y penderfynoch chi fod angen cael tystiolaeth archwilio ganddynt.

- canlyniadau ein hasesiad ni o'r risg y gallai'r datganiadau ariannol fod wedi'u camddatgan yn berthnasol o ganlyniad i dwyll;
- ein gwybodaeth ni am dwyll gwirioneddol neu dwyll tybiedig yr ydym ni'n ymwybodol ohono ac sy'n effeithio ar y Gronfa Bensiwn Gwynedd ac sy'n cynnwys:
  - rheolwyr;
  - cyflogeion sydd â rolau arwyddocaol mewn rheolaeth fewnol; neu
  - eraill lle gallai'r twyll gael effaith berthnasol ar y datganiadau ariannol.
- ein gwybodaeth ni am unrhyw honiadau o dwyll gwirioneddol, neu dwyll tybiedig, sy'n effeithio ar y datganiadau ariannol a gyflëwyd gan gyflogeion, cyn-gyflogeion, rheoleiddwyr neu eraill;
- ein gwybodaeth ni am bob achos hysbys o ddiffyg cydymffurfio gwirioneddol neu ddiffyg cydymffurfio tybiedig â deddfau a rheoliadau y dylid ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol; ac
- gwybodaeth am bwy yw'r holl bartïon cysylltiedig a'r holl berthnasoedd â phartïon cysylltiedig a thrafodion yr ydym yn ymwybodol ohonynt.

Sylwadau am y datganiadau ariannol

Mae'r holl drafodion, asedau a rhwymedigaethau wedi cael eu cofnodi yn y cofnodion cyfrifyddu ac fe'u hadlewyrchir yn y datganiadau ariannol.

Mae'r dulliau, y data a'r tybiaethau arwyddocaol a ddefnyddiwyd i lunio amcangyfrifon cyfrifyddu, a'u datgeliadau cysylltiedig, yn briodol i gyflawni cydnabyddiaeth, mesuriad neu ddatgeliad sy'n rhesymol yng nghyd-destun y fframwaith adrodd ariannol perthnasol.

Rhoddwyd cyfrif priodol am berthnasoedd a thrafodion partïon cysylltiedig ac maent wedi cael eu datgelu'n briodol.

Lle cafwyd digwyddiadau ar ôl y dyddiad adrodd yr oedd yn ofynnol gwneud addasiad ar eu cyfer neu eu datgelu, mae'r holl addasiadau a datgeliadau hyn wedi cael eu gwneud.

Mae pob ymgyfreithiad a hawliad gwirioneddol neu bosibl hysbys y dylid ystyried eu heffeithiau wrth baratoi'r datganiadau ariannol wedi cael eu datgelu wrth yr archwilydd a rhoddwyd cyfrif amdanynt ac maent wedi cael eu datgelu yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol.

Nid oes unrhyw gamddatganiadau perthnasol, gan gynnwys hepgoriadau, yn y datganiadau ariannol. Nid oes unrhyw gamddatganiadau heb eu cywiro.

Sylwadau gan y Pwyllgor Pensiynau

Rydym yn cydnabod bod y sylwadau a wnaed gan y rheolwyr, uchod, wedi cael eu trafod gyda ni.

Rydym yn cydnabod ein cyfrifoldeb am baratoi datganiadau ariannol cywir a theg yn unol â'r fframwaith adrodd ariannol perthnasol. Cymeradwywyd y datganiadau ariannol gan Bwyllgor Pensiynau y Cronfa Bensiwn Gwynedd ar 27 Tachwedd 2023.

Yr ydym yn cadarnhau ein bod wedi cymryd pob cam y dylem fod wedi'i gymryd er mwyn ein gwneud ein hunain yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol ac er mwyn cadarnhau ei bod wedi cael ei chyfleu i chi. Rydym yn cadarnhau, hyd y gwyddom, nad oes unrhyw wybodaeth archwilio berthnasol nad ydych chi'n ymwybodol ohoni.

Llofnodwyd gan:	Llofnodwyd gan:
Dewi Aeron Morgan	Y Cynghorydd Stephen Churchman
Pennaeth Cyllid	Cadeirydd y Pwyllgor Pensiynau
27 Tachwedd 2023	27 Tachwedd 2023

Atodiad 2

Adroddiad Archwilio Arfaethedig

Adroddiad archwilydd annibynnol Archwilydd Cyffredinol Cymru ar gyfer aelodau Cyngor Gwynedd sy’n gweithredu fel awdurdod gweinyddu ar gyfer Cronfa Bensiwn Gwynedd

Barn ar y datganiadau ariannol

Rwyf wedi archwilio datganiadau ariannol y Gronfa Bensiwn Gwynedd ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben yn 31 Mawrth 2023 o dan Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004. Mae datganiadau ariannol y Gronfa Bensiwn Gwynedd yn cynnwys cyfrif y gronfa, datganiad o’r asedau net a’r nodiadau cysylltiedig, gan gynnwys crynodeb o bolisïau cyfrifyddu perthnasol. Y fframwaith adrodd ariannol a gymhwyswyd wrth eu paratoi yw’r gyfraith berthnasol a’r safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y’u dehonglwyd ac y’u haddaswyd gan God Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2023.

Yn fy marn i, mae’r datganiadau ariannol:

- yn rhoi darlun gwir a theg o drafodiadau ariannol y gronfa bensiwn ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth 2023, ac o swm a threfniadaeth ei hasedau a’i rhwymedigaethau ar y dyddiad hwnnw;
- wedi eu paratoi’n briodol yn unol â gofynion deddfwriaethol a safonau cyfrifyddu rhyngwladol fel y’u dehonglwyd ac y’u haddaswyd gan God Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig 2023.

Sail y farn

Cynhaliais fy archwiliad yn unol â’r gyfraith berthnasol a’r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU (ISAs (Y DU)) a Nodyn Ymarfer 10 ‘Archwilio Datganiadau Ariannol Endidau’r Sector Cyhoeddus yn y Deyrnas Unedig’. Caiff fy nghyfrifoldebau dan y safonau hynny eu disgrifio ymhellach yn yr adran o’m hadroddiad sy’n nodi cyfrifoldebau’r archwilydd am archwilio’r datganiadau ariannol.

Mae fy staff a minnau’n annibynnol ar y gronfa bensiwn yn unol â'r gofynion moesegol sy'n berthnasol i'm harchwiliad o'r datganiadau ariannol yn y DU, gan gynnwys Safon Foesegol y Cyngor Adrodd Ariannol, ac rwyf wedi cyflawni fy nghyfrifoldebau moesegol eraill yn unol â'r gofynion hyn. Credaf fod y dystiolaeth archwilio yr wyf wedi'i chael yn ddigonol ac yn briodol i ddarparu sail i'm barn.

Casgliadau sy’n ymwneud â busnes gweithredol

Wrth archwilio’r datganiadau ariannol, rwyf wedi dod i’r casgliad bod defnyddio’r sail gyfrifyddu busnes gweithredol i baratoi’r datganiadau ariannol yn briodol.

Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i gyflawni, nid wyf wedi adnabod unrhyw ansicrwydd perthnasol mewn perthynas â digwyddiadau neu amodau a all, yn unigol neu ar y cyd, fwrw amheuaeth sylweddol ar allu'r gronfa bensiwn i barhau i fabwysiadu'r sail gyfrifyddu busnes gweithredol am gyfnod o ddeuddeng mis o leiaf o'r dyddiad pan awdurdodir cyhoeddi'r datganiadau ariannol.

Caiff fy nghyfrifoldebau i a chyfrifoldebau'r swyddog cyllid cyfrifol mewn perthynas â busnes gweithredol eu disgrifio yn yr adrannau perthnasol o'r adroddiad hwn.

Gwybodaeth arall

Mae'r wybodaeth arall yn cynnwys yr wybodaeth yn yr adroddiad blynyddol heblaw am y datganiadau ariannol a'm hadroddiad i fel archwilydd ar y rhain. Y Swyddog Cyllid Cyfrifol sy'n gyfrifol am yr wybodaeth arall yn yr adroddiad blynyddol. Nid yw fy marn am y datganiadau ariannol yn cwmpasu'r wybodaeth arall a, heblaw i'r graddau a nodir yn benodol fel arall yn fy adroddiad, nid wyf yn mynegi unrhyw fath o gasgliad sicrwydd ar yr wybodaeth arall honno. Fy nghyfrifoldeb i yw darllen yr wybodaeth arall ac, wrth wneud hynny, ystyried a yw'r wybodaeth arall yn berthnasol anghyson â'r datganiadau ariannol neu wybodaeth a gafwyd wrth gyflawni'r archwiliad, neu'n ymddangos fel arall fel pe bai wedi cael ei chamddatgan yn berthnasol. Os wyf yn canfod anghysonderau perthnasol o'r fath neu wybodaeth berthnasol o'r fath sy'n ymddangos fel pe bai wedi cael ei chamddatgan, mae'n ofynnol i mi benderfynu a yw hyn yn achosi camddatganiad perthnasol yn y datganiadau ariannol eu hunain. Yn seiliedig ar y gwaith yr wyf wedi'i wneud, os wyf yn dod i'r casgliad bod yr wybodaeth arall hon wedi'i chamddatgan yn berthnasol, mae'n ofynnol i mi nodi'r ffaith honno.

Nid oes unrhyw beth gennyf i'w nodi yn hyn o beth.

Barn ar faterion eraill

Yn fy marn i, yn seiliedig ar y gwaith a wnaed yn ystod fy archwiliad, mae'r wybodaeth a geir yn yr adroddiad blynyddol ar gyfer y flwyddyn ariannol y paratowyd y datganiadau ariannol ar ei chyfer, yn gyson â'r datganiadau ariannol ac mae'r adroddiad blynyddol yn unol â Rheoliadau Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol 2013.

Materion y cyflwynaf adroddiad arnynt drwy eithriad

Yng ngoleuni'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth am Cronfa Bensiwn Gwynedd a'i amgylchedd a gafwyd yn ystod yr archwiliad, nid wyf wedi nodi unrhyw gamddatganiadau perthnasol yn yr adroddiad blynyddol.

Nid oes gennyf unrhyw beth i'w nodi o ran y materion canlynol, y cyflwynaf adroddiad i chi arnynt os bydd yr amgylchiadau canlynol yn berthnasol, yn fy marn i:

- nid wyf wedi cael yr holl wybodaeth ac esboniadau y mae eu hangen arnaf ar gyfer fy archwiliad;
- ni chadwyd cofnodion cyfrifyddu digonol, neu ni chafwyd ffurflenni sy'n ddigonol ar gyfer fy archwiliad o ganghennau nad ymwelodd fy nhîm â hwy; neu
- nid yw'r datganiadau ariannol yn gyson â'r cofnodion a'r ffurflenni cyfrifyddu.

Cyfrifoldebau

Cyfrifoldebau'r swyddog cyllid cyfrifol am y datganiadau ariannol

Fel a esbonnir yn fanylach yn y Datganiad o Gyfrifoldebau am y datganiadau ariannol, y swyddog cyllid cyfrifol sy'n gyfrifol am:

- baratoi'r datganiad cyfrifon, sy'n rhoi darlun cywir a theg;
- cadw cofnodion cyfrifyddu priodol;
- pa bynnag reolaethau mewnol sy'n angenrheidiol ym marn y swyddog cyllid cyfrifol i allu paratoi datganiadau ariannol heb unrhyw gamddatganiadau perthnasol, boed hynny trwy dwyll neu wall; ac
- asesu gallu y Gronfa Bensiwn Gwynedd i barhau fel busnes gweithredol, gan ddatgelu fel y bo'n gymwys, faterion sy'n ymwneud â'r busnes gweithredol a defnyddio sail gyfrifyddu busnes gweithredol oni bai bod y swyddog cyllid cyfrifol yn rhagweld na fydd y gwasanaethau a ddarperir gan [enw'r gronfa bensiwn] yn parhau i gael eu darparu yn y dyfodol.

Cyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol

Fy nghyfrifoldeb yw archwilio'r datganiadau ariannol yn unol â Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004.

Fy amcanion yw cael sicrwydd rhesymol ynghylch p'un a yw'r datganiadau ariannol yn eu cyfanrwydd yn rhai heb unrhyw gamddatganiad perthnasol, boed hynny trwy dwyll neu wall, a chyhoeddi adroddiad archwilydd sy'n cynnwys fy marn. Mae sicrwydd rhesymol yn lefel uchel o sicrwydd, ond nid yw'n gwarantu y bydd archwiliad a gynhelir yn unol â'r Safonau Rhyngwladol ar Archwilio yn y DU wastad yn canfod camddatganiad perthnasol pan fo'n bodoli. Gall camddatganiadau ddeillio o dwyll neu wall ac fe'u hystyrir yn berthnasol os, yn unigol neu gyda'i gilydd, gellid yn rhesymol ddisgwyl iddynt ddylanwadu ar benderfyniadau economaidd defnyddwyr a wneir ar sail y datganiadau ariannol hyn.

Mae afreolaidd-dra, gan gynnwys twyll, yn golygu achosion o ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau. Rwy'n dylunio gweithdrefnau yn unol â'm cyfrifoldebau, a nodir uchod, i ganfod camddatganiadau perthnasol mewn perthynas ag afreolaidd-dra, gan gynnwys twyll.

Roedd fy ngweithdrefnau'n cynnwys y canlynol:

- Holi'r rheolwyr a'r rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu, gan gynnwys cael ac adolygu dogfennaeth ategol mewn perthynas â pholisïau a gweithdrefnau Cronfa Bensiwn Gwynedd sy'n ymwneud ag:
  - adnabod, gwerthuso a chydymffurfio â deddfau a rheoliadau a pha un a oeddent yn ymwybodol o unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfio;
  - canfod ac ymateb i'r risgiau o dwyll a pha un a oes ganddynt wybodaeth am unrhyw dwyll gwirioneddol, tybiedig neu honedig; a hefyd
  - y rheolaethau mewnol a sefydlwyd i liniaru risgiau sy'n gysylltiedig â thwyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau.

- Ystyried fel tîm archwilio sut a ble allai twyll ddigwydd yn y datganiadau ariannol ac unrhyw ddangosyddion posibl o dwyll. Fel rhan o’r drafodaeth hon, canfûm botensial ar gyfer twyll yn rheolwyr yn diystyru rheolaethau.
- Cael dealltwriaeth am y fframwaith awdurdod sydd gan Cronfa Bensiwn Gwynedd, yn ogystal â fframweithiau cyfreithiol a rheoleiddiol eraill y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn gweithredu oddi mewn iddynt, gan ganolbwyntio ar y deddfau a’r rheoliadau hynny a gafodd effaith uniongyrchol ar y datganiadau ariannol neu a gafodd effaith sylfaenol ar weithrediadau Cronfa Bensiwn Gwynedd .
- Cael dealltwriaeth am berthnasoedd partïon cysylltiedig.

Yn ychwanegol at yr uchod, roedd fy ngweithdrefnau i ymateb i risgiau a ganfuwyd yn cynnwys y canlynol:

- adolygu’r datgeliadau yn y datganiadau ariannol a phrofi yn erbyn dogfennaeth ategol i asesu cydymffurfiaeth â deddfau a rheoliadau perthnasol a drafodir uchod;
- holi’r rheolwyr, y Pwyllgor Penisynau ac ymgynghorwyr cyfreithiol ynghylch ymgyfreithiad a hawliadau gwirioneddol a phosibl;
- darllen cofnodion cyfarfodydd y rhai sy’n gyfrifol am lywodraethu a’r awdurdod gweinyddu; ac
- wrth fynd i’r afael â’r risg o dwyll trwy wrthwneud rheolaethau gan reolwyr, profi priodoldeb cofnodion dyddlyfr ac addasiadau eraill; asesu a yw’r dyfarniadau a wnaed wrth lunio amcangyfrifon cyfrifyddu’n rhoi arwydd o wyrduedd bosibl; a gwerthuso’r rhesymeg fusnes dros unrhyw drafodion arwyddocaol sy’n anarferol neu y tu allan i gwrs arferol busnes.

Fe wnes i hefyd gyfleu deddfau a rheoliadau dynodedig perthnasol a risgiau posibl o dwyll i holl aelodau’r tîm archwilio ac aros yn effro i unrhyw arwyddion o dwyll neu ddiffyg cydymffurfio â deddfau a rheoliadau trwy gydol yr archwiliad.

Effeithir ar y graddau y mae fy ngweithdrefnau’n gallu canfod afreolaidd-dra, gan gynnwys twyll, gan yr anhawster cynhenid o ran canfod afreolaidd-dra, effeithiolrwydd rheolaethau Cronfa Bensiwn Gwynedd, a natur, amseriad a hyd a lled y gweithdrefnau archwilio a gyflawnwyd.

Ceir disgrifiad pellach o gyfrifoldebau'r archwilydd am archwilio'r datganiadau ariannol ar wefan y Cyngor Adrodd Ariannol yn www.frc.org.uk/auditorsresponsibilities. Mae'r disgrifiad hwn yn rhan o'm hadroddiad archwilio.

Cyfrifoldebau eraill yr archwilydd

Rwy’n cyfathrebu gyda’r rhai sy’n gyfrifol am lywodraethu ynghylch, ymhlith materion eraill, cwmpas ac amseriad arfaethedig yr archwiliad a chanfyddiadau archwilio arwyddocaol, gan gynnwys unrhyw ddiffygion arwyddocaol mewn rheolaeth fewnol yr wyf yn eu hadnabod yn ystod fy archwiliad.

Tystysgrif cwblhau'r archwiliad

Yr wyf yn tystio fy mod wedi cwblhau'r archwiliad o gyfrifon Cronfa Bensiwn Gwynedd yn unol â gofynion Deddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 a Chod Ymarfer Archwilio Archwilydd Cyffredinol Cymru.

Adrian Crompton
Archwilydd Cyffredinol Cymru
29 Tachwedd 2023

1 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd, CF10 4BZ

Atodiad 3

Crynodeb o Gywiriadau a Wnaed

Yn ystod ein harchwiliad canfuom y camddatganiad canlynol sydd wedi cael ei gywiro gan y rheolwyr, ond y dylid ei ddwyn i'ch sylw yn ein tyb ni oherwydd ei berthnasedd i'ch cyfrifoldebau chi dros y broses adrodd ariannol.

Arddangosyn 3: crynodeb o gywiriadau a wnaed

Cywiriad	Natur y cywiriad	Rheswm dros gywiro
£2,712,000	**Nodyn 13 Incwm Buddsoddi** Mae incwm buddsoddi o £2,712,000 wedi ei ailddosbarthu o Ecwiti Preifat i Isadeiledd. Mae'r cywiriad yn hunangynhwysol i Nodyn 13.	I adlewyrchu'r dosbarthiad cywir o incwm buddsoddi

Atodiad 4

Argymhellion

Rydym yn nodi yr argymhelliad sy'n codi o'n harchwiliad ynghyd ag ymateb y rheolwyr iddynt. Byddwn yn gwneud gwaith dilynol arno y flwyddyn nesaf ac yn cynnwys y mater yn adroddiad archwilio'r flwyddyn nesaf os mae'n dal i fodoli:

Arddangosyn 4: mater yn codi 1

Mater yn codi 1 – niferoedd aelodaeth	
Canfyddiadau	Mae risg bosibl y gallai nifer yr aelodau yn y cynllun pensiwn ag adroddir yn y cyfrifon gael eu camddatgan. Nid yw'r Gronfa Bensiwn wedi gallu darparu adroddiad o'r system Altair (system gweinyddu pensiynau) sy'n dangos manylion a chyfanswm yr aelodau i gefnogi'n llawn y ffigyrau ag adroddwyd yn Nodyn 1 i'r cyfrifon. Fodd bynnag, roedd y Gronfa Bensiwn yn gallu dangos nad oedd y ffigyrau'n anghyson ag adroddiad dilynol o'r system a gynhaliwyd yn ddiweddarach.
Blaenoriaeth	Isel
Argymhelliad	Dylai Cronfa Bensiwn Gwynedd redeg ac arbed yr adroddiad ar fanylion aelodaeth a gofnodwyd yn system Altair i gefnogi'r ffigyrau ag adroddwyd yn y cyfrifon.
Manteision rhoi'r argymhelliad ar waith	Darparu tystiolaeth archwilio ddigonol i gefnogi'r ffigyrau ag adroddwyd yn y cyfrifon.
Wedi'i dderbyn yn llawn gan y rheolwyr	Do
Ymateb y rheolwyr	Digwyddodd hyn oherwydd bod data aelodaeth yn cael ei ddiweddaru'n barhaus ar system Altair ac ni ellir cynhyrchu adroddiadau ôl-weithredol. Bydd adroddiad i gefnogi'r niferoedd aelodaeth mewn

	datganiadau ariannol yn y dyfodol yn cael ei gadw ar y diwrnod fel tystiolaeth.
Dyddiad rhoi ar waith	Mawrth 2024

Archwilio Cymru
1 Cwr y Ddinas
Stryd Tyndall
Caerdydd
CF10 4BZ

Ffôn: 029 2032 0500
Ffacs: 029 2032 0600
Ffôn testun: 029 2032 0660
E-bost: post@archwilio.cymru
Gwefan: www.archwilio.cymru

We welcome correspondence and telephone calls in Welsh and English.
Rydym yn croesawu gohebiaeth a galwadau ffôn yn Gymraeg a Saesneg.

CYFARFOD	**PWYLLGOR PENSIYNAU**
DYDDIAD	**27 TACHWEDD 2023**
TEITL	**DIWEDDARIAD PARTNERIAETH PENSIWN CYMRU**
PWRPAS	**Derbyn a nodi diweddariad chwarterol gan Bartneriaeth Pensiwn Cymru**
ARGYMELLIAD	**Derbyn a nodi y wybodaeth**
AWDUR	**DELYTH JONES-THOMAS, RHEOLWR BUDDSODDI**

1. CYFLWYNIAD

Mae hwn yn adroddiad rheolaidd sy'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i aelodau'r Pwyllgor Pensiynau ar y gwaith a wneir gan Bartneriaeth Pensiwn Cymru (PCC) ar ran yr wyth cronfa CPLlL yng Nghymru.

Mae PPC bellach wedi'i hen sefydlu, gyda Waystone (Link yn flaenorol) fel gweithredwr i ddarparu gwasanaethau a reoleiddir gan yr FCA a Russell Investments sy'n darparu opsiynau buddsoddi ar gyfer asedau rhestredig. Northern Trust yw'r ceidwad byd-eang penodedig. Hymans Robertson yw'r cynghorydd llywodraethu a goruchwylio ac mae Robeco yn darparu gwasanaethau pleidleisio ac ymgysylltu i PPC yn unol â'i gyfrifoldebau a'i ymrwymiadau stiwardiaeth.

2. DIWEDDARIAD CHWARTERTOL CYD- BWYLLGOR LLYWODRAETHU (CLl)

Cynhaliwyd cyfarfod y Cydbwyllgor Llywodraethu (CLl) sef corff gwneud penderfyniadau y Bartneriaeth, yn ffurfiol ar 20 Medi 2023. Mae’r awdurdod lletya wedi darparu crynodeb o’r eitemau a drafodwyd yn y cyfarfod hwnnw sydd ynghlwm fel Atodiad 1 i’r adroddiad hwn. Adolygwyd y Cynllun Busnes ar gyfer 2023/24 a gellir ei weld yn Atodiad 2.

3. DIWEDDARIAD GWEITHREDWR

Mae copi o’r diweddariad chwarterol diweddaraf gan y gweithredwr wedi’i atodi yn Atodiad 3.

Mae'r diweddariad yn rhoi cipolwg o'r ystod lawn o is-gronfeydd buddsoddi PPC ar 30 Mehefin 2023.

Ar hyn o bryd mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn buddsoddi mewn wyth o’r unarddeg is-gronfa ac ar 30 Mehefin 2023 roedd y rhain fel a ganlyn:

- **Cyfleoedd Byd-Eang - £373.0m**
- **Twf Byd- Eang- £364.8m**
- **Marchnadoedd Datblygol - £56.2m**
- **Goddefol Byd-Eang - £522.8m**
- **Credyd Aml Ased - £205.1m**
- **Strategaeth Bond Absoliwt - £388.4m**

- **Credyd Byd-Eang - £133.9m**
- **Ecwiti Cynaliadwy- £280.2m**

4. ADRODDIADAU PERFFORMIAD FEL AR 30 MEHEFIN 2023

Mae’r adroddiadau perfformiad i’w gweld yn atodiad 4.

Bu data economaidd cadarnhaol a datrysiad i drafodaethau nenfwd dyledion yr UD yn gymorth i wthio ecwiti yn uwch ym mis Mehefin ar ôl perfformiad distawach ym misoedd Ebrill a Mai. Bu dargyfeiriad ar draws marchnadoedd, gyda'r UD yn ennill y blaen ar y mynegai byd-eang a chymheiriaid datblygedig. Bu cynnydd araf ar reoli chwyddiant a'r disgwyliadau i gyfraddau godi yn y dyfodol yn pwyso ar farchnadoedd yn y DU ac Ewrop. Fe wnaeth doler yr UD gryfhau yn erbyn yr ien Japaneaidd a'r rhan fwyaf o arian nwyddau-sensitif ond gwaniodd yn erbyn y bunt a'r ewro. Aeth prisiau olew i lawr wrth i bryderon am ragolygon y galw byd-eang barhau, yr adferiad araf yn dilyn Covid yn Tsieina yn benodol. Fe wnaeth y Federal Reserve (Fed), Banc Canolog Ewrop (ECB) a Banc Lloegr (BoE) i gyd godi cyfraddau dros y chwarter, drwy symiau amrywiol.

Mae perfformiad is-gronfeydd y mae Cronfa Bensiwn Gwynedd yn buddsoddi ynddynt yn cael eu monitro gan swyddogion, ac fel rhan o adolygiad buddsoddi chwarterol gan Hymans Robertson ac nid oes pryderon wedi eu nodi.

5. DATBLYGIADAU’R DYFODOL

- Mae ymuno gyda'r is-gronfa isadeiledd penagored a mandad ecwiti preifat Schroders yn parhau.
- Mae gwaith yn parhau i ddatblygu datrysiadau eiddo ar gyfer y bartneriaeth.

6. ARGYMHELLIAD

I dderbyn a nodi y wybodaeth.

Cydbwyllgor Llywodraethu – Crynodeb o Berfformiad Ch2 2023

Sylwadau ar y Farchnad Fyd-eang

Fe ddringodd Mynegai Net y Byd MSCI 6.8% yn yr ail chwarter. Bu data economaidd cadarnhaol a datrysiad i drafodaethau nenfwd dyledion yr UD yn gymorth i wthio ecwiti yn uwch ym mis Mehefin ar ôl perfformiad distawach ym misoedd Ebrill a Mai. Bu dargyfeiriad ar draws marchnadoedd, gyda'r UD yn ennill y blaen ar y mynegai byd-eang a chymheiriaid datblygedig. Bu cynnydd araf ar reoli chwyddiant a'r disgwyliadau i gyfraddau godi yn y dyfodol yn pwyso ar farchnadoedd yn y DU ac Ewrop. Fe wnaeth doler yr UD gryfhau yn erbyn yr ien Japaneaidd a'r rhan fwyaf o arian nwyddau-sensitif ond gwaniodd yn erbyn y bunt a'r ewro. Aeth prisiau olew i lawr wrth i bryderon am ragolygon y galw byd-eang barhau, yr adferiad araf yn dilyn Covid yn Tsieina yn benodol. Fe wnaeth y Federal Reserve (Fed), Banc Canolog Ewrop (ECB) a Banc Lloegr (BoE) i gyd godi cyfraddau dros y chwarter, drwy symiau amrywiol.

Perfformiad dosbarth ased – y Chwarter hyd Heddiw (Mehefin) 2023

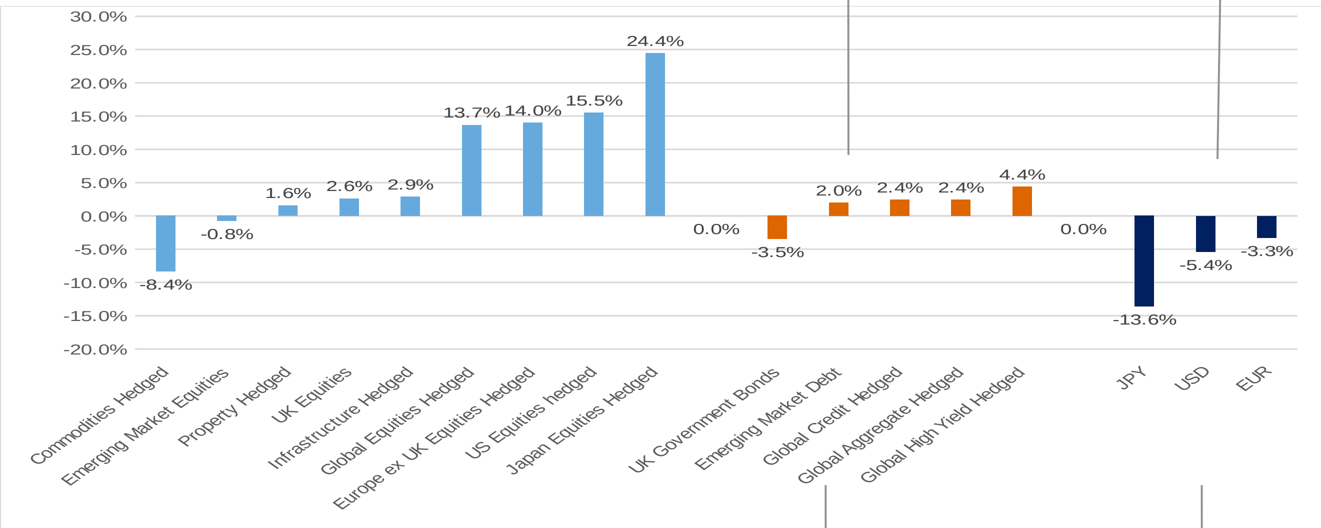

Perfformiad dosbarth ased – y Flwyddyn hyd Heddiw (Mehefin) 2023

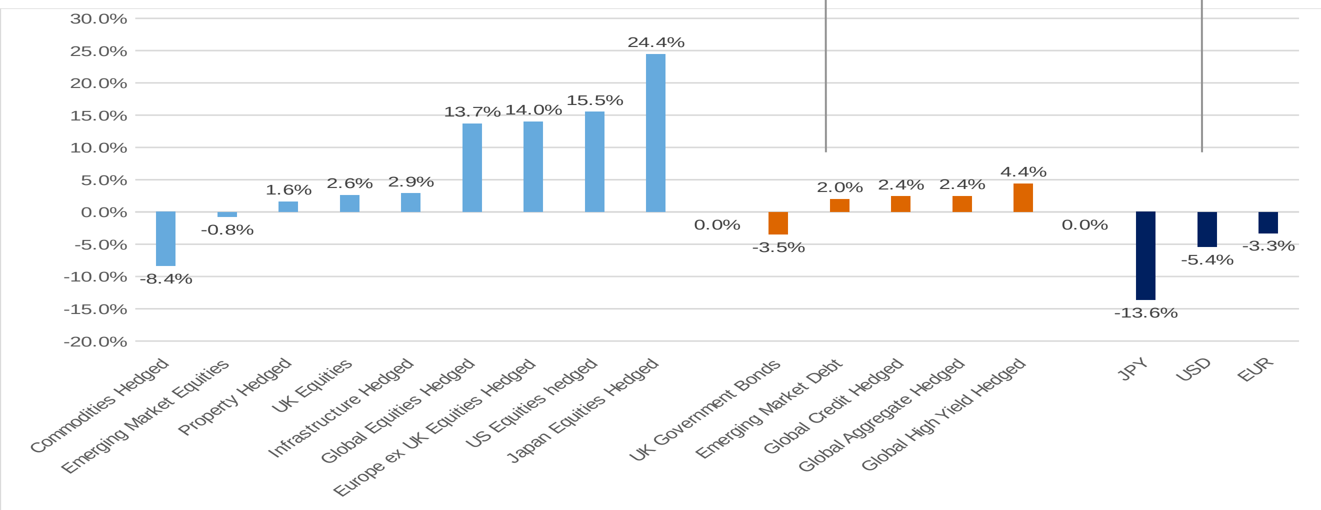

Meincnodau : Global equity hedged (MSCI World ACWI), UK equity (FTSE All Share), US equity hedged (Russell 1000 Net GBPH), Europe ex UK equity (MSCI Europe ex UK Equity Net GBPH), Japan equity (TOPIX Net GBPH), Emerging equity (MSCI Emerging Markets Net), Global HY bonds (BofAML Global High Yield 2% Constrained Index), EMD LC (JP Morgan GBI-EM Global Diversified Index), Global credit hedged (Bloomberg Barclays Global Aggregate Credit Index), Global aggregate hedged (Bloomberg Barclays Global Aggregate Bond Index GBPH), UK Government Bonds (ICEBofAML UK Gilts All Stocks (GB), Property hedged (FTSEEPRA Nareit Dev Re GBP)

Cronfa Dwf Ecwiti Byd-eang:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	1.79	10.39	9.77
Net	1.69	9.99	9.35
MSCI AC World Index Net	3.26	11.31	10.53
Gwarged enillion (gros)	-1.47	-0.92	-0.76

Dyddiad Cychwyn: 31 Ionawr 2019

Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 30 Mehefin 2023

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol
Dychwelodd y Gronfa 1.8% mewn GBP dros y chwarter ond tanberfformiodd yn erbyn dychweliad y meincnod. Gwerth oedd y ffactor nodedig oedd yn tanberfformio gan gofnodi dychweliad negyddol ar gyfer y chwarter. Fe wnaeth bias gwerth Pzena danberfformio'r farchnad eang ond perfformiodd yn well na gwerth y mynegai. Fe wnaeth sectorau gwerth arferol gan gynnwys Ynni, Prif Gynhyrchion a Deunyddiau i gyd danberfformio'r farchnad. Er gwaethaf y rhwystrau ym mis Mawrth a achoswyd gan gwymp Banc Silicon Valley, dewis stociau mewn Elfennau Ariannol oedd yr elfen fwyaf cadarnhaol o unrhyw sector. Er gwaethaf marchnad a arweinir gan dwf, roedd perfformiad Baillie Gifford yn unol â'r farchnad. Fe wnaeth dewis stociau gydbwyso tanbwysau'r IT. Arweiniwyd enillion marchnad gyda dychweliad o 10% ar gyfer y sector Technoleg Gwybodaeth, sef y tanbwysau sector mwyaf yn y Gronfa Dwf Byd-eang ar -10.3%. Fe wnaeth cryfder y galw am raffeg Nvidia a phrosesyddion AI synnu'r farchnad, gan arwain at rali 50% yn y stoc a sbarduno rali eang yn y sector. Y sector gorbwysiad mwyaf yw gofal iechyd a gollodd dir dros y chwarter a ddwysawyd gan weithrediadau stoc siomedig gan Novocure, Bio Rad Labs ac Illumina. Fe wnaeth y rhagolygon o newid dwylo sbarduno rali chwarter cyntaf yn naliad Veritas o Catalent; fodd bynnag, rhoddwyd y gorau i'r dychweliad hwnnw yn yr ail chwarter. Cyfrannodd gofal iechyd at oddeutu dwy ran o dair o danberfformiad yn y chwarter. Bu i ddewis stociau o fewn sector Disgresiwn y Defnyddwyr lunio balans y tanberfformiad.

Cronfa Ecwiti Cyfleoedd Byd-eang:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	3.02	11.92	11.69
Net	2.94	11.61	11.36
MSCI AC World Index Net	3.26	11.31	10.53
Gwarged enillion (gros)	-0.25	0.61	1.16

Dyddiad Cychwyn: COB 31 Ionawr 2019

Ffynhonnell: Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 30 Mehefin 2023

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol
Bu i'r Gronfa gofnodi dychweliadau absoliwt positif dros yr ail chwarter ond tanberfformiodd fymryn yn erbyn y meincnod ar sail gymharol. Fel y chwarter cyntaf, twf a chapiau mawr oedd y dulliau a berfformiodd orau, gan berfformio'n sylweddol well na'r mynegai. Fodd bynnag, gyrrwyd perfformiad twf gan yr UD wrth i'r ffactor lusgo yn Ewrop cyn DU a Siapan. Isafswm cyfnewidioldeb oedd y ffactor a berfformiodd waethaf. Technoleg gwybodaeth oedd y sector a berfformiodd orau, a gafodd ei hybu gan ganlyniadau enillion cryf gan gwmnïau technoleg mawr yn y DU a'r cyffro ynghylch y potensial mewn AI. Fe wnaeth disgresiwn defnyddwyr hefyd wneud enillion sylweddol. Mewn cyferbyniad, cyfleustodau, ynni a deunyddiau oedd y sectorau gyda'r perfformiad gwanaf.

Sylwadau ar y Farchnad EM

Enillodd Mynegai Marchnadoedd Datblygol (EM) MSCI (USD) 0.9%. Fe wnaeth gwell sentiment gan fuddsoddwyr arwain at berfformiad Mehefin cadarnhaol a helpu'r farchnad i ddod dros ddychweliadau negatif misoedd Ebrill a Mai. Fodd bynnag, roedd EM yn arafach na marchnadoedd datblygedig yn gyffredinol oherwydd 'selloff' gyda Tsieina, gan fod pryderon cynyddol am gryfder yr economi yn pwyso ar ddychweliadau. Aeth prisiau olew i lawr gan fod y rhagolygon ansicr am alw byd-eang yn parhau.

Cronfa Cyfleoedd Ecwiti EM:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	-2.28	-0.45	-7.74
Net	-2.40	-0.94	-8.19
Mynegai Marchnadoedd Datblygol yr MSCI	-1.50	-1.34	-6.80
Gwarged enillion (gros)	-0.78	0.89	-0.94

Targed Perfformiad yw Mynegai Marchnadoedd Datblygol yr MSCI + 1.5%

Dyddiad Cychwyn: COB 20 Hydref 2021

Ffynhonnell: Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 30 Mehefin 2023

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol
Bu i'r Gronfa danberfformio yn erbyn yr enillion meincnod negyddol. Roedd lleoliad ffactor y Gronfa yn gweddu i amgylchedd y farchnad, gan gynnwys gorbwysiad ar gyfer gwerth a momentwm. Fodd bynnag, roedd dewis yn Tsieina yn negyddol y chwarter hwn, yn enwedig o fewn sectorau disgresiwn y defnyddwyr a deunyddiau yn y wlad. Roedd dyraniad negyddol gwlad yn cynnwys tanbwysau i India, Taiwan a Saudi Arabia. Fodd bynnag, gwobrwywyd gorbwysiad i Frasil. Fe wnaeth dewis ym Mrasil (cwmni olew mawr Petrobas) a De Corea (lled-ddargludydd stoc SK Hynix) gyfrannu'n gadarnhaol. Artisan oedd y rheolwr a berfformiodd orau'r chwarter hwn er gwaethaf amgylchedd anffafriol ar gyfer ei ogwydd twf. Fe wnaeth strategaeth dwf Axiom danberfformio mewn cyfnod pan wnaeth ffactor twf arafu. Ymestynnodd Barrow Hanley ei berfformiad gwell na'r meincnod o'r cychwyn hyd yma ac ychwanegodd Numeric, rheolwr Quant at ei berfformiad gwell tymor hirach. Gorffennodd Oaktree yn unol â'r meincnod; fodd bynnag, tanberfformiodd arbenigwr Tsieina, Bin Yuan ar ei feincnod mewn chwarter negyddol i Tsieina.

Sylwadau ar Farchnad y DU

Cafodd ecwiti'r DU drafferth yn yr ail chwarter wrth i bryderon am iechyd yr economi barhau. Arhosodd chwyddiant yn sylweddol uwch nag yn unman arall er gwaethaf tynhad ariannol parhaus gan Fanc Lloegr (BoE), a gododd gyfraddau ddwywaith yn y chwarter, o 25 bps ym mis Mai ac yna o 50 bps annisgwyl ym mis Mehefin, gyda'r olaf yn cynrychioli'r 13eg cynnydd olynol yn y gyfradd. Cydnabu llywodraethwr Banc Lloegr, Andrew Bailey, fod y banc yn wynebu trobwll prisiau cyflog gan fod cynnydd sydyn mewn prisiau ynni a bwyd wedi arwain at gwmnïau yn gosod cyflogau a phrisiau cyffredinol. Yn Fforwm y Central Bank Ewropeaidd ym mis Mehefin, dywedodd fod cyfraddau llog yn debygol o aros yn uchel yn hirach na marchnadoedd ariannol. Nid oedd newid i chwyddiant sydd yn y penawdau a oedd yn 8.7% ym mis Mai ond cododd chwyddiant craidd i 7.1% o 6.8% ym mis Ebrill. Yn y cyfamser, cododd gwerthiant siopau o 0.3% MoM ym mis Mai, a oedd yn fwy na'r rhagolygon o ostyngiad o 0.2%.

Cronfa Cyfleoedd Ecwiti'r DU:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	0.13	13.40	3.39
Net	0.04	13.00	2.99
FTSE All Share	-0.46	7.89	3.86
Gwarged enillion (gros)	0.59	5.51	-0.48

Dyddiad Cychwyn: COB 23 Medi 2019

Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 30 Mehefin 2023

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol
Bu i'r Gronfa gofnodi dychweliadau absoliwt positif dros yr ail chwarter a pherfformiodd yn well yn erbyn y meincnod negyddol. Cafodd ecwiti'r DU drafferth yn yr ail chwarter wrth i bryderon am iechyd yr economi barhau. I'r gwrthwyneb, fe wnaeth capiau bach a gwerth arafu. Mewn sectorau, technoleg oedd y sector a berfformiodd orau, a elwodd o'r optimistiaeth ynghylch deallusrwydd artiffisial (AI) a pherfformio'n sylweddol well yn erbyn pob sector arall. Gwnaeth elfennau ariannol a diwydiannol yn dda hefyd. Mewn cyferbyniad, telegyfathrebu a deunyddiau arafodd fwyaf.
Baillie Gifford (twf hirdymor) oedd y strategaeth a berfformiodd orau dros y chwarter. Cafodd ei ffocws ar dwf ei wobrwyo yn ystod y cyfnod. Fe wnaeth Ninety One (gwerth contrarian) danberfformio yn erbyn y meincnod yn yr ail chwarter. Roedd gogwydd y rheolwr tuag at werth yn anffafriol yn ystod y cyfnod.

Sylwadau ar y Farchnad Incwm Sefydlog

Cynyddodd Mynegai Bond Agregau Byd-eang Bloomberg (USDH) 0.1% dros y chwarter. Gorffennodd dychweliadau'r llywodraeth yn wastad neu'n is, gan fod gwneuthurwyr polisi wedi dynodi y byddai angen cynnydd ychwanegol mewn cyfraddau llog er mwyn dod â chwyddiant dan reolaeth. Fe wnaeth sofrenni ardal yr Ewro wneud yn well na'u cyfwerthoedd mewn llefydd eraill, yn benodol yn Japan a Tsieina. Gorffennodd bondiau corfforaethol yn uwch yn fras, gyda chredyd enillion uchel yn perfformio'n well na bondiau graddfa buddsoddi ar wahân i farchnadoedd datblygol. Fe wnaeth y Federal Reserve (Fed), Banc Canolog Ewrop (ECB) a Banc Lloegr (BoE) i gyd godi cyfraddau dros y chwarter, drwy symiau amrywiol.

Cronfa Bondiau Llywodraeth Byd-Eang:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	-1.37	-1.58	-3.84
Net	-1.42	-1.82	-4.08
FTSE World Gvt Bond Index (GBP Hedged)	-4.19	-6.14	-6.19
Gwarged enillion (gros)	2.82	4.56	2.35

Dyddiad Cychwyn: COB 30 Gorffennaf 2020

Ffynhonnell: Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 30 Mehefin 2023

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol
Cofrestrodd y Gronfa ddychweliadau absoliwt negyddol ond perfformiodd yn well na dychweliad y meincnod negyddol y chwarter hwn. Roedd amlygiad tanbwysau'r Gronfa i filiau T byr yr UD yn andwyol. Roedd amlygiad i giltiau byr yn y DU ar adeg pan aeth enillion yn uwch yn ddifrïwr pellach. Cafodd tanberfformiad ei liniaru gan or-bwysau i gyfraddau Mecsicanaidd ac, yn debyg i'r chwarter blaenorol, gor-bwysau i gyfraddau Colombiaidd.

Cronfa Credyd Byd-Eang:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	-0.66	-0.44	-4.70
Net	-0.70	-0.61	-4.87
Bloomberg Barclays Global Agg Credit Index (GBP Hedged)	-0.21	-0.13	-4.53
Gwarged enillion (gros)	-0.46	-0.31	-0.17

Dyddiad Cychwyn: COB 27 Gorffennaf 2020

Ffynhonnell: Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 30 Mehefin 2023

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol
Bu i'r Gronfa danberfformio yn erbyn yr enillion meincnod y chwarter hwn. O fewn yr amgylchedd hwn, fe wnaeth gorbwysiad i enillion uchel Ewropeaidd (ariannol) a chredyd graddfa buddsoddi gyfrannu'n gadarnhaol. Cafodd amlygiad i orbwysiad i gredyd enillion uchel yr UD i elfennau ariannol a diwydiannol hefyd ei wobrwyo. Fodd bynnag, fe wnaeth tanbwysau i elfennau diwydiannol graddfa buddsoddi yr UD leihau. Mewn dyledion marchnadoedd datblygol arian cyfred, bu tanbwysau i gredyd graddfa buddsoddi yn Asia, Ewrop, America Ladin a'r Dwyrain Canol hefyd yn andwyol i ddychweliadau.

Cronfa Credyd Aml-ased:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	2.30	5.96	0.42
Net	2.22	5.58	0.08
3 Month GBP Sonia + 4%	2.10	7.29	5.26

Targed Perfformiad yw 3 Mis GBP SONIA + 4%, nid ydym wedi dangos y gwarged enillion gan mai targed yw hwn.

Dyddiad Cychwyn: COB 27 Gorffennaf 2020

Ffynhonnell: Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 30 Mehefin 2023

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol
Bu i'r Gronfa gofnodi enillion cadarnhaol mewn chwarter pan ail-grynhodd marchnadoedd ariannol. Roedd enillion uchel (HY) yn gryfach na dyled corfforaethol graddfa buddsoddi. Fe wnaeth 'spreads' enillion uchel byd-eang dynhau'n sylweddol dros y chwarter gydag enillion uchel yr UD yn perfformio'n well nag enillion uchel Ewropeaidd. Tynhaodd 'spreads' graddfa buddsoddi byd-eang. Roedd graddfa buddsoddi'r UD yn gryfach na chredyd graddfa buddsoddi Ewropeaidd. Tynhaodd 'spreads' dyledion marchnadoedd datblygol arian cyfred yn amgylchedd y farchnad. Yr arbenigwr benthyciadau, ICG oedd y rheolwr a berfformiodd orau.

Cronfa Strategaeth Bond Enillion Absoliwt:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	0.67	3.65	2.17
Net	0.59	3.36	1.86
3 Month GBP SONIA + 2%	1.61	5.23	3.31

Targed Perfformiad yw 3 Mis GBP SONIA + 2%, nid ydym wedi dangos y gwarged enillion gan mai targed yw hwn.

Dyddiad Cychwyn: COB 30 Medi 2020

Ffynhonnell: Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 30 Mehefin 2023

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol
Bu i'r Gronfa gofnodi enillion cadarnhaol y chwarter hwn. Roedd enillion uchel (HY) yn gryfach na dyled corfforaethol graddfa buddsoddi. Fe wnaeth 'spreads' enillion uchel byd-eang dynhau'n sylweddol, o 56 bps i 491 dros y chwarter. Fe wnaeth enillion uchel yr UD (-65 bps i 390) berfformio'n well nag enillion uchel Ewropeaidd (-38 bps i 443). Tynhaodd 'spreads' graddfa buddsoddi byd-eang o 14 bps i 124. Roedd graddfa buddsoddi'r UD (-15 bps i 114) yn gryfach na chredyd graddfa buddsoddi Ewropeaidd (-7 bps i 139). Fe wnaeth dyledion marchnadoedd datblygol (EMD) arian cyfred lleol berfformio'n well nag EMD arian cyfred caled.

Cronfa Credyd Sterling:

	Tri Mis	Blwyddyn	Ers Cychwyn
Gros	-3.06	-4.91	-5.81
Net	-3.09	-5.03	-5.94
ICE Bank of America Merrill Lynch Euro-Sterling Index plus 0.65%	-3.19	-6.40	-6.21
Gwarged enillion (Gros)	0.13	1.49	0.41

Dyddiad Cychwyn: COB 27 Gorffennaf 2020

Ffynhonnell: Northern Trust fel ar 30 Mehefin 2023

Sylwadau ar y Gronfa Gyffredinol

Bu i'r Gronfa gofnodi dychweliadau negyddol ond perfformiodd yn well na'r mynegai dros y chwarter. Fe wnaeth safle ffafriol parhad y bunt y gronfa ychwanegu gwerth. Cododd enillion giltiau ynghanol chwyddiant cynyddol a arweiniodd at ailbrisio cyfraddau terfynol o 5% i 6 a mwy o ddatrysiadau gan Fanc Lloegr i fynd i'r afael â chwyddiant. Yn ogystal, fe wnaeth sefyllfa tanbwysau ym mharhad y ddoler Canadaidd wella enillion. Fodd bynnag, fe wnaeth sefyllfa gorbwysiad ym mharhad yr Ewro leihau perfformiad.

Ar lefel sector, fe wnaeth sefyllfa tanbwysau mewn Cyfleustodau a Chylchol Defnyddwyr leihau perfformiad ond fe wnaeth sefyllfa gorbwysiad mewn Yswiriant a Banciau a Broceriaid gefnogi perfformiad. Fe wnaeth sefyllfa tanbwysau yn y Banc Buddsoddi Ewropeaidd ac Innogy Finance leihau perfformiad. Yn y cyfamser, fe wnaeth safbwynt gorbwysiad mewn enwau yswiriant megis Zurich Insurance ac Yswiriant Pensiwn arwain at ddychweliadau. Hefyd, cefnogwyd perfformiad gan sefyllfa tanbwysau yn Thames Water wrth i fondiau ostwng o ganlyniad i bryderon na fyddai'r cwmni'n gallu ad-dalu oherwydd argyfwng hylifedd.

Partneriaeth Pensiwn Cymru

Cydbwyllgor Llywodraethu adolygiad Ch2 2023 - 20 Medi 2023

LINK Group

Diweddariadau'r Farchnad

Caffaeliad Arfaethedig

Fel y trafodwyd ers ein cyfarfod diwethaf o'r Cydbwyllgor Llywodraethu ar 19 Gorffennaf 2023;

Isod, gweler y diweddariad mewn perthynas â chynnydd gwerthiant busnes Fund Solutions (FS Business) a'r trafodaethau parhaus gydag Awdurdod Ymddygiad Ariannol (FCA) y DU i setlo ymchwiliad yr FCA yn erbyn Link Fund Solutions Limited (LFSL).

Cyhoeddodd Link Group ar 3 Awst 2023 (amser Sydney) fod gwrth-bartion i'r contractau sy'n cynrycholi'r mwyafrif refeniw trothwy gofynnol mewn perthynas â busnes ACD LFSL a busnes Link Fund Manager Solutions (Iwerddon) Limited wedi cytuno i'r contractau hynny gael eu trosglwyddo i Waystone Group ar ôl cwblhau'r FS Sale.

Mae boddhad yr amodau cydsynio refeniw a thrydydd parti ar gyfer yr FS Sale yn parhau i fod yn amodol ar dderbyn peth cymeradwyaeth rheoleiddio penodol yn y DU ac Iwerddon.

Mae Link Group wedi derbyn cliriad gan y Competition and Consumer Protection Commission of Ireland mewn perthynas â'r FS Sale. Mae Link Group yn disgwyl y bydd yr FS Sale yn cwblhau ym mis Hydref 2023, yn amodol ar fodloni'r amodau sy'n weddill.

Ar 28 Gorffennaf 2023, hysbysodd LFSL y buddsoddwyr yn yr WEIF (Buddsoddwyr WEIF), yn amodol ar ddeilliant y trafodaethau â Link Group a'r FCA, ac argaeledd Uchel Lys Lloegr, bod LFSL yn disgwyl cyhoeddi Llythyr Datganiad Ymarfer ym mis Medi 2023. Bydd y Llythyr Datganiad Ymarfer yn hysbysu Buddsoddwyr WEIF o lansiad ffurfiol y Cynllun ac yn rhoi manylion pellach ynghylch telerau allweddol y Cynllun a'r gwrandawiad llys cyntaf mewn perthynas â'r Cynllun.

Mae'r Setliad sy'n cael ei ystyried gan y Cynllun yn amodol ar gwblhau'r FS Sale. Os daw'r Cynllun yn effeithiol, bydd yn darparu arian, gan gynnwys cyfraniad o hyd at £60 miliwn o Link Group i LFSL, fydd ar gael i wneud taliadau i'r Buddsoddwyr WEIF. Yn gyfnewid am y taliadau hynny i'r buddsoddwyr WEIF, LFSL, Link Group a'u cysylltiadau a'u swyddogion perthnasol, byddant yn derbyn rhyddhad o atebolrwydd sy'n ymwneud â rôl LFSL fel ACD y WEIF.

Mae Link Group yn parhau i fod yn hyderus, hyd yn oed os na chymeradwywyd y Cynllun ac y terfynwyd y Setliad, mae atebolrwydd yn ymwneud â'r WEIF yn parhau o fewn LFSL ac nid oes gan Link Group unrhyw ymrwymiad i gyfrannu at unrhyw rai o'r atebolrwydd hyn sy'n ymwneud â WEIF.

Targedir i'r Gwerthiant gael ei gwblhau erbyn mis Hydref 2023 ac nid yw'n amodol ar y Cynllun neu'r Setliad yn bod yn ddiamod.

Mehefin 2023 Crynodeb AUM LF Cronfa PP Cymru

Cronfa	AUM	Dyddiad cychwyn
Twf Byd-eang	£3,152,544,871	6 Chwe 2019
Cyfleoedd Byd-eang	£2,872,375,381	14 Chwe 2019
Cyfleoedd y DU	£760,439,759	10 Hyd 2019
Marchnadoedd Datblygol	£356,535,814	20 Hyd 2021
Credyd Sterling	£505,218,736	19 Awst 2020
Credyd Byd-Eang	£822,842,390	21 Awst 2020
Credyd Aml-ased	£677,453,841	12 Awst 2020
Bondiau Llywodraeth Byd-Eang	£474,633,884	20 Awst 2020
Bond Enillion Absoliwt	£562,410,324	30 Medi 2020
Cronfa Cyfleoedd Ecwiti Gweithredol	£1,282,280,221	20 Mehefin 2023
Cyfanswm Buddsoddiadau Actif	**£11,466,735,225**	
Cyfanswm Buddsoddiadau Goddefol	**£4,738,457,626**	
Cyfanswm Asedau Cyfun	**£16,205,192,851 fel ar 30 Mehefin 2023**	

Braslun o'r Gronfa Mehefin 2023 - Ecwiti

Key:
- Dyfed
- Powys
- Gwynedd
- RCT
- Torfaen
- Clwyd
- Abertawe
- Caerdydd

Twf Byd-eang

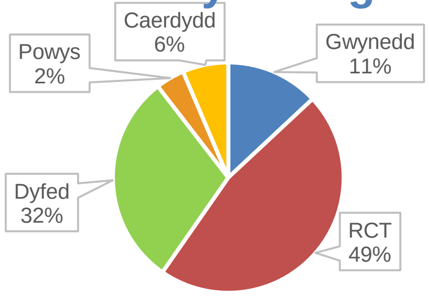

Cyfleoedd Byd-eang

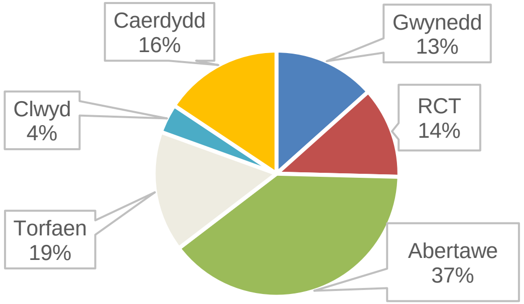

Cyfleoedd y DU

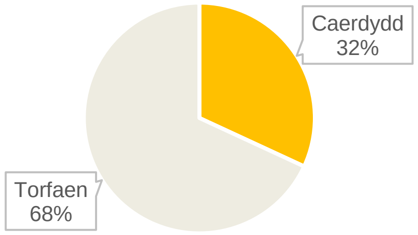

Marchnadoedd Datblygol

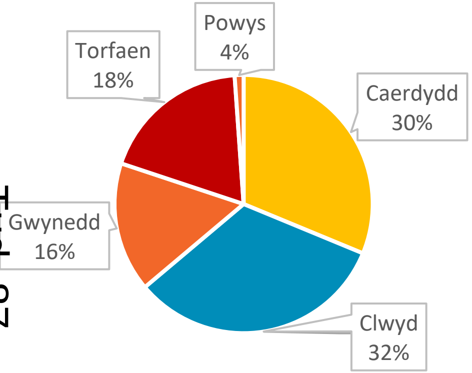

Ecwiti Gweithredol Cynaliadwy

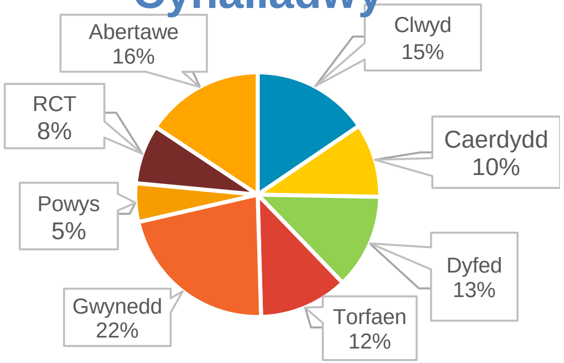

Goddefol*

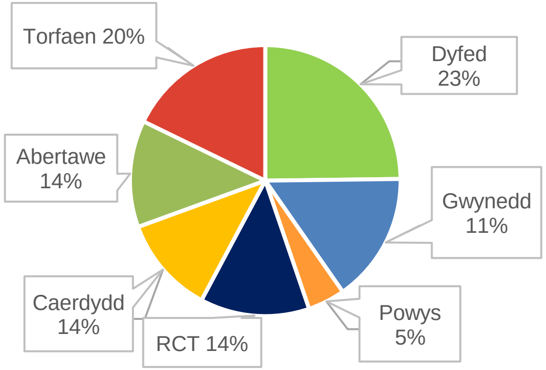

* Asedau gyda BlackRock

Braslun o'r Gronfa Mehefin 2023 – Incwm Sefydlog

Credyd Sterling

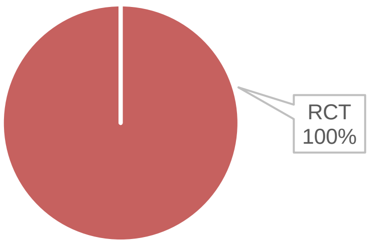

Credyd Byd-eang

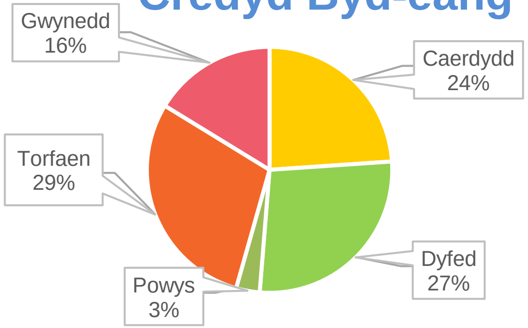

Credyd Aml-ased

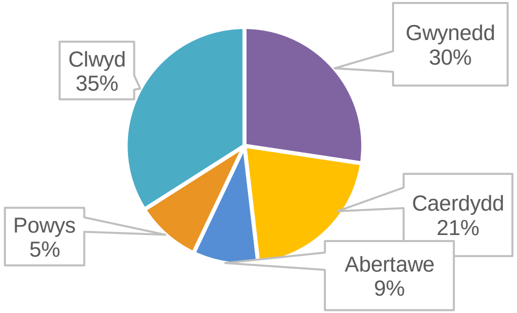

Bond Llywodraeth Byd-eang

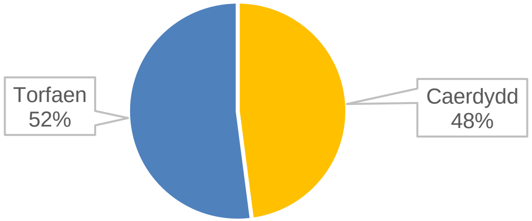

Bond Dychweliad Absoliwt

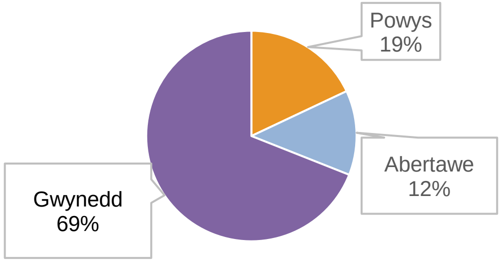

Key:
- Dyfed
- Powys
- Gwynedd
- RCT
- Torfaen
- Clwyd
- Abertawe
- Caerdydd

Diweddariad Is-gronfeydd

Lansio Cronfeydd a Newidiadau			
	Gweithgaredd	**Statws**	**Sylwadau**
Lansio Cronfeydd a Newidiadau sydd wedi'u Cwblhau	Sefydlu Cronfa Ecwiti Cynaliadwy	✓	Cronfa'n Lansio 20 Mehefin 2023, gyda'r trosglwyddiad i Russell Investments o'r Rheolwr Trosglwyddo i fod ar 14 Gorffennaf 2023
Lansio Cronfeydd a Newidiadau Parhaus	Ychwanegu Robeco i'r gronfa Credyd Byd-eang, tynnu T Rowe Price	✓	Rheolwr Buddsoddi Newydd 'Robeco' i gael ei weithredu yn Ch3 2023.
	Ychwanegu Rheolwr Buddsoddi Newydd i'r Gronfa Twf Byd-eang, fel ychwanegiad at Reolwyr presennol	✓	Rheolwr newydd ychwanegol arfaethedig i'w drafod gyda'r Host a Hymans cyn rhannu gyda'r Awdurdodau Cyfansoddol gyda'r rhesymeg dros y newid

Status key:

- Completed or already in place
- On target;
- Delay Expected;
- Not Applicable

Mentrau

Busnes fel Arfer + Newidiadau Allweddol			
	Gweithgaredd	**Statws**	**Sylwadau**
Gwybodaeth Reoli	Symud i gylch Adrodd Chwarterol gyda newidiadau i'r wybodaeth a gafwyd	✓	Cylch Adrodd yn Chwarterol ar waith erbyn hyn
Adrodd ar weithrediadau dosbarth	Cyflwyno adrodd ar weithrediadau dosbarth i'r Sawl sy'n Lletya ar sail chwarterol	✓	Rydym wedi parhau i ddarparu adrodd ar Weithrediadau Dosbarth i'r Awdurdod Lletya

Status key:

- Completed or already in place
- On target;
- Delay Expected;
- Not Applicable

Diweddariadau'r Farchnad

	Gweithgaredd	Statws	Sylwadau
Rwsia / Wcráin	Effaith ar is-gronfeydd ACS sy'n dal cwmnïau Rwsiaidd	✓	LFSL i barhau i fonitro'r sefyllfa a bydd yn cynghori Awdurdodau Cyfansoddol o unrhyw ddatblygiadau. Mae ein Pwyllgor Prisio Gwerth Teg yn trafod yn rheolaidd ac mae asedau yn dal i gael eu prisio felly.

Status key:

- Completed or already in place
- On target;
- Delay Expected;
- Not Applicable

Diweddariad ac Ymgysylltiad Corfforaethol LFS

Ymgysylltu Allweddol â PPC yn Ch1 ac yn y dyfodol

Presenoldeb Link yng nghyfarfodydd y GS/CBLl yn y cyfnod:

- GS 23 Mai 2023

Presenoldeb Link yng nghyfarfodydd y GS/CBLl yn y chwarter nesaf:

- CBLl PPC 19 Gorffennaf 2023
- GS 24 Hydref 2023
- Cydbwyllgor Llywodraethu PPC 20 Medi 2023

Link - Presenoldeb yn y Pwyllgor Pensiynau yn y cyfnod:

- Clwyd - cyfarfod Pwyllgor Pensiynau 23 Mehefin 2023

Link - Presenoldeb yn y Pwyllgor Pensiynau yn y chwarter nesaf :

- Cyfarfod Pwyllgor Pensiynau a Buddsoddi Powys - 6 Hydref 2023

Cyfarfodydd eraill yn y cyfnod

- Diweddariad gan yr Awdurdod Lletya - bob pythefnos
- Sesiwn briffio / hyfforddiant PPC - (Sesiwn gyntaf)

Cyfarfodydd eraill yn y chwarter nesaf

- Diweddariad gan yr Awdurdod Lletya - bob pythefnos
- Adolygu'r Berthynas Strategol - 20 Medi 2023
- Cyfarfod Ymgysylltu â Chadeiryddion y Bwrdd Pensiwn - 3 Hydref 2023

Protocol Ymgysylltu LFS - Busnes fel Arfer

Adolygu'r Berthynas Strategol	Amlder	Amcan
	▪ Dwywaith y flwyddyn	▪ Sicrhau aliniad strategol rhwng yr Awdurdod Lletya a Link
Mynychwyr PPC ▪ Chris Moore ▪ Anthony Parnell ▪ Dau Swyddog Adran 151 / Dirprwy Swyddog Adran 151		**Mynychwyr Link** ▪ Karl Midl, Rheolwr Gyfarwyddwr ▪ Richard Thornton, Pennaeth Rheoli Perthnasau, Perchnogion Asedau

Ymgysylltiad â'r CBLl	Amlder	Amcan
	▪ Chwarterol	▪ Ymgysylltu â’r CBLl ar faterion perthnasol a phosibiliadau strategol
Mynychwyr PPC ▪ Cydbwyllgor Llywodraethu (CBLl)		**Mynychwyr Link** ▪ Karl Midl, Rheolwr Gyfarwyddwr / Adam Tookey, Pennaeth Cynnyrch – fel bo'r angen ▪ Richard Thornton, Pennaeth Rheoli Perthnasau, Perchnogion Asedau ▪ James Zealander, Uwch Reolwr Perthnasau ▪ Russell Investments

Ymgysylltiad â'r Gweithgor Swyddogion	Amlder	Amcan
	▪ Chwarterol	▪ Adnabod a chyflawni cyfleoedd i wella ac ehangu'r berthynas ▪ Rhoi diweddariad ar brosiectau neu faterion sy'n agored ▪ Adolygiad DPA Misol (Darperir y data yn fisol)
Mynychwyr PPC ▪ Gweithgor Swyddogion (GS)		**Mynychwyr Link** ▪ James Zealander, Uwch Reolwr Perthnasau ▪ Richard Thornton, Pennaeth Rheoli Perthnasau, Perchnogion Asedau ▪ Heidi Robinson, Rheolwr Perthnasau (yn ôl yr angen) ▪ Swyddogion Link yn mynychu'n ad-hoc o adrannau swyddogaethol: Treth, Cydymffurfiaeth, Cynnyrch ac ati ▪ Russell Investments

Sylwer: Gellir cynnal cyfarfodydd o bell ac/neu eu cyfuno lle bo'r angen.

Protocol Ymgysylltu Link (parhad)...

Diweddariad gan yr Awdurdod Lletya	Amlder	Amcan
	▪ Bob pythefnos	▪ Cyswllt rheolaidd rhwng yr Awdurdod Lletya – LFS i drafod beth sy'n bosib i'w gyflawni, a diweddariadau busnes
Mynychwyr PPC ▪ Anthony Parnell ▪ Tracey Williams		▪ Richard Thornton, Pennaeth Rheoli Perthnasau, Perchnogion Asedau ▪ James Zealander, Uwch Reolwr Perthnasau ▪ Heidi Robinson, Rheolwr Perthnasau (yn ôl yr angen) ▪ Clair Baguley, Rheolwr Gwasanaeth Cleient (yn ôl yr angen)

Pwyllgorau Cronfa Bensiwn	Amlder	Amcan
	▪ Adroddiad Blynyddol	▪ Diweddariad cyffredinol ar yr ACS a mentrau ar y gweill
▪ Cyfarfodydd Pwyllgor y Cronfeydd Pensiwn unigol		▪ Richard Thornton, Pennaeth Rheoli Perthnasau, Perchnogion Asedau ▪ James Zealander, Uwch Reolwr Perthnasau ▪ Heidi Robinson, Rheolwr Perthnasau (yn ôl yr angen) ▪ Russell Investments

Diwrnodau Ymgysylltu â Rheolwyr		Amcan
	▪ Adroddiad Blynyddol	▪ Diwrnod agored i gael cyflwyniadau ar strategaeth a pherfformiad (gyda IM)
▪ Agored i'r holl bartion ynghlwm		▪ Tîm Cleient Link ▪ Northern Trust ▪ Russell Investments a Rheolwyr Buddsoddi eraill ▪ Ymgynghorwyr eraill yn ôl yr angen (e.e. bFinance)

Ymgysylltu â'r Bwrdd Pensiwn	Amlder	Amcan
	▪ Dwywaith y flwyddyn	▪ Diweddariad cyffredinol ar yr ACS a mentrau ar y gweill
Mynychwyr PPC ▪ Cadeiryddion yr Awdurdodau Cyfansoddol ▪ Awdurdod Lletya		▪ Tîm Cleient Link ▪ Russell Investments

Rheolwyr Perthnasau

Enw: James Zealander
Rôl: Uwch Reolwr Perthnasau
Rhif:+44 (0)20 7954 9727
E-bost: James.Zealander@linkgroup.co.uk

Heidi Robinson
Rheolwr Perthnasau
+44 (0) 7843 804917
Heidi.Robinson@linkgroup.co.uk

Pennaeth Perthnasau Cleientiaid

Enw: Richard Thornton
Rôl: Pennaeth Rheoli Perthnasau - Perchnogion Asedau
Rhif: +44 (0)20 7954 9806
E-bost: Richard.Thornton@linkgroup.co.uk

Cyswllt Gweithredol

Enw: Karl Midl
Rôl: PW a Rheolwr Gyfarwyddwr
Rhif: +44 (0)7951 266225
E-bost: karl.midl@linkgroup.co.uk

Ymwrthodiad
Cyhwynir y ddogfen hon gan Link Fund Solutions Limited. Mae’r wybodaeth a ddarperir er dibenion arweiniad a gwybodaeth yn unig, ac ni ddylid ei hystyried fel rhywbeth sy'n cymryd lle cyngor cyfreithiol. Link Fund Solutions Limited, 6th Floor, 65 Gresham Street, London EC2V 7NQ. Wedi'i awdurdodi a'i reoleiddio gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol

Cynllun Busnes

Partneriaeth Pensiwn Cymru

2023-2024

Adolygiad Ch1

Llywodraethu

Gwaith i'w gwblhau	Cwblhawyd	Sylwadau
• Datblygu Polisi Tramgwyddau a Gwallau PPC	Yn mynd rhagddo	I'w gyflwyno i CBLl Medi 2023 am gymeradwyaeth
• Contract darparwr Gwasanaethau Cyfreithiol (adolygiad 3 blynedd cychwynnol)		Hydref i Rhagfyr 2023
• Adolygiad parhaus o'r Cytundeb Rhwng-Awdurdodau	Parhaus	
• Adolygiad blynyddol o bolisïau a chynlluniau PPC	Parhaus	
• Adolygiadau chwarterol o'r Gofrestr Risg	Parhaus	
• Ymateb i unrhyw ystyriaethau'n ymwneud â'r buddsoddi ar y cyd, ac ymgymryd ag unrhyw newidiadau angenrheidiol yn dilyn canlyniadau ymgynghori.	Parhaus	

Sefydlu Parhaus

Gwaith i'w gwblhau	Cwblhawyd	Sylwadau
• Lansio'r Is-gronfeydd Dyled Preifat ac Isadeiledd	Do	Rhaglenni buddsoddi seilwaith a dyledion preifat wedi'u lansio
• Lansio Is-gronfa Ecwiti Preifat	Yn mynd rhagddo	Rhaglen buddsoddi ecwiti preifat I'w lawnsio ddiweddarach yn y flwyddyn
• Lansio Is-gronfa Ecwiti Cynaliadwy	Do	Lansiwyd 20 Mehefin 2023
• Llunio gofynion Eiddo'r Bartneriaeth a'r modd gorau o'u gweithredu, ynghyd â lansio'r Is-gronfeydd eiddo	Yn mynd rhagddo	Gwaith ar y gweill, ar gam mandad manyleb ar hyn o bryd
• Ystyried gofynion / effaith agenda Ffyniant Bro y Bartneriaeth	Parhaus	

• Lansio Is-gronfeydd Marchnadoedd Preifat eraill (I'w cadarnhau)		Trafodaethau i'w cynnal gyda CAs unigol
• Ymgynghori â'r AC am yr angen am ragor o is-gronfeydd, adolygu a datblygu dull o gyfuno unrhyw asedau addas na chawsant eu cyfuno	Parhaus	
• Ystyried cyfleoedd Buddsoddi Lleol	Parhaus	

Gwasanaethau Gweithredwr

Gwaith i'w gwblhau	Cwblhawyd	Sylwadau
• Contract y gweithredwr / y broses gaffael	Yn mynd rhagddo	Gwaith caffael wedi dechrau, ITT i'w gyhoeddi mis Hydref 2023
• Trosolwg y gweithredwr	Parhaus	

Buddsoddiadau ac Adrodd Arnynt

Gwaith i'w gwblhau	Cwblhawyd	Sylwadau
• Adolygu mandadau'r Is-gronfa i sicrhau eu bod yn gydnaws â Chredoau Buddsoddi Cyfrifol a Risgiau Hinsawdd PPC.	Parhaus	
• Adroddiad y Tasglu ar Ddatgeliadau Ariannol sy'n Gysylltiedig â'r Hinsawdd (TCFD)		Aros am ymateb i ymgynghoriad TCFD
• Adrodd ar y Cod Stiwardiaeth	Yn mynd rhagddo	Adroddiad 2022/23 i fod i'w gyflwyno erbyn 31 Hydref 2023
• Ystyried adrodd ychwanegol sy'n dangos ymrwymiad PPC i Fuddsoddi Cyfrifol	Parhaus	
• Adrodd, craffu a herio parhaus ar berfformiad y Rheolwr Buddsoddi	Parhaus	

• Adolygiad blynyddol o Ofynion Tryloywder Costau'r Bartneriaeth		I'w adolygu yn Ch1 (Ionawr i Mawrth) 2024
• Adolygiad perfformiad blynyddol o Is-gronfeydd PPC (Ecwiti ac Incwm Sefydlog)		I'w adolygu yn Ch1 (Ionawr i Mawrth) 2024
• Ymgysylltiad parhaus â'r Awdurdodau Cyfansoddol o ran safonau isafswm ESG / Buddsoddi Cyfrifol a'u huchelgeisiau hinsawdd	Parhaus	

Cyfathrebu, Hyfforddi ac Adrodd

Gwaith i'w gwblhau	Cwblhawyd	Sylwadau
• Llunio Adroddiad Cynnydd Blynyddol PPC ar Fuddsoddi Cyfrifol	Do	Adroddiad wedi'i gyflwyno yn y CBLl ym mis Gorffennaf 2022 ac wedi'i gyhoeddi ar y wefan
• Llunio cynllun hyfforddi blynyddol PPC		I'w lunio yn Ch1 (Ionawr i Mawrth) 2024
• Llunio diweddariad blynyddol PPC	Do	Cyhoeddwyd diweddariad blynyddol 2022/23 ym mis Awst 2023
• Llunio adroddiad blynyddol PPC	Yn mynd rhagddo	Adroddiad blynyddol 2022/23 i'w gyhoeddi Hydref 2023

Adnoddau, cyllideb a ffioedd

Gwaith i'w gwblhau	Cwblhawyd	Sylwadau
• Adolygiad blynyddol o adnoddau a'r gallu i gynhyrchu		I'w adolygu yn Ch1 (Ionawr i Mawrth) 2024
• Llunio cyllideb flynyddol PPC		I'w lunio yn Ch1 (Ionawr i Mawrth) 2024
• Adolygu a monitro ffïoedd gweithredwr / darparwr allanol	Parhaus	

Cynllun Hyfforddi

Pynciau hyfforddi i gael eu cwblhau yn ystod 2023-24 yn unol â'r hyn a gymeradwywyd yng Nghynllun Hyfforddiant 2023-2024 a'r cynnydd hyd yma:

	Cwblhawyd	**Sylwadau**
• Dosbarthiadau Ased Marchnad Breifat - Ecwiti / Eiddo Preifat	Do	8 Mehefin 2023
• Ffyniant lleol / cyfleoedd datblygu	Do	8 Mehefin 2023
• Adrodd ar TCFD		
• Adrodd ar berfformiad		
• Pleidleisio ac Ymgysylltu		Wedi'i amserlennu ar gyfer 21 Medi 2022
• Buddsoddi Cyfrifol o fewn is-gronfeydd WPP		Wedi'i amserlennu ar gyfer 21 Medi 2022
• Cynnydd Cronfeydd CPLIL eraill a Cyfleoedd i Gydweithio		
• Canllawiau Pŵlio		

Cyllideb

Adroddiad Monitro Cyllideb 2023-2024:

	Cyllideb 2023-2024 £000	Rhagolygon 2023 – 2024 £000	Amrywiaethau 2023 - 2024 £000
Awdurdod Lletya *	200	195	5
Ymgynghorwyr Allanol *	1,448	1,448	0
CYFANSWM i'w ail-godi	**1,648**	**1,643**	**5**
Gwasanaethau Gweithredwr **	37,257	37,257	0
CYFANSWM i'w ddidynnu o Werth Net yr Asedau	**37,257**	**37,257**	**0**

**Ariennir costau'r Awdurdod Lletya a'r Ymgynghorydd Allanol gan bob un o wyth Awdurdod Cyfansoddol PPC yn gyfartal, ac fe ail-godir y costau hyn yn flynyddol.*

***Mae'r costau Gwasanaethau Gweithredwr yn seiliedig ar gyfran pob Awdurdod Cyfansoddol fel canran o asedau'r Bartneriaeth (sydd ym meddiant y Gweithredwr) ac fe'u didynnir yn uniongyrchol o Werth Net Asedau'r Awdurdod Cyfansoddol (sydd ym meddiant y Gweithredwr).*

Buddsoddiadau

Is-gronfeydd Ecwiti

- ***Cronfa Twf Byd-eang***
  Rheolir gan: Link
  Gwerth y Portffolio: £2 biliwn*
- ***Cronfa Cyfleoedd Byd-eang***
  Rheolir gan: Russell Investments
  Gwerth y Portffolio: £2 biliwn*
- ***Cronfa Cyfleoedd y Deyrnas Gyfunol***
  Rheolir gan: Russell Investments
  Gwerth y Portffolio: £0.6 biliwn*
- ***Cronfa Marchnadoedd Datblygol***
  Rheolir gan: Russell Investments
  Gwerth y Portffolio: £0.6 biliwn*
- ***Cronfa Ecwiti Gweithredol Cynaliadwy***
  Rheolir gan: Russell Investments
  Gwerth y Portffolio: £1.2 biliwn*

Is-gronfeydd Incwm Sefydlog

- ***Cronfa Bondiau Adenillion Absoliwt***
  Rheolir gan: Russell Investments
  Gwerth y Portffolio: £0.4 biliwn*
- ***Cronfa Bondiau Llywodraeth Byd-Eang***
  Rheolir gan: Russell Investments
  Gwerth y Portffolio: £0.5 biliwn*
- ***Cronfa Credyd Aml-ased***
  Rheolir gan: Russell Investments
  Gwerth y Portffolio: £0.6 biliwn*
- ***Cronfa Credyd Byd-Eang***
  Rheolir gan: Russell Investments
  Gwerth y Portffolio: £0.8 biliwn*
- ***Cronfa UK Credit***
  Rheolir gan: Link
  Gwerth y Portffolio: £0.5 biliwn*

Marchnadau Preifat

- ***Seilwaith – caeedig***
  Rheolir gan: GCM Grosvenor
- ***Seilwaith – penagored***
  Rheolir gan: CBRE, IFM and Octopus
- ***Credyd Preifatt***
  Rheolir gan: Russell Investments

* Gwerth y portffolios ar y dyddiad lansio

Partneriaeth Pensiwn Cymru

https://www.partneriaethpensiwncymru.org/

Partneriaeth Pensiwn Cymru (PPC) – Diweddariad CBLl

Dyddiad Cyfarfod CBLl: Dydd Mercher, 20 Medi 2023

Lleoliad: Cyfarfod hybrid, wedi ei gynnal gan RCT

Cadeirydd: Cyng Ted Palmer, Clwyd

Is Gadeirydd: Cyng Elwyn Williams, Dyfed

Eitem agenda	Manylion
Diweddariad awdurdod lletya	Rhoddodd Anthony Parnell o’r Awdurdod Lletya ddiweddariad mewn perthynas â gwaith sydd wedi’i gwblhau ers cyfarfod diwethaf y Cyd-bwyllgor Llywodraethu a chamau / blaenoriaethau nesaf PPC. Ni fu unrhyw newid i amserlen caffael gweithredwyr ac mae’r Gwahoddiad i dendor yn dal i fod ar y trywydd iawn i gael ei gyhoeddi ganol mis Hydref 2023. Mae PPC yn y broses o ddrafftio ymateb i ymgynghoriad Buddsoddiadau CPLlL a bydd yr ymateb yn cael ei gyflwyno cyn y dyddiad cau, sef 2 Hydref 2023. Cyflwynodd Anthony hefyd y diweddariad o Gynllun Busnes 2023/24 ar 30 Mehefin 2023 (ynghlwm).
Cofrestr Risg Adolygiad Ch3 2023	Mae'r OWG yn gyfrifol am gynnal Cofrestr Risg PPC ac adrodd yn ôl ar unrhyw newidiadau neu ddatblygiadau i'r CLl bob chwarter. Mae gan yr OWG Is-grŵp Risg penodedig i gymryd perchnogaeth o'r Gofrestr Risg a cynnal adolygiad chwarterol o'r ddogfen. Yn ystod Ch3 2023, mae adolygiad wedi'i gynnal o'r Risgiau Hyfforddiant, Adnoddau a Chyfathrebu. Cyflwynodd Hymans y newidiadau a gymeradwywyd gan y CBLl. Mae'r Gofrestr Risg wedi'i lwytho ar wefan PPC.
Polisi newydd: Polisi Toriadau a Gwallau	Mae Polisi Toriadau a Gwallau newydd wedi’i ddatblygu ar gyfer PPC sy’n nodi polisi a gweithdrefnau PPC ar

	nodi, rheoli a lle bo angen adrodd am achosion o dorri'r gyfraith yn unol ag adran 70 o Ddeddf Pensiynau 2004. Cymeradwywyd y polisi newydd ac mae wedi'i lwytho ar wefan PPC. Nid oedd unrhyw adolygiadau polisi y chwarter hwn.
Diweddariad Gweithredwr	Cyflwynodd Link ei adroddiad diweddaru chwarterol ar 30 Mehefin 2023 (ynghlwm). Mae hwn yn rhoi diweddariad ar is-gronfeydd a gweithgarwch corfforaethol ac ymgysylltu PPC. Disgwylir i werthiant Link Fund Solutions i Waystone Management UK Ltd derfynu ar 9 Hydref 2023.
Adroddiadau Perfformio ar 30 Mehefin 2023	Cyflwynodd Russell Investments bapur crynodeb perfformiad Ch2 2023 (ynghlwm) yn crynhoi perfformiad pob is-gronfa ACS unigol ar gyfer y chwarter yn diweddu 30 Mehefin 2023.
Eitemau eithredig – trafodwyd yr eitemau canlynol yn ystod y rhan nad oedd yn gyhoeddus o'r cyfarfod.	
Adroddiad Benthyca Stoc ar 30 Mehefin 2023	Dechreuodd Benthyca Stoc ym mis Mawrth 2020 a chyflwynodd Northern Trust yr Adroddiad Benthyca Stoc ar gyfer Ch2 2023 (chwarter yn dod i ben 30 Mehefin 2023).
Adroddiad Ymgysylltu Robeco– Ch2 2023	Ym mis Mawrth 2020, penodwyd Robeco yn Ddarparwr Pleidleisio ac Ymgysylltu PPC i gyflawni swyddogaethau Pleidleisio ac Ymgysylltu ar ran PPC. Dechreuodd Robeco eu gwasanaeth ymgysylltu ym mis Ebrill 2020, ac maent wedi darparu adroddiad ymgysylltu ar gyfer Chwarter 2 2023. Y thema ymgysylltu a ddewiswyd ar gyfer y chwarter hwn oedd Ymgysylltu â Dadlau Byd-eang.
Adroddiadau Buddsoddi Cyfrifol a Risg Hinsawdd	Pob chwarter, mae Hymans Robertson yn cynhyrchu Adroddiadau Buddsoddi Cyfrifol a Risg Hinsawdd chwarterol ar gyfer is-gronfeydd PPC. Ar gyfer Chwarter 2 2023 (chwarter yn diweddu 30 Mehefin 2023), cynhyrchwyd adroddiadau ARB a MAC. Cyflwynodd Hymans yr adroddiadau i aelodau'r JGC.

Adolygiad trosglwyddo yr is-gronfa Ecwiti Cynaliadwy	Mae PPC wedi lansio Cronfa Ecwiti Cynaliadwy i'w rheoli gan Russell Investments. Mae gan y gronfa werth portffolio o £1.2bn, gyda phob un o'r wyth Cronfa Gymreig yn cymryd rhan. Penodwyd Citi yn rheolwr pontio. Mae Hymans, mewn partneriaeth â Byhiras, darparwr annibynnol dadansoddeg pontio, wedi cynnal adolygiad o weithrediad Citi a dilysiad o'r costau. Llwyddodd y broses bontio i reoli nifer o risgiau allweddol, sef rheoli prosiect, arian cyfred, sector a risg y tu allan i'r farchnad, a symud asedau'n llwyddiannus i'r is-gronfa Ecwiti Cynaliadwy ar ran pob un o'r wyth Awdurdod Cyfansoddol. Cyflwynodd Hymans yr adroddiad i aelodau'r CBLl.

Dolen gwe-ddarllediad ar gyfer cyfarfod 20 Medi 2023 y JGC isod:

Wales Pension Partnership Joint Governance Committee - Wednesday 20 September 2023, 10:00am - Rhondda Cynon Taf County Borough Council (public-i.tv)

Cyfeiriad Gwefan PPC - Cronfa Pensiwn Cymru | Cartref (partneriaethpensiwncymru.org)

Cyfarfod nesaf:

- Dydd Mercher 13 Rhagfyr 2023 – Cyfarfod rhithiol

CYFARFOD:	**Pwyllgor Pensiynau**
DYDDIAD:	**27 Tachwedd 2023**
TEITL:	**CYNADLEDDAU PENSIYNAU**
PWRPAS**:**	**I drafod cynadleddau 2024**
AWDUR:	**Delyth Jones-Thomas, Rheolwr Buddsoddi**

---

1. Cyflwyniad

Mae aelodau'r Pwyllgor Pensiynau yn cael y cyfle i fynychu nifer o gynadleddau ar sail rota yn ystod y flwyddyn er mwyn ehangu gwybodaeth a trafod materion cyfoes.

2. Calendr Cynadleddau 2024

Mae dyddiadau cynadleddau 2024 fel a ganlyn:

i) **<u>LGPS Governance Conference, Efrog</u>**
Dydd Iau, 18 Ionawr i Dydd Gwener, 19 Ionawr 2024

ii) **<u>LGC Investment Seminar, Carden Park</u>**
Dydd Iau, 14 Mawrth i Dydd Gwener 15 Mawrth 2024

iii) **<u>LGPS Pooling Symposium, Belfry</u>**
Dydd Mawrth, 23 Ebrill i Dydd Mercher 24 Ebrill 2024

iv) **<u>LAPF Strategic Investment Forum, The Grove</u>**
Dydd Llun, 1 Gorffennaf i Dydd Mercher, 3 Gorffennaf 2024

v) **<u>LGC Investment Summit, Birmingham</u>**
Medi 2024 (union ddyddiad i'w gadarnhau)

vi) **<u>LAPFF Conference, Bournemouth</u>**
Rhagfyr 2024 (union ddyddiad i'w gadarnhau)

Mae posib caniatau hyd at ddau aelod i pob digwyddiad.

3. Mynychwyr

Gofynnir i'r aelodau ddatgan eu diddordeb i fynychu'r digwyddiadau uchod erbyn 15fed o Rhagfyr 2023 os gwelwch yn dda.